

עדנה לאורן
רחל שושן

חנה הרוסי
עידית וולפה

שעת העברית

לימוד עברית
לדוברי רוסי

ИДИТ ВОЛЬПЕ
ЭДНА ЛАУДЕН

ХАНА ХАРУСИ
РАХЕЛЬ ШОШАН

„ШЭАТ ИВРИТ”

учебник для
говорящих по-русски

חלק ב' II часть

אתניות
איתות

МАТАХ - ЦЕНТРАЛЬНЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ

מטח - המרכז למבטולות חינוכיים

ШЕФА - ПРЕПОДАВАНИЕ ИВРИТА В ДИАСПОРЕ

שפס - המרכז ללימודי עברית בחו"ל

ЕВРЕЙСКОЕ АГЕНСТВО

הסוכנות היהודית

פיתוח, כתיבה ועריכה: חנה הרוזן, טיפית ווליס, עדנה לארזן, רחל שאשן
תרגום, כתיבת הנחיות ללומד בודנית: שרון זק

התכנית פותחה והופקה במסגרת פרויקט "שפט" במטח

ניהול הפרוייקט: ליאורה וינגך

צוות היועצים: פרופ' עילית אולשטיין, יעל איזנשטדט, אהרון אלדר, רפי בנאי,
אלי ארצי, עדנה לארזן, ד"ר אביב עקרוני, יהודית קיסרי, חמנה שחר

צוות ההפקה:

עיצוב וביצוע גרפי: פאני קלוויצקי, אורנה ברארין
איורים: חיים ארלבאום

עריכה לשונית עברית: צפורה רמון
עריכה לשונית רוסית: שרה זק

סדרצילום: ניקוד והגהות: רם - שירותי הוצאה לאור
טבלאות: סימני דפוס

הפקה: ענת מרגלית

הבאה לדפוס: גדי מחסיאס

* תודה לבלה ברגמן מבית הספר התיכון היחיד בלס אנג'לס על השימוש בספר.

© 1991 כל הזכויות שמורות

יצא לאור בהוצאת המרכז לטכנולוגיה חינוכית.

ת"ד 39513 תל אביב 61394

Авторы: Идит Вольель, Эдна Плууден, Хана Харуси, Рахель Шошан
Русский текст: Сарра Зак

Пособие разработано и издано по проекту
„Шефа“ Центром разработки методов обучения

Руководитель проекта издания: Лиора Вайнбах

Консультанты: проф. И.Ольштейн, Я.Айзенштадт,
А.Эльдар, Р.Банай, Э.Арци, д-р Авив Экרוןи,

Э.Лауден, Ю.Кейсари, Т.Шахар.

Оформление / графика: Ф.Клевицки, Орна Бар-Орьян

Иллюстрации: Х.Арепльбаум

Редакторы: Ц.Римон, М.Липавски

Редактор русского текста: С.Зак

Фотонабор: „Рам“, „Симаней дфус“

Набор таблиц: Э.Демиковски

Ответственная за издание: Анат Маргалит

Подготовил к печати: Гади Нахмиас

© 1991 | Все права на издание сохраняются

Из-во Центра разработки методов обучения

תוכן עניינים

מבוא

6	
9	1. טקסט אורלי וחוקלען
12	2. אחו / עלד
12	3. חשורש
15	4. בניין הפעיל - זמן חוזה ושם חפועל
16	5. יאאתיי - בנטייה

יחידה ב

19	1. טקסט: זאבי זאבי
22	2. בניין הפעיל - זמן עבר
24	3. נמאס לי / רון מספר
26	4. האיש היחזק - שמות תואר
28	5. קיטר ס' / פרוח ס'
30	6. חיח + פועל בזמן חוזה / ערב שבת בבית אבא
32	7. חזרת על מילוח יחס בנטייה

יחידה ג

35	1. טקסט: מטיב לשעון
38	2. סמיכות
41	3. יש ל' / חיח ל'
44	4. אצל / ב, "אצלי" בנטייה
46	5. מפני ש' / לכך / גם זה משח

יחידה ד

51	1. טקסט: מי אוהב לעמוד בחורז
54	2. בניין פעיל - זמן עתיד
56	3. משפטי תנאי: אם+עתידי+עתידי
57	4. בטיויי זמן לזמן עתיד
58	5. משפטי לוחאי
61	6. קריאת טקסט - אי אפשר בלי עברית
62	7. מילות יחס בנטייה

יחידה ה

65	1. טקסט: מחקר על חקסדת עישון
66	2. מפני ש' / בגלל
68	3. טקסט: חמעון
70	4. תאונד
72	5. תבעה, משפטי לוחאי (חמשך)
73	6. בניין פעיל ע"ז/ע"י - זמן עתיד / חופעה באילת
78	7. בניין פעיל ע"ז/ע"י - ציווי

158	1	טקסט ראשית חולמנית	יחידה יב
159	2	שם פועל / העלייה של בורים לשראל	
163	3	בניין נפעל (1)	
165	4	סיפורה של אות	
166	5	בניין התפעל (2) – שיכול אותיות	

171	1.	טקסט מערות המסתור	יחידה יג
176	2.	בניין נפעל – פסיבי / אתר חורמון נפתח מחדש	
179	3.	הפועל – תדגילי טיכום	
182	4.	לשיר זח כמו להיות ירדן / נעמי שמר	

מפתח הוראות

תשובות

186

188

77	1	טקסט זיקור במוזיאון	יחידה ו
80	2	בניין פעל – זמן עתיד אמטל/אמפל	
81	3	בניין פעל – אמטל	
83	4	פעילות דיבור: בקשה או נויחם – "אלי" + עתיד	
84	5	טקסט: "הימנח ליות" – נושא לשיח על אמונת	
86	6	נטיית "אלי"	

89	1	טקסט: נמל יפו	יחידה ז
92	2	בניין פעל – זמן עתיד אמפל, "a" type	
93	3	סמיכות ח ה' חידוש	
95	4	נטיית "עלי"	
96	5	נטיית "עלי" + שם הפועל (במשמעות "צירוף", "מוכרח")	
97	6	קודם / אחריו	
98	7	נמצא, נמצאת	
99	8	מילות קישור + פעלים (חזרה)	

102	1	טקסט: סלח אנדומה	יחידה ח
103	2	אמטל/אמפל – חזרה / יש עתיד באילת	
105	3	פעילות דיבור – חזרות בזמן עתיד	
106	4	בניין הפעיל – זמן עתיד	
108	5	ואילו	
108	6	מילות קישור (חזרה)	
110	7	נטיית "מקמ"	

113	1	מודעות מן העיתון: דרושים	יחידה ט
115	2	פעל + שם עצם	
116	3	קורות חיים	
117	4	משורר, פילוסוף ומתמטיקאי	
119	5	בניין פעל – פיי – זמן עתיד	
121	6	נטיית "אין" (אין, אינך)	

123	1	איברי הנוף / כואב ל'	יחידה י
125	2	טקסט: דבורה הטבענית	
128	3	במשך	
128	4	ארץ וזת חלב ודבש	
129	5	לא... אל... אל...	
131	6	בניין פעל – ליה – זמן עתיד / כך פתגם במפת המוכבים	
134	7	אני רוצה ש + עתיד	

137	1	טקסט: החלמחה על העברית	יחידה יא
142	2	בניין התפעל – בכל הזמנים / כרטיס ביקור	
147	3	אסור, מותר... + שהיפ	
150	4	"למני", "אחרי" – בנטייה	
152	5	חזרה לאודיש	

למוד, המתקשה בהבנת החזרות בעברית, יכול לסווא במפתח (עמודים 187-188) את תרגומן לרוסית

Учащийся, столкнувшийся с трудностями в указаниях на иврите, может найти их перевод на русский язык на стр. 188-187.

Предисловие

Учебник „Шׂוֹאֵת נִרְרִי״ II предназначен для взрослых русскоговорящих, уже овладевших элементарными основами грамматики и словарным запасом около 800 слов. Он может служить пособием для изучения иврита самостоятельно или под руководством преподавателя.

Учебник способствует углублению и расширению знания языка и активизирует речь.

Материал учебника расширяет словарный состав до 2000 слов посредством последовательного введения новых слов, морфологических и синтаксических структур.

Большое внимание уделяется пониманию читаемого текста, устной и письменной работе над ним. С этой целью включенные в учебник рассказы и статьи сопровождаются разными упражнениями, которые улучшают навыки чтения, понимание текста, закрепляют предыдущий и изучаемый материал.

В процессе обучения рекомендуется следить за тем порядком уроков, который дается в книге, так как они построены в строгой последовательности: каждый урок представляет новый материал, в котором повторяется и закрепляется старый.

Учебник состоит из 13 уроков, построенных, как правило, по единому принципу. А В начале каждого урока помещены новые слова и словосочетания с переводом на русский язык. Слова размещены в алфавитном порядке по частям речи и другим категориям.

Б. Тексты: статьи, рассказы и диалоги способствуют улучшению навыков чтения и умению устного и письменного изложения мысли.

- В. 1. Работа над словарным запасом и пониманием читаемого материала
2. Новые формы глагола и их употребление
3. Синтаксические словосочетания, предлоги и союзы
4. Речевые модели — желания, предложения, советы и др.
5. Способы выражения — разные задания по изучаемому материалу
6. Дополнительные тексты для углубления знаний.

Иллюстрации являются неотъемлемой частью всего учебного комплекса и выполняют важную методическую функцию: семантизируют изучаемый материал и служат способом для активизации речи и письма.

Тексты в учебнике даются, как правило, без огласовки (как это принято в печати и книгах). Но для облегчения процесса изучения мы не раз отклонились от формальных правил и ввели в слово дополнительную гласную, как, например, в словах: **מִיִּלֵּחַ**, **מִיִּלֵּחַ** и др. Списки слов и таблиц даются почти с полной огласовкой с учетом тех трудностей, с которыми может столкнуться ученик, изучающий язык самостоятельно.

Следует подчеркнуть, что целью нашего учебника является передача и освоение живой речи, с которой мы сталкиваемся в повседневной жизни. Поэтому иногда были введены в текст слова или обороты, выходящие из рамок нормального языка. Такие речевые единицы помечены звездочкой.

Слова и словосочетания в начале каждого урока, грамматические и лексические объяснения даются с параллельным переводом на русский язык.

В начале учебного в строке и за ее пределами, обильно там, что будет изучать язык самостоятельно. Дается возможность проиллюстрировать тексты учебника, дополнив их собственными рисунками.

מבוא

הספר „שׂוֹאֵת חֲבֵרֹת ב׳״ מיועד ללומדים דוברי רוסית, שכבר רכשו את המיומנויות הבסיסיות של השפה העברית, והם בעלי אוצר מילים של כ־800 מילים. הספר מותאם ללימוד עצמי, ללימוד ביתי או בקבוצה, והוא מקנה ללמד כלים לשוניים שיש בהם כדי להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו בשפה, ולהביאו להשתמש בה באופן אקטיבי.

הספר מרחיב את אוצר המילים הבסיסי עד לכ־2,000 מילה ויותר ומקנה באופן שיטתי ומדורג את המבנים הסורמולוגיים והתחביריים הנדרשים בשלב זה של הלימוד. השופטת לב רבה מוקדשת לתבנת הקורא ולפיתוח ההבנה מעל־פה ובכתב. לכן כוונתו בספר סיפורים ומאמרים שונים, אלה מלווים בתרגילים שמטרתם להכשיר את הלומד לקראת טקסטים ולפענחם. התרגילים הריבים בספר גם נועדו לספק ללומד אפשרויות אימון חוזרה ממוגות ככל האפשר.

מוטף לשמור על הסדר המקורי של היחידות הלימודיות במהלך החזרה, כי הן ערוכות באופן דוגמתי. כל אחת מהן מציגה חומר חדש חף כדי חזרה על החומר הקודם וביסוסו. היחידה נגיחה בדרך כלל במסגרת קבוצה.

- א. השימוש מילים: בראש כל יחידה מצוי מילון קטן של המילים החדשות ביחידה ותרגומן לרוסית. המילים ערוכות באדר אלפביתי על פי קטגוריות של חלקי הדיבור.
ב. טקסטים: מאמר, סיפור או דף שיה, המחזה נגיחה מעל פה ובכתב.

- ג. 1. תרגום אוצר המילים והבנת הקורא
2. חזנות חזרות חדשות בפועל ותרגול השימוש בהן.
3. קניינת הבנות התביריות, מילות יחס ואמונעי קשור
4. פעילות דיבור — הצעות, ענות, משאלות וכו'.
5. חמשת — מסלות שולחנה הנוגרות מחומר הלימוד.
6. קטעי קריאה נוספים להעשרה

האיורים, המצויים בספר, הם חלק בלתי נפרד מן היחידות, והם מהווים אמצעי מתודי חשוב ביותר עם מחמשים את המונח הנשויים לשמש נגיחה ליחיה ולבינת.

הכתיב: בספר נאח התבנית חסר הניקוד במקובל בספרים אנונימיים. כדי לסייע ללומד בקריאה נאח על המילה הרגוע פעמים אריות מבלי להכניח חסר הניקוד, והאטנו איותו קריאה נאח למשל במילים: מילח (שאלה) מילח (שיתור וכו'. השימוש המילה והטבלות עקוד ניקוד פעמט סלא, במיוחד למוען הלומד העצמאי, שעלול להתקשות בהגייתן.

ברגוענו לדגימה, כי הספר נועד להקנות ללומד בן את השפה האוטנטית המדוברת, השגורה בפי הדוברים הישראלי. משום כך הרגוע פה ושם גם צורות לשונות רחוקות מהרגוע מן השפה הקרקית, אלה שימט בכוכבית.

תרגום לרוסית: הסברים דקדוקיים ולשוניים ניתנו בספר בתרגום לרוסית. כמו כן תרגום אוצר המילים החדש, המונח בראש כל יחידה. בסוף הספר ימצא הלומד הרגוע החזרה השלמת התרגום בתרגילים.

האוח: ניתן להאזין לטקסטים מעל גבי קולות, להועלתם על לומדים עיוניים בארץ ובחוץ־למדינה. בסוף הספר מצויים תשובות לתרגולות לרוב התרגילים. ׀ ׀ שילומד בכוחות

1. טקסט: אורלי והקולנוע
2. אחר/עוד
3. תשורש
4. בניין הפועל – זמן הווה ושם הפועל
5. "איתו" – בנטייה

תוארי זמנ	שמות עצם	פעלים
наречия	существительные	глаголы
с радостью больше, чем стоит (делать что-л.) так иногда всегда	קַשְׁמָה יֹתֵר מ־ כְּדַאי כֵּךְ לַמְעַמִּים תָּמִיד	כּוֹעֵס – לִכְעֹס על злиться, сердиться מְבִטִיחַ – לְהַבְטִיחַ ל־ обещать מְבִיז – לְאֶבֶן понимать מִמִּין – לְהוֹמֵךְ приглашать מְסַבֵּר – לְהַסְבִּיר אֵת, ל־ объяснять מְקַדֵּר – לְקַדֵּד приводить в порядок, уби- рать מְסַכֵּחַ – לְהַסְכִּים ל־ соглашаться מְסַמֵּךְ – לְהַסְמִיךְ прекращать מְסַרֵּץ – לְהַסְרִיץ ל־ мешать מְסַלֵּחַ – לְהַסְלִיחַ ל־ делать успехи מְסַשֵּׁב – לְהַסְשִׁיב שְׁלִישׁ – לְהַרְשִׁי чувствовать מְתַחֵל – לְתַחֵל מְנַחֵם – לְהַנְחִימַם ל־ נכס – לְהַנְכִּס ל־ заводить
צירופים וביטויים идиомы и словосочетания	יותר מכול כבר לך למעשה לכל-כך, כול- למעשה	מְסַמֵּךְ ל־ מְסַבֵּר ל־ מְסַכֵּחַ ל־ מְסַלֵּחַ ל־ מְסַשֵּׁב ל־ מְסַמֵּךְ ל־ מְסַבֵּר ל־ מְסַכֵּחַ ל־ מְסַלֵּחַ ל־ מְסַשֵּׁב ל־ מְסַמֵּךְ ל־ מְסַבֵּר ל־ מְסַכֵּחַ ל־ מְסַלֵּחַ ל־ מְסַשֵּׁב ל־
	שילוח קישור союзы	
	который, что, чтобы	כִּי
	שמות תואר прилагательные	
	אחרת	אֲחֵרִית

אורלי והקולנוע

אורלי אוהבת קולנוע יותר מכל דבר אחר. סרטים על אהבה או על מלחמה, סרטים שהסוף שלהם טוב או רע – אורלי אוהבת את כולם.

בקולנוע אורלי שוכחת את כל הבעיות. כאשר הסרט מתחיל, היא מקשיבה לסיפור, שמשפחות לה התמונות, ולאט לאט היא נכנסת לעולם של האנשים בסיפור, והיא חייה את החיים שלהם. לפעמים אלה חיים של אנשים צעירים, ולפעמים – של זקנים, לפעמים חיים עצובים, ולפעמים – שמחים.

אורלי יכולה לראות סרטים מבוקר עד ערב. אין סרט בעיר, שאורלי לא ראתה. היא חושבת, שכל הסרטים מעניינים. אבל החבר שלה כועס: "הראש שלך כל הזמן בקולנוע", הוא אומר, "כשאני מזמין אותך למסיבה, את תמיד אומרת: 'בדיוק הערב יש סרט מצוין, שאני רוצה לראות...'! כשאני מזמין אותך למסעדה, את אומרת: 'יגודה, כבר אכלתי פופקורן או גלידה בקולנוע'. וכאשר אנחנו יחד (סוף סוף!), את מדברת רק על סרטים." "אין את יכולה לחיות כן?" הוא שואל, ואורלי לא עונה. "אני לא יכולה להסביר לך מה אני מרגישה", היא חושבת, "הוא לא מבין, שאני מכירה לסרטים!"

תשלם את המשפטים שילמניך למו ואיפור

- א. אורלי אוהבת סרטים, מפני ש _____
- ב. משאורלי מקשיבה לסיפור של חסרט, _____
- ג. אורלי אומרת, ש _____
- ד. כשהחבר שלה מזמין אותה למסיבה, אורלי _____
- ה. החבר של אורלי שואל, איך _____
- ו. החבר של אורלי כועס, כי _____
- ז. אורלי לא יודעת, איך _____

נתוב משפטים במילים מטורים א, ב, ג:

א	ב	ג
אני מקשיב ל-	בשלום	ברדיו
אתה שוכח את	הבעיות והצרות	למסעדה
הוא נכנס ל-	מוסיקה	לראות סרט
אנחנו מסבירים את	קולנוע	בסיפור
אותם כועסים על	המילים החדשות	שלא באו למסיבה
רון מזמין את	האנשים	עם המשפחה
היא מתחילה את	התברים	בעבודה
הם חיים	העבודה	ב-6:00 בבוקר

א. אתה שוכח את הבעיות והצרות בעבודה

ב.

ג.

ד.

נתוב או ספר

א. אתה פסיכולוג, אתה מסביר לחבר של אורלי, מדוע היא מכורה לקולנוע:

ב. ספר על חבר/חברה, או איש/אישה, שגם הם, כמו אורלי, "מכורים" לדבר אחד (סיגריות, אוכל, עבודה ועוד):

ג. ספר על סרט טוב, שראית בקולנוע. מה אחבת בסרטו

אחר, אחרת, אחרים אחרות

2

משם תואר זה משתמשים כדי לייחאות. שיש אלטרנטיבה.

Это прилагательное употребляется, когда говорится не о данном, не об этом или не о таком, как этот.

השלים:

2.1

- א. בשנה שעברה לא למדתי כאן. למדתי בבית ספר _____.
- ב. בחנות הזאת החולצות יקרות מאוד. אני קונה בחנות _____.
- ג. הנה זהה לא טוב. תן לי תה _____.
- ד. אני לא רוצה את השמלה הזאת. יש לך שמלה _____?
- ה. גם אני עניתי על שאלה הזאת בבחינה, אבל אני הגעתי לתשובה בדרך _____.
- ו. רחל קונה רק שמלות שחורות. היא לא אוהבת צבעים _____.
- ז. אפשר להגיע לחיפה רק בכביש החוף, או יש גם כביש _____?
- ח. בחדר הזה יש רעש. אני צריך ללכת ללמוד בחדר _____.

עוד

"עוד" מלמד על תוספת, ולא על אלטרנטיבה, ראה דוגמה:
Слово еще обозначает добавление. Например:

- א. המרק הזה מצויץ. תן לי, בבקשה, _____ **ציל** מרק.
- ב. כבר שנתיים אני לומד עברית. אני רוצה ללמוד _____ **ציל** שנה.
- ג. יש לי רק חמישה שקלים. אתה יכול לתת לי _____ **ציל** עשרה שקלים?

כתוב "עוד", "אחר", "אחרת" או "אחרים":

2.2

- א. הקפה הזה לא טוב. תן לי, בבקשה, קפה _____.
- ב. שתייתי רק ספל קפה אחד. תן לי, בבקשה, _____ ספל.
- ג. יש לי שני תקליטים של באך; אני רוצה לקנות _____ תקליט שלו.
- ד. אין לי תקליטים של באך, אבל יש לי תקליטים _____.
- ה. אני לא יכול לבוא למסיבה שלך, כי אני הולך למסיבה _____.

השורש

3

בעברית, כמו בכל השפות השמיות, יש לרוב המילים שורש בן שלוש אותיות כמו למד. יש גם שורשים בני ארבע או חמש אותיות כמו ט.ל.פ.נ, ט.ל.ג.ר.ף.

Корень слова в иврите (как и в других семитских языках) состоит обычно из трёх согласных. ל.מ.ד. Но имеются также корни, состоящие из 4-х и 5-ти согласных: ט.ל.פ.נ, ט.ל.ג.ר.ף.

מה השורש של המילים בקבוצות שלפניך?

תלמיד	מכתב	סיפור
לומד	כותב	ספר
לימודים	כתבנו	לספר
מלמד	לכתוב	סיפורתי
למדתי	כתיבה	ספרייה
ללמוד	ספרן	מספר

□ □ □

□ □ □

□ □ □

מיינ את הפעלים שלפניך לפי הקבוצות, והשלם לפי הדוגמה:

קם, מטלף, שר, עולה, מספר, לומד, נר, בונה, מטייל, שואל, מבקר, טס, בא, עשה, עבד, שומע, שוכח, שוחה, משלם, רואה

קבוצה	שם הפועל	הווה	עבר (הוא*)	שורש
א.	לסוּם	סוּם	סָם	ס.ס.ס ס.א.ל
ב.	לסוּם/לסוּם/לסוּם	סָם	סָם	ס.ו.ס ר.י.ע
ג.	לסוּת	סוּתה	סָתה	ס.ס.ח ר.ק.ר
ד.	לסָם	סָסם	סָסם**	ס.ס.ס ר.ר.ר

* כשאתה מרשע פועל במילון, אתה מוצא אותו בזמן עבר גוף שלישי (הוא).

** בטקסט מנוקד ניקוד מלא או תיכתב ת"י: דָּרַר, דָּרָר.

* В словаре глаголы даются в форме прошедшего времени муж. рода ед. числа (הוא).

* В тексте с огласовкой буква "י" не пишется: דָּרַר, דָּרָר.

כתוב את הפעלים בזמן המתאים ובצורה המתאימה:

רותי סלחה לארץ לפני שלושה חודשים. עכשיו היא _____
(לעלות)
 בתל אביב. פעם אחת בחודש היא _____ לבקר את הדוד
(לנסות)
 והדודה שלה בירושלים.

הדוד ומחזקה של רותי _____ בבית גדול וישן. רותי
(לגור)
 _____ מאוד להיות שם. הדוד _____ סיפורים על
(לספר)
 ארץ ישראל מלפני 50 שנה, ורותי מקשיבה ו _____ לשמוע
(לבקש)
 עוד ועוד.

הדודה של רותי לא _____ על העבר. היא מסבירה לרותי,
(לספר)
 איפה כדאי לקנות בגדים, איך לסדר את הדירה, וגם מה כדאי לעשות
 בערב או בשבת, כשיש זמן.

בשבוע שעבר _____ רותי עם החברה שלה רחל
(לנסות)
 לירושלים. בבוקר הן _____ בעיר העתיקה. רותי
(לבקר)
 _____ לקנות שם חולצה. חברים _____ לה,
(לומר/אמר)
(לקנות)

שהבגדים בשוק לא יקרים, אבל היא לא _____ שום
 דבר, כי המוכרים _____ הרבה כסף בשביל החולצות.
(לבקש)
 בצוהריים _____ רותי ורחל אל הבית של הדוד והדודה.
(לבוא)

הם _____ אותן בשמחה ו _____: "מה
(לבקש)
(לשאול)
 היום?" רות ורחל _____ על הביקור
(למנות)
 בשוק. והדודה צחקה ואמרה: "בשוק חשבו שאתן תיירות, כי אתן לא

עברית. אתמול אני _____ שם חולצות בחצי
(לדבר)
 המחיר!"
(לקנות)

Порода הפעיל – настоящее время и инфинитив.

הסימן של בניין הפעיל בהווה הוא מי ר"י, הנוספות על השורש מסתים. בשם הפועל נוספות ה"י: לקסטים.

הפעיל פירושו הווה. הסימן של בניין הפעיל בהווה הוא מי ר"י, הנוספות על השורש מסתים. בשם הפועל נוספות ה"י: לקסטים. בפרט, ה"י נוספת לפני ה"י של הנוספות. בפרט, ה"י נוספת לפני ה"י של הנוספות.

מתחיל – להתחיל	מפסיק – להפסיק
מזמין – להזמין	מבטיח – להבטיח
מרגיש – להרגיש	מפריע – להפריע
מסביר – להסביר	מצליח – להצליח
מקשיב – להקשיב	מכיר – להכיר
מסכים – להסכים	מגיע – להגיע

להתחיל – מתחיל, מתחילה, מתחילים, מתחילות

4.1

כתוב את הפעלים החסרים בהווה או בשם הפועל.

השתמש בפעלים מסעיף 4:

- א. חסרט _____ בשעה 7:00 בדיוק.
- ב. בבקשה _____: רות, זה דן. דן, זאת רות.
- ג. המורה _____ לתלמידים את המילים החדשות.
- ד. רות, למה את לא _____ לעשן?
- ה. אני לא יכול לישון, כי הרעש _____ לי.
- ו. כמה אנשים אתם רוצים _____ למסיבה?
- ז. רינה, את צריכה _____ הביתה לפני 12:00.
- ח. העולים החדשים לא _____ לחדשות בעברית.
- ט. איך את _____ אחרי הבחינה?
- י. דני _____ לאמא לעשות את כל השיעורים אחרי הצוהריים.
- יא. אני רוצה לגור עם רותי, אבל היא לא _____.
- יב. המלצר בא ושאל: "מה אתם רוצים _____?"
- יג. אנחנו רוצים מאוד _____ בבחינות.

* בפעלים מכיר/קגיע נשמטה אחת מאותיות השורש

В глаголах מכיר/קגיע выпала одна буква корня.

נטיית מלת היחס "עם" (עמי, עימי, עימך...) נמצאת בשימוש בעברית הפורמלית הנבחרת. בשפה היוםמיומית משמשת נטיית מילת היחס "אתי": איתי, איתך, וכיו"ב.

Склонение предлога "עם" (עמי, עימי, עימך...) употребляется в иврите высокого стиля. В разговорной речи употребляется склоняемая форма предлога "אתי":

איתי, איתך...

איתי
איתך
איתך
איתו
איתה
איתנו
איתכם
איתכן
איתם
איתן

עם מי דויד גר?

עם מי דיבר דויד?

עם מי הלך דויד לטייל?

דויד גר עם רון במעונות.

דויד לומד עברית עם חברות.

דויד גר איתי.

דויד דיבר איתנו.

דויד הלך לטייל איתם.

דויד גר איתו במעונות.

דויד לומד איתן עברית.

מתוך "איתי", "איתך"...

5.1

א. אמא אמרה לרות: "רותי, תבל שאת אף פעם לא מסכימה

איתי."

ב. רון ויצחק מזמינים את רחל ללכת _____ לשרט.

ג. אני מטלפן לדונה בכל יום. אני רוצה לדבר _____, אבל אני

לא מצליח.

ד. דינה ויוסף, למה אתם לוקחים _____ את הילדים לכל

מקום?

ה. רינה, מי גר _____ עכשיו בדירה?

* למעמים עם-את, מכאן – "איתי, איתך..."

בתנ"ך – "ויזאל הלוי (הסכים הלוי) לשבת את (עם) חמישי" (שופטים י"ז, 11).

בעברית סודרנית – "זעזעו הבגדים של מרחי את כותני".

איתי, איתך...: Иногда "אתי" означает "עם", отсюда:

- ו. אם אתן לא יכולות לדבר עם המורה, אני יכול לבוא
 _____ ולדבר _____.
- ז. – סליחה, יוסף, מתי אפשר לדבר _____ ?
 – אתה יכול לדבר _____ רק בערב.
- ח. דן רוצה להזמין את רחל למסיבה. אני חושב שהוא רוצה "להתחיל"
 _____.
- ט. הם לא רוצים לדבר _____, כי שכחנו לבוא למסיבה שלהם.
- י. דינה, אני רוצה לתת לך משהו. בואי _____ לרגע לחדר שלי.

ברוסית: אל תסתכל בבית בפינותיו אלא בעוגותיו.
 Не красна изба углами, а красна пирогами.

אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בתוכו
 Не смотри на кувшин, а смотри, что в нем.

* "להתחיל עם" בחורה – ביטוי בסלנג.
 "להתחיל עם" בחורה – сленговое выражение.

יחידה ב

1. טקסט: זאב! זאב!
2. בניין המעיל – זמן עבר
3. נמאס לי / רון מספר
4. האישה הירוקה – שמות תואר
5. יותר מ- / פחות מ-
6. היה + פועל בזמן הזה / ערב שבת בבית אבא
7. חזרה על מילות יחס בנטייה

שמות תואר прилагательные	
смешной	מצחיקה
скучный	משעממת
чудесный	נפלאה
накрытый (стол),	צרוכה
подготовленный	
тихий	שקטה

овца	כבש זכר
деревня	כפר ז
занятия	לימודים ז
тетрадь	מחברת ז
письмо	מכתב ז
агентство	סוכנות ז
раз	פעם ז [פעמים]
пастух	רועה ז
поле	שדה ז [שדות]
министр	שר תחום ז
иностранных деп	
ответ	תשובה ז

פעלים глаголы	
решать	החליט – להחליט
пугать	הפחיד – להפחיד
смешить	חנתיק – להחתיק
сниться; мечтать	הלם – להלום על
надоедать	נמאס ל-
продолжаться	נמשך – להימשך
оставаться	נשאך – להישאר

צירופים וביטויים сдвоенные и словосочения	
--	--

аминь	"אמן"
никто	אף אחד
никогда	אף פעם
беспрестанно	בלי הפסקה
бесконечно	בלי סוף
однажды	יום אחד
когда-то	לפני שנים
(в прошлом)	
мне надовло	נמאס לי
имеет	עשה חיים
удовольствие	
ничего	שום דבר

кто-то, кто-нибудь ז	מישהו ז
----------------------	---------

תוארי פועל наречия	
-----------------------	--

конечно	בטוח
зло, сердито	בזעם
громко	בקול
здесь	כאן
наконец	לבסוף
себе	לעצמו
сразу, сейчас	מיד
ещё раз	עוד פעם
меньше, меньше	פחות
вдруг	פתאום
опять	שוב
рано	מוקדם

עבר – לעבור (ליד; דירה)
проходить (мимо), переезжать
עבר – לעבור (השבוע, יום)
(наделя, день)
פתח – למתוח
открывать
צחק – לצחוק על, ל-
смеяться
צחק – לצחק על
кричать
צילצל – לצלצל ל-, אל
звонить

מילות יחס предлоги	
-----------------------	--

к	אל
из-за (по причине)	בגלל
из	מן

מילות זמן	
-----------	--

на этот раз	הפעם
-------------	------

שמות עצם существительные	
-----------------------------	--

ужин	ארוחת ערב ז
анекдот	בדיחה ז
храм	בית מקדש ז
волк	זאב ז
золото	זקב ז
прогулка,	קיוול ז
экскурсия	

לפני שנים חי בכפר אחד רועה צעיר. הרועה היה הולך לשדה עם הכבשים והיה נשאר שם כל היום מבוקר עד ערב.
יום אחד, כאשר ישב בשדה, חשב הרועה לעצמו: "כל־כך שקט כאן!
כל־כך משעמם!" חשב וחשב, ולבסוף החליט להפחיד את אנשיר הכפר.
מה עשה! התחיל לצעוק בקול: "זאב! זאב!" שמעו אותו אנשיר הכפר,
ורצו מיד אל הרועה כדי לעזור לו.
"איפה הזאב?" שאלו האנשים.
"אין כאן שום זאב," צחק הרועה. "רציתי רק להפחיד אתכם."
"זה לא מציק אותנו," אמרו האנשים בכעס.
"סליחה, סליחה," אמר הרועה, "זאת הייתה רק בדיחה!"
עבר שבוע. שוב ישב הרועה בשדה וחשב:
"כל־כך שקט פה, כל־כך משעמם!" חשב והתחיל לצעוק בקול: "זאב!
זאב!" אבל כאשר באו האנשים, צחק הרועה ואמר: "זאת רק בדיחה.
רציתי להצחיק אתכם קצת."
עבר עוד שבוע אחד. גם הפעם ישב הרועה בשדה עם הכבשים.
פתאום הגיע זאב גדול. צעק הרועה: "זאב! זאב!..." אבל אף אחד לא בא
לעזור לו. הוא צעק שוב ושוב: "זאב! זאב!" הפעם אף אחד לא הגיע.

ענה על השאלות:

א. מה אתה יודע על הרועה?

ב. כמה זמן נמשך הסיפור?

ג. מה היה סוף הסיפור? (כתוב סוף משלך.)

ד. מה אפשר ללמוד מן הסיפור?

ה. כתוב סיפור לפי "הרועה והזאב" (למשל על איש שמזמין רופא בכל יומיים; על תלמיד ומורה; על ילד ואמא או על בעל ואישה...):

השלם את המילים החסרות:

(שוב, כפר, נמשך, צוחק, מיד, הפרד, משעמם, החליט, כבשים, שארים, מצחיקות, פתאום)

א. בלילה שמעתי רעש גדול. זה _____ אותי מאוד!

ב. הבדיחות של רון לא _____ אף אחד!

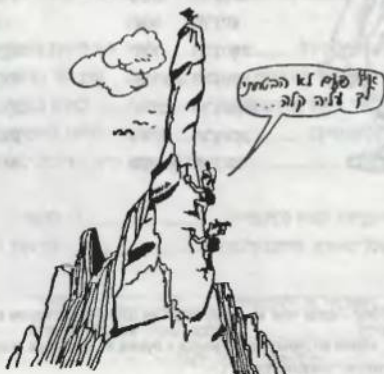
ג. בכל פעם שאני שומע את הסיפורים המצחיקים של סבא שלי, אני _____

- ד. השיעור שלנו _____ שעה וחצי.
- ה. דויד _____ לעלות עם המשפחה לישראל. הם הגיעו לארץ בחודש שעבר.
- ו. בעיר יש הרבה אנשים, אוטובוסים ורעש; וב _____ יש שקט, עצים ופרחים. אבל אני חושב, שבעיר החיים מעניינים ובכפר _____.
- ז. הרועה יצא לשדה עם ה _____.
- ח. הלו, רינה, קרה משחזר לילד שלך, את צריכה לבוא! _____!
- ט. קראתי את הספר כשהייתי ילד, ואני רוצה לקרוא אותו _____.
- י. ישבתי בחדר וקראתי ספר; _____ צילצל הטלפון.
- יא. כשהחורים הולכים לסרט, הילדים הקטנים _____ בבית עם האחיות הגדולה שלהם.

1.3

כתוב "פעם", "הפעם", "עוד פעם", "אף פעם":

- א. לפני שנה הייתי בירושלים חודש אחד. _____ הייתי בירושלים רק שבוע.
- ב. _____ לא הייתי בצרפת.
- ג. אני רוצה לראות _____ את הסרט הזה.
- ד. קראתי את הספר הזה רק _____ אחת, אבל אני רוצה לקרוא אותו _____.

בניין הפעיל – זמן עבר

Порода הפעיל – прошедшее время.

ככל הצגות בבניין הפעיל בזמן עבר יש חי תחילית לפני השורש; בגוף שלישי נשמרת גם ה"י:
הִסְסִימְתִּי, הִסְסִימוּ, הִסְסִימְתָּ, הִסְסִימוּ

Глаголы породы הפעיל имеют префикс ה' во всех формах прошедшего времени. Буква י' остаётся только в форме 3-го лица ед. и мн. числа:
הִסְסִימְתָּ, הִסְסִימוּ, הִסְסִימְתֶּם, הִסְסִימוּ

הוסף פעלים מיחידה א עמי 10 לפי הדוגמה:

2.1

הפחיד	–	להפחיד
להצחיק	–	הצחיק
_____	–	_____
_____	–	_____
_____	–	_____
_____	–	_____
החליט	–	להחליט*

הפעלים

הִרְגִּישְׁתִּי	(אני)	הִרְגִּישְׁתָּ
הִרְגִּישְׁתָּ	(אתה)	הִרְגִּישְׁתְּ
הִרְגִּישְׁתָּ	(את)	הִרְגִּישְׁתְּ
הִרְגִּישׁ	הוא	הִרְגִּישָׁה
הִרְגִּישָׁה	היא	הִרְגִּישְׁנוּ
הִרְגִּישְׁנוּ	(אנחנו)	הִרְגִּישְׁתֶּם
הִרְגִּישְׁתֶּם	(אתם)	הִרְגִּישְׁתֶּן
הִרְגִּישְׁתֶּן	(אתן)	הִרְגִּישׁוּ
הִרְגִּישׁוּ	הם/הן	

* בפעלים שבהם האות הראשונה של השורש היא חי יש שינוי בניקוד: החליט (נ"א החליט).

* В глаголах, корни которых начинаются с буквы ה', меняется огласовка: החליט (аместо /и/ появляется /э/).

2.2

כתוב בזמן עבר את סיפורו של רוני:

אתה יודע, מה קרה לי אתמול! אתמול (אני) _____ לרותי
(להצטייר)
 להגיע ב-7:00 בערב, אבל _____ רק ב-9:00
(להגיע)
 _____ לא נעים _____ לה, שבשבוע
(להרגיש) (להסביר)
 שעבר _____ לעבוד גם אחרי הצהריים, ולא
(להתחיל)
 _____ לטלפן ולספר לה _____ אותה לארוחת
(להצליח) (להזמין)
 ערב במסעדה, אבל היא לא _____ לבוא איתי. היא אפילו לא
(להסכים)
 _____ לי, ואמרה לי ללכת הביתה.
(להקשיב)

2.3

כתוב בגוף שלישי את הסיפור שבסעיף 2.2:

אתה יודע מה קרה לרוני אתמול הוא הבטיח לרותי _____

2.4

כתוב את הפעלים בזמן עבר:

- א. החברים שלנו לא (להגיע) ה'א' / 18 לשיעור, כי הם (להרגיש) ה'א' / 12 רע.
- ב. רותי (להצליח) _____ בבחינה במתמטיקה. היא קיבלה 98!
- ג. "הסוכנות" (להבטיח) _____ לתת לנו דירה בתל-אביב.
- ד. שר החוץ הישראלי (להזמין) _____ את שר החוץ הצרפתי לבקר בישראל. הוא (להסכים) _____ לבוא בשנה הבאה.
- ה. אנחנו לא (להקשיב) _____ לשיעור. היינו עייפים מאוד.
- ו. (אני) (להסביר) _____ לרות, איך היא צריכה לנסוע לחולון.
- ז. דן, למה דיברת? למה (להפריע) _____ לי לישון?
- ח. החורים שלי סיפור, שהם (להפיר) _____ זה את זה בקולנוע.
- ט. — רבקה, חשבת ש (להפסיק) _____ לנשן?
 — (להפסיק) _____ לפני שנה, אבל (להתחיל) _____ עוד פעם. חבל, לא?

קרא את הסיפור. סמן בקו את כל הפעלים בבניין הפעיל:

רוץ מספר: הכול בגלל דני...

יום אחד בשנה שעברה נמאס לי מהכול. באותו יום קיבלתי מכתב מן החבר שלי, דני. את דני הכרתי לפני חמש שנים, כשהיינו יחד בקיבוץ. עכשיו דני לא עובד ולא לומד. כבר שנה הוא נוסע ומטייל בעולם ועושה חיים. כשקראתי את המכתב שלו, הרגשתי, שגם אני צריך לעשות משהו אחר.

מיד הפסקתי לעבוד, הפסקתי ללמוד וקניתי לי כרטיס לברזיל. הזמנתי את רותי לעבור לגור בדירה שלי. הבטחתי לתת לאורי את כל הספרים והמחברות שלי. הסברתי לחברים ולמשפחה, שחיים של עבודה, לימודים ובחינות זה לא בשבילי. כולם הקשיבו לי בסבלנות, אבל לא הסכימו איתי. זה לא הפריע לי, הרגשתי מצוין. פתאום צילצל הטלפון. פתחתי את העיניים ושמעתי את רותי אומרת: "בוקר טוב! כבר 7:00, איך אתה מרגיש לפני הבחינה? בטח לא הצלחת לישון בלילה."

חבר שאלות על הסיפור של רוץ. השתמש בפעלים האלה:

לחזור, לחרג, להמסיק, לזנוק, לזבזב, לחסביר, לחקשבו, להטכים, להפריע, להצליח.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____

נמאס ליי ללמוד!

	לי	
	לך	
	לך	
	לו	
ללמוד	לה	נמאס
	לנו	
	לכם-ן	
	להם-ן	

* בשפה הפורמלית אומרים: (נמאס על + שם עצם).

* Согласно нормам грамматики принято говорить: суц + על + נמאס

התאם את א ל'ב, ומתח קו ביניהם: *התאם את א ל'ב, ומתח קו ביניהם:*

ב	א
נמאס לנו!	הילד של רותי צועק כל חיום.
לא נמאס לה לשמוע אותנו!	את מדברת בטלפון בלי המסקה.
עוד לא נמאס לך!!	כבר חודש לא הלכתי לסרט או לתיאטרון.
נמאס לי לשבת בבית.	יש לנו כל-כך הרבה שיעורי בית!

השלם בעזרת "נמאס לי", "נמאס לך" וכיו':

- א. דן כבר לומד 8 שנים. *ואמאס לו כבר ללמוד*
- ב. אנחנו נוסעים בכל שנה לחו"ל, אף פעם לא _____
- ג. אין לי סבלנות לדן. הוא מדבר רק על פוליטיקה. _____
- ד. התלמידים אמרו: "למה אנחנו מטיילים רק בנגבו" _____
- ה. אמרתי לרון: "אתה עובד מן הבוקר עד הערב, לא _____
- ו. רות אומרת, שאין לה שום שמלה חדשה. _____
- ז. בטלוויזיה יש רק סרטים על אהבה. _____
- ח. כבר הרבה שנים הם גרים בתל-אביב, ועוד לא _____

נמאס לי מ+ _____

[שם עצם]

בעברית המדוברת אומרים גם "נמאס לי מ'".

"נמאס לי מ'" В разговорной речи бытует также оборот

דוגמה: נמאס לי מהלימודים!

נמאס לי מתחיים!

נמאס לי מהאנשים האלה!

נמאס לי מהמוסיקה הזאת!

שנה חמישה מן המשפטים ב-3.2 לפי הדוגמה הזאת:

א. דן כבר לומד שמונה שנים. נמאס לו מהלימודים.

ב.

ג.

ד.

ה.

ו.

שמות תואר

4

קרא את "הסיפור על האיש הירוק" ושים לב לדרכי השימוש בשם

4.1

התואר:

הסיפור על האיש הירוק / יהונתן גפן

הילד היה זחל-בליט

הלם חלומות (ему) снился сон

נצל נעליים (он) обул туфли

מכנסיים брюки

כובע шапка

הרצפה на улице

היה הָיָה פעם בעיר ירוקה איש אחד, איש ירוק. האיש הירוק גר בבית ירוק עם דלת ירוקה וחלונות ירוקים. לאיש הייתה אישה ירוקה ושני ילדים ירוקים. בלילה הוא ישן במיטה ירוקה וחלם חלומות ירוקים ירוקים. יום אחד האיש הירוק קם. הנוקר היה ירוק, הוא נעל נעליים ירוקות, הוא לבש חולצה ירוקה ומכנסיים ירוקים. הוא שם על הראש כובע ירוק והלך החוצה. האיש הירוק נסע באוטו ירוק, בכביש ירוק. הוא ראה ים ירוק והוא ראה הרבה פרחים ירוקים. זה היה יום יפה, והאיש הירוק היה שם ושר שירים ירוקים ועישן סיגרייה ירוקה. ואז ראה האיש הירוק – על הכביש עומד איש כחול. האיש עצר את האוטו שלו, ושאל את האיש הכחול: "הי, איש כחול, מה אתה עושה פה?" "אני?" אמר האיש הכחול, "אני מסיפור אחר!"

אז тогда

עצר (он) остановил

מה דעתך?

1. מיהו האיש הירוק ואת מי הוא מסמל?
2. מיהו האיש הכחול?
3. למי אתנתה דומה: לאיש הירוק או לאיש הכחול?

4.2

החלף את שם התואר "ירוק" שבסיפור בשמות תואר אחרים. השתמש ברשימה הזאת: גדול, חדש, זקן, ארוך, יסן, יפה, גבוה, צעיר, אדום, קטן, צחוב, שמת, מיוחד, נבלא, נמים, מתוק, כחול, רע.

4.3

כתוב את שמות התואר החסרים בזכר/נקבה/יחיד/רבים. השתמש רק פעם אחת בכל שם:

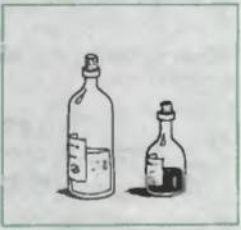
ירוק, נבלא, אדום, שחור, ירוק, יסן, עניק, חדש, סיוחד, מענין, חשוב, זקן, יפה, מצויץ, זול, יקר, גדול, גבוה, ארוך, עייף, כחול

אני אוהבת את ירושלים יותר מכל הערים בישראל.
לפני שנים, כשבאתי לישראל, גרתי בתל-אביב. כולם אמרו לי:
"יתל-אביב עיר _____, יש בה בניינים _____,
חניות _____ ובהן בנדים _____.
ו _____ ויש בה קונצרטים _____ גרתי כמה
שנים בתל-אביב, אחר-כך עברתי לגור בחיפה. אני אוהבת את היס ה
_____ בחיפה ואת הר הכרמל ה _____
וה _____ אבל בכל השנים לא הפסקתי לחשוב על ירושלים.
ירושלים היא עיר _____ בשבילי; בעיר הזאת אני חיה את
ההיסטוריה שלנו. כשאני הולכת בשכונות ה _____, אני
חוזרת לימים ה _____ של דויד המלך. הבתים
ה _____ מספרים סיפורים _____ על האנשים,
שחיזו כאן בעבר; לכל מקום יש היסטוריה _____.
אנשים צעירים ו _____ מכל העולם מטיילים ברחובות;
הם רוצים לראות עוד ועוד, אף פעם הם לא _____ ובערב,
כשהשמים _____ וההרים _____, אני חושבת על
ירושלים שלי – ירושלים של זהב.

כתוב/ספר על העיר שלך או על עיר אחרת: (הבא גלויות או תמונות מן העיר.)

יותר מ- / פחות מ-*

קרא את המשפטים שלמניך וכתוב עוד משפטים למי התמונות:

- א. _____
 ב. הכפרת הבלעירב יטה יותר מההבנת הדקנה.
 ג. בקבוק היין האפן גדול יותר מבקבוק היין האפן.
 ד. _____

* רוח בשפה המדוברת.

** לא תמיד הישראלים מקפידים על סדר המילים ואומרים: "יותר גדול", "יותר יפה" וכו'.

* Эти сочетания очень употребительны в разговорной речи.

** Не всегда израэльтяне строго следят за правильным порядком слов и говорят "יותר גדול", "יותר יפה".

- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____
- ט. _____
- י. _____

5.2

מה יש לך לומר על:

דוד	דן
שוקולד ישראלי	שוקולד שוייצרי
סרדינים	קוויאר
סיגריות "טייס"	סיגריות "מרלבורו"
קולנוע	תיאטרון
גבינה לבנה	גבינת רוקפור
מכונת סובארז	מכונת קדילאק
ישראל	ברית המועצות
ישראלים	רוסים
תל אביב	מוסקבה
החיים בעיר	החיים בכפר
דירה במעונות	דירה בעיר

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____
- ט. _____
- י. _____
- יא. _____
- יב. _____

כדי לציין פשלה של הרגל בעבר משתמשים בעברית במעל בהווה, כשלמניו הפועל "היה" בעבר הייתי חולך... הייתם טיטעים...

Словосочетания "היה חולך, היית חולך, הייתי חולך", т.е. прошедшее время глагола "היה" в сочетании с формой наст. вр. смыслового глагола обозначают многократное действие, совершавшееся в прошлом.

אבי גדל במשפחה דתית. קרא את הסיפור שלו על ערב שבת.

6.1

ערב שבת בבית אבא

В пятницу вечером в отчем доме

עד היום אני זוכר את לילות השבת בבית אבא!

ביום ששי הייתה אמא עובדת כל הבוקר במטבח. אבא היה חולך לעבודה בבוקר וחוזר בשעות הצהריים. גם אני הייתי בא מוקדם יותר מבית הספר. כאשר השמש הייתה יורדת, הייתה אמא לובשת את בגדי השבת ומדליקה את הנרות. אנחנו היינו לובשים בגדים יפים, ואחר-כך היינו הולכים עם אבא לבית הכנסת. כאשר היינו חוזרים הביתה, היה השולחן ערוך. אבא היה אומר "קידוש", ואנחנו היינו עונים "אמן". היינו שרים שירי שבת, אוכלים ארוחה טובה, ואחר-כך יושבים יחד כל הערב ומדברים.

זוכר לילה / לילות

מטבח מטבח

חוזר חוזר

מוקדם לובשת

לובשת מדליקה

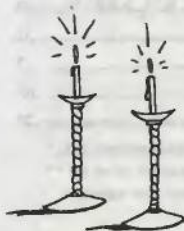
מדליקה ערוך

ערוך "קידוש"

"קידוש" "אמן"

"אמן" ארוחה

ארוחה ארוחה

מה היה?

פעם אחת	בכל ערב שבת
אמא עבדה	אמא הייתה עובדת
אבא הלך	אבא היה חולך...
אבא חזר	אבא היה חוזר
(אני) באתי	(אני) הייתי בא

5.2

- א. כתוב את הסיפור שנעמוד 26 מחדש בזמן עבר רגיל.
 השווה בין שני הסיפורים. שים לב להבדל במשמעות.
 ב. כתוב סוף לסיפור החדש.

כתוב את הפועל בצורה המתאימה [עבר רגיל = פעולה שהייתה ונגמרה, היה + פועל בהווה = הרגל]

- א. 1. הם _____ 1800 לארה"ב ב-1920. (לנסים)
 2. כשהיינו ילדים קטנים היינו לחוף _____
 הים בכל שבת.
- ב. 1. בשנת 1990 _____ לישראל 200,000 יהודים.
 2. לפני 2,500 שנה, בזמן בית המקדש, היהודים _____ (למצות)
 לירושלים שלוש פעמים בשנה:
 בסוכות, בפסח ובשבועות.
- ג. 1. כאשר הייתי בחזרה צעירה, _____
 לישון ב-2:00 בכל לילה.
 2. לפני שבוע _____ ברחוב ופתאום ראיתי את דן.

- ד. 1. לפני שלושה שבועות היא _____ עם הנעל שלה במסעדה.
2. כשלא היו להם ילדים, הם _____ במסעדה בכל יום.

חזרה על מילות יחס

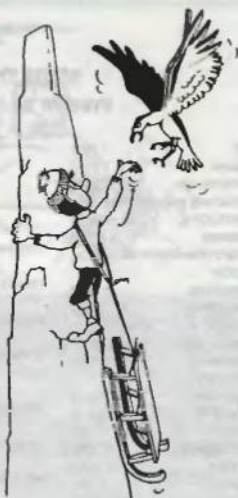
כתוב: "שלי" ... "למי" ... "אותי" ... "אותי" ... "יש לי" ... "אין לי" ... בנטייה.

- א. הם שאלו *למי* הרבה שאלות, אבל לא עניתי *להם*, כי לא ידעתי את התשובות.
- ב. תלמידים, כבר הסברתי _____ את המילים האלה חמש פעמים!
- ג. לא היינו במסיבה של רות, מפני שהיא לא הזמינה _____.
- ד. דני, רצינו לדבר _____ אתמול. איפה היית?
- ה. גברת, סליחה שאני מפריע _____, אבל אני צריך לעבוד פה.
- ו. כשדיברת עם דן ויוסף, סיפרת _____ על הטיול!
- ז. המוכרת נתנה _____ שמלה ירוקה, אבל הן רצו שמלה אחרת.
- ח. הם לא שמעו, מה שאלנו _____.
- ט. דפנה, הבדיחות שלך לא מצחיקות _____!
- י. רות ורחל חברות טובות _____ הכרנו _____ לפני שנתיים, כשלמדנו יחד באוניברסיטה. אנחנו אוהבים _____ מאוד.
- יא. _____ שלושה ילדים קטנים, שרוצים ללכת _____ לכל מקום.
- יב. כבר עבר חודש ו _____ מכתבים מהבית.
- יג. קשה לדבר עם דן. _____ סבלנות להקשיב.
- יד. רון, זאת הדירה _____ או של דויד?
- טו. למנשה וליוסף יש דירה, אבל _____ עבודה.

7

7.1

אומרים ברוסית: "מי שרוצה לנלוש צריך להעלות את המוחלת לראש ההר".
Любишь кататься, люби и саночки возить.

בעברית אומרים: "מי שטרח בערב שבת — יאכל בשבת".
Кто готовился к субботе, тот и ест в субботу.

יחידה ג

1. טקסט: מסיבי לשעון
2. סמיכות
3. יש ל- / היה ל-
4. אצל / ב-, "אצל" בנטייה
5. מפני ש- / לכן / גם זה משהו

מילות זמן

потом אחר כך

שמות תואר

прилагательные

числовой דיגיטלית
 современный מודרנית
 механический מכני
 удобный נוח

מילות קישור

союзы

только, но, а אך
 поэтому לכן
 потому что, מפני ש-
 так как

век מאה נ
 башня מגדל ז
 поселение, מושב ז
 сельский кооператив
 компьютер מחשב ז
 машина מכונה ז
 подготовительные מכינת ז
 курсы קורס ז
 директор מנהל ז
 египтянин (המצרי ז
 женщины נשים ז (אישה)
 здесь эра (ההספירה ז
 рабочий-פועל-בניין ז
 строитель
 Франция פרנס ז
 кукушка קוקינה ז
 лето קיץ ז
 полицейский שוטף ז
 артист שחקן ז
 часы שעון ז
 שמחת תיים
 жизнерадостность תחשיט ז
 драгоценность

פעלים

глаголы

בישל - לבשל
 готовить, варить הפך - לקטוף ל-
 становиться הצליח - להצליח
 удаваться השתמש - להשתמש ב-
 пользоваться, использо-
 вать התרחק - להתרחק עם
 жениться, выходить замуж חילק - לחלק את ל-
 делить קצץ - למצוא
 находить נאנח - להאנח
 вздыхать פעל - למעול
 действовать, работать, де-
 пать שלח - לשלוח
 посылать

מילות יחס

предлоги

у אצל
 по, согласно למי
 вокруг מסביב ל-
 пока не עד ש-

שמות עצם

существительные

велосипед אוטובוס ז
 одежда בגד ז
 синагога בית כנסת ז
 мужчина גבר ז
 вор גנב ז
 Германия גרמניה ז
 почта דואר ז
 видео וידאו ז
 золото זהב ז
 каникулы, отпуск חופשה ז
 загадка חידה ז
 рука יד ז (ידיים)
 кувши כד ז
 карман כיס ז

צירופים וביטויים

идиомы и словосочетания

20-й век המאה ה-20 ז
 стали популярными הפכו פופולריים
 стали популярными הפכו פופולריים
 זהו-זה הוא

это тот самый
 новой эры לספירה
 до новой эры לפני הספירה
 обрести לב
 внимание קשב
 который час? מה השעה?
 до сих пор עד היום הזה

תוארי פועל

наречия

тогда אז
 невозможно אי-אפשר
 наиболее; самый ביותר
 по крайней мере, לפחות
 хотя бы
 поздно מאוחר

מסביב לשעון

היום יש לנו שעוני יד דיגיטאליים. השעונים קטנים ולא יקרים, וכל אחד יכול לקנות שעון כזה ולדעת מה השעה. זהו השעון המודרני. ואיך ידעו בעבר מה השעה?

לשעון יש היסטוריה ארוכה ומעניינת.

כבר לפני 5,500 שנה חילקו המצרים את היום והלילה ל-24 שעות, והיו להם שני שעונים: שעון שמש ושעון מים. לפי שעון השמש ידעו מה השעה ביום, ובשעות הלילה השתמשו בשעון המים.

במאה הראשונה לספירה נולד שעון חדש: שעון החול. את השעון הזה אנחנו יכולים לראות עד היום הזה גם במטבחים המודרניים ביותר.

רק במאה ה-14 התחילו לבנות את השעונים המכניים הראשונים. השעונים האלה היו גדולים מאוד, ובנו אותם על מגדלים גבוהים. בעיר רואן בצרפת בנו מגדל-שעון בשנת 1389, והוא פועל עד היום הזה. השעונים המכניים היו יקרים מאוד, ובגלל המחיר הגבוה היה בכל עיר רק שעון אחד.

בהתחלת המאה ה-16 הצליח פיטר הינליך מנירנברג בגרמניה לבנות שעונים קטנים יותר, שאפשר היה לשים אותם בכיס של הבד.

ומתי הגיע השעון לידי

רק בסוף המאה ה-19 עבר השעון מן הכיס אל היד. בהתחלה השתמשו בשעוני היד רק נשים, אך מאוחר יותר הם הפכו פופולריים גם בין הגברים, מפני שהיו נוחים יותר משעוני הכיס. היום קשה להבין, איך חיו אנשים בלי שעון-יד.

1

התאם את המלים שבשני הטורים, ומתח קו בנייהם:

על הר גבוה	הם חילקו
לספירה	הוא מבשל
במכונית	אנחנו חיים
את התפוח לשניים	הם עולים
לתל-אביב	הוא חי בשנת 560
את הבניין	אנחנו משתמשים
במאה ה-20	צריך לבנות
לא ידענו עברית	חולצה או שמלה הן
בגדים	בהתחלה
במטבח	הוא עבר

סמן מה נכון:

1.2

א. המצרים השתמשו בשעון מים, כי –

1. במצרים יש הרבה מים.
2. שעון המים היה זול יותר.
3. בלילה אי אפשר להשתמש בשעון שמש.

ב. בשעון החול –

1. השתמשו עד למאה ה-17.
2. השתמשו במאה הראשונה לספירה.
3. משתמשים עד היום הזה.

ג. במאות ה-14 וה-15 ידעו אנשים את השעה לפי –

1. שעון היד.
2. שעון העיר.
3. השמש.

ד. שעוני היד הפכו פופולריים, מפני ש –

1. הם נוחים יותר.
2. הם יפים ומודרניים.
3. לא היו שעונים אחרים.

* אילו – צורת הרבים של איוה/איו: איוה סטר אתה קוראו / איוו מורה מלמדת היום / אילו תברים פגשת אתמול

איוה/איוו – форма множественного числа слов – אילו *

(מצג סגור, מצג פתוח)

ענה על השאלות:

א. אילו שעונים יש היום?

ב. ספר על שעון מיוחד (או על שעון, שהוא מיוחד בשבילך).

ג. נסה לתאר מצב או חיים בלי שעון.

ד. ספר על ההיסטוריה של משהו אחר: (אופניים, מכונות, גיינס, וכ'י).

שעון אזנר

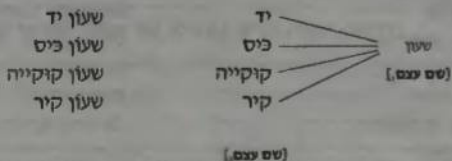

שעון יד

שעון קיר

איזה שעון אתה רוצה?

כתוב את שני השמות, שיוצרים את צורת הסמיכות:

2.1

(מסיבה/כיתה)	מקיבת-כיתה	(שעון/יד)	שעון יד
(____/____)	שעות-עבודה	(____/____)	שעון-מים
(____/____)	חברות-משלה	(____/____)	מגדל-שעון
(____/____)	שמלות-בית	(____/____)	מחיר-מכונית
(____/____)	קרובות-משפחה	(____/____)	פועל-בניין
(____/____)	רזעת-כבשים	(____/____)	רזעה-כבשים
(מסיבות/כיתה)	מסיבות-כיתה	(שעונים/יד)	שעוני-יד
(____/____)	שעות-עבודה	(____/____)	שעוני-מים
(____/____)	חברות-משלה	(____/____)	מגדל-שעון
(____/____)	שמלות-בית	(____/____)	חברי-משלה
(____/____)	קרובות-משפחה	(____/____)	פועל-בניין

קרא את הטקסט, וסמן את צירופי הסמיכות:

2.2

חווה כוץ נולדה בשנת 1970 בשכונה קטנה על-יד אוניברסיטת תל-אביב. אבא שלה היה בעבר חבר קיבוץ, ואמא שלה הייתה עולה חדשה מארגנטינה. אמא של חווה למדה במכינת העולים באוניברסיטה וגרה במעונות הסטודנטים. שם היא הכירה את תבעל שלה. היום אמא שלה עובדת ב"בנק לאומי" על-יד מגדל השעון ביפו. בכל שבת חווה והחורים שלה הולכים לבית הכנסת בשכונה. בימי שישי באים סבא וסבתא מן הקיבוץ לבקר את משפחת כוץ. הם מספרים לחווה על חיי הקיבוץ ועל בית הילדים שם; הם מזמינים אותה לבקר בקיבוץ בחופשת הקיץ.

ארוחת בוקר, עבודה קשה, כיתות אלפן, חדרי ילדים, שירי שבת, שירים יפים, עבודת בית, כיתות חדשות, חדרים ישנים, חבר קיבוץ, ארוחה יקרה, חבר קרוב, חופשת קיץ, חופשה ארוכה

צירוף [שייע+שיית]	צירוף סמיכות [שייע+שייע]
חובשה	קיץ
ארובה	חובשה

כתוב את שם התואר בצורה המתאימה:

- אנחנו צריכים לקנות בקבוק בירה _____
(גדול)
- במוזיאון ראיתי שעוני קיר _____
(עתיק)
- שעות היזם בארץ _____ יותר משעות הלילה.
(חס)
- שעוני הכיס _____ יותר משעוני היד.
- השבילי שנת 1988 _____ יותר משנת 1987.
(יקר)
- מגדל פיזה _____ יותר ממגדל שלום?
(גבוה)
- בנות הקיבוץ הזה _____
(יפיפיה)
- עיני הבן שלי _____
(שחור)
- חופי הארץ _____
(ארוך)

שעון שמש עתיק

שעת יום חמה

בקבוק יין קטן

מגדל שעון גבוה

מסיבת יום-הולדת נפלאה

בית-ספרי גדול

שעת עבודה ארוכה

חבר ממשלה חשוב

סיפור חיים מעניין

כתוב את הפועל בצורה המתאימה :

א. שעוני השמש פולטים רק ביום. (למעול)

ב. רופא העיניים _____ גם בשעות אחר-הצהריים והערב. (לקבל)

ג. שמחת החיים של דויד _____ אותו לאיש נעים ומעניין. (לחסוד)

ד. ערביי ישראל _____ גם ערבית וגם עברית. (לדבר)

ה. חברות הקיבוצים _____ היום את השמלות שלהן בעיר. (לקטות)

ו. ילדי משפחת כוזק גם _____ וגם _____ (לעבוד) (ללמוד)

ז. פקיד הסוכנות _____ למצוא לי עבודה. (לחבטית)

ח. פקידת הסוכנות _____ לשלוח לי כסף. (לחמסיק)

ט. חברי המושב _____ זה לזה. (לשור)

יש ל- / היה ל-
אין ל- / לא היה ל-

צורת העבר של יש ל- היא: היה ל- / הייתה ל- / היו ל- / בתאם למין ולמספר של שם העצם שהוא הנושא (שאין למנו ל-).

היה ל-, הייתה ל-, היו ל- в прошедшем времени имеет формы:

Глагол "היה" согласуется с существительным- подлежащим в роде и числе.

יש ל-		
היה ל- היה לרות מזל. היה לי זמן.	הייתה ל- הייתה לרות אהבה. הייתה לו עבודה.	היו ל- היו לרות חברים וחברות. היו לנו פעילות.

אין ל-		
לא היה ל- לא היה לרות מזל. לא היה לה זמן.	לא הייתה ל- לא הייתה לך מכונית. לא הייתה לו עבודה.	לא היו ל- לא היו לעולים פעילות. לא היו להם פעילות.

3.1

כתוב את המשפטים בזמן עבר לפי הדוגמה:

א. יש לזויד שעון יד חדש.

היה לרות עגון יד חדש.

ב. יש לחם משפחה גדולה בקיבוץ.

ג. יש לנשים בגדים חדשים.

ד. לתלמיד יש שתי מורות טובות.

ה. יש לנו בית חדש.

ו. אין לזויד עבודה.

ז. אין לך כסף בבנק.

ח. להזרים שלי אין קרובים בארץ.

ט. אין לנו פוח לעבוד.

י. אין לה שקמלות ארוכות.

הם עולים חדשים. מה "חיה" / "לא היה" להם בארץ שלהם?

3.2

א. דויד / מכונית אצות / י"ת ה אבונים

ב. רות / בית על שפת הים

ג. (אנחנו) / דירה גדולה

ד. סוזן וג'ון / ציורים יקרים

ה. בוריס / בגדים חמים

ו. שרה / שמלות יפות

ז. אורלי / משפחה גדולה

ח. (אתם) / שעון קיר עתיק

גנבים נכנסו לבית שלכם. אתם מספרים לשוטר, מה היה לכם בבית.

3.3

שעון סבא

מצלמה

כסף

רדיו

דולרים

וידאו

זהב

תקליטים

תכשיטים

כד סיני

טלוויזיית "סוני"

"קמובר"

תמונה עתיקה

מחשב I.B.M

א. ה"יתר לול טלוויזיה "סוני" לקטנו היסוס לקיים.

ב.
ג.
ד.
ה.
ו.
ז.

3.4

כתוב. (השתמש ב"יחיה לי" "חיותה לי" "הינן לי".)

א.
ב.

3.5

תפר עוד חידות לפי הדוגמה:

א. מי זה?

1. היה לו בית לבן.
2. הייתה לו אישה, ושמה ננסי.
3. היו לו חברים בהוליווד.

(תשובה: רונלד רייגן - היה הנשיא של ארה"ב.)

ב. 1.
2.
3.
(תשובה:)

ג. 1.
2.
3.
(תשובה:) * למצודה בקטוצות

מילת היחס **אצל** באה רק לפני שם עצם שמייצג חי (אדם או בעל חיים) ואילו מילת היחס **ב־** מצטרפת לשם עצם שאינו חי בין אם הוא מוחש (בבית) או מופשט (באכזה). ראה דוגמאות:
 Предлог **אצל** употребляется с одушевлёнными существительными, обозначающими лица и животных, а предлог **ב־** присоединяется к неодушевлённым, обстоятельствам места и др. Смотрите примеры:

איפה היית?
 איפה שתית קפה?
 איפה אכלת דגים?
 איפה השוטרי?
 איפה אתה גר?

שאל ונתח:

4.1

א. איפה היית? הייתי בבית / הייתי אצל אבא ואמא

ב. _____

ג. _____

ד. _____

ה. _____

ו. _____

ז. _____

- א. ארבע שנים גרנו _____ משפחת כוהן.
 ב. אחרי שישבנו _____ מסעדה, הלכנו לבקר _____ רותי בדירה.
 ג. חלכתי לישון _____ החבר שלי, אחרי שראיתי את הסרט המפחיד.
 ד. אכלתי _____ הדודה שלי, כשהייתי _____ צפת.
 ה. — איפה הספר שלך? — אולי _____ משה ואולי _____ דירה.

נטיית "אצל"

אצלי
 אצלך
 אצלו
 אצלה
 אצלנו
 אצלכם
 אצלכן
 אצלם
 אצלן

קרא:

- א. — אצל מי אתם לומדים?
 — אצל רותי.
 — למה אתם לומדים אצלה?
 — כי יש אצלה הרבה ספרים.
- ב. מתוך מכתב:
 "שלום דני ורותי היקרים!
 מה נשמע אצלכם?
 מה חדש אצל רינה?
 כבר הייתם אצלה בבית החדש?
 אצלי הכול בסדר..."

השלם: "אצלי", "אצלך"...

- א. היא גרה אצל הדוד שלה. כבר שנה היא גרה אצל _____.
- ב. בכל יום אני הולכת לרות ורינה. אני מרגישה _____ כמו בבית.
- ג. — כמה זמן היית אצל ההורים שלך? — הייתי _____ כל הערב.
- ד. כשהיינו אצל רבקה, מצאנו _____ את המילון החדש.
- ה. — דינה, מה עושה החבר שלי _____ בחדר?
ו. — דני ודוד, יש עוד מיטה _____ בחדר? — לא, יש _____ רק שתי מיטות.
- ז. — דוד, מה חדש? — _____? — הכול בסדר.
- ח. בנות, עוד אין לי דירה בתל-אביב. אני יכולה לגור _____ כמה ימים?
- ט. רון שואל את דני ורותי, מה חדש _____, ומספר להם ש _____ הכול בסדר.

מפני ש-, לכן

5

גם זה משהו

רחל פקידה ב"בנק הפועלים". הבוקר היא קמה ב־9:00: היא תגיע לבנק רק ב־10:00. המנהל שלה, מר לוי, כעס מאוד: הוא ידע שיש לה הרבה עבודה, וראה שהיא עומדת ומדברת עם חברה, ואפילו לטלפון היא לא עונה. הוא ביקש מרחל קפה שחור, אבל קיבל קפה בחלב. אחר כך אמרה רחל, שהיא הולכת "רק לרגע" להביא מכתבים מהדואר, אבל בדרך ראתה שמלה אדומה בחלון של חנות בגדים וחשבה, שזאת שמלה יפה למסיבה. היא נכנסה לחנות וחזרה לבנק אחרי שעה. המנהל שאל אותה איפה המכתבים, ורק אז היא שמה לב, ששכחה להביא

אותם מהדואר. רחל רצה לדואר, אבל הפקידים שם אמרו שהמכתבים שלה אצל ציפורה, הפקידה של מר כוהן. רחל טילפנה לציפורה, אבל היא כבר לא הייתה במשרד. ציפורה הלכה הביתה, כי הבעל שלה חזר מהמילואים. גם דינה, הפקידה השנייה במשרד, לא הייתה בעבודה. אמרו, שגם היא הלכה, ולא יודעים לאן. רחל סיפרה למר לוי על ציפורה, על דינה ועל המכתבים, שאף אחד לא יודע איפה הם. מר לוי נאנח ואחר-כך צחק. הוא חשב, שהפקידה שלו רחל טובה יותר מהפקידות של מר כוהן, וגם זה משחזר!

5.1

מפני ש" / כי

מפני ש" / כי פותחות משפט טפל של סיבה. "מפני ש" יכולה לעמוד גם בראש המשפט השלם, אילו "כי" תעמוד רק בתוך המשפט השלם כמקשרת בין שני חלקיו.

Союзы "כי" и "מפני ש" связывают придаточные предложения причины с главным. "מפני ש" может находиться в начале или середине сложного предложения, а союз "כי" — только в середине, т.е. после главного.

מפני שירד גשם, לא באתי לעבודה בזמן.

לא באתי לעבודה בזמן, מפני שירד גשם.
כי

כתוב משפטי סיבה מתוך הסיפור:

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____

לכן –

"לכן" מציינת תוצאה

Слово обозначает следствие.

המוזק את המשפטים מ-5.1 למשפטי תוצאה עם המילה "לכן".

5.2

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____

כתוב משפטים מתוך טור א וטור ב בעזרת "לכן" ו"מפני ש".

5.3

ב

א

הוא צעיר יפה וחכם.

לא הקשבתם

אני נוסעת באוטובוסים.

הזמנתי אותו למסיבה

לא באתי לעבודה.

אין לי מכונית

אתם לא יודעים, מה צריך לעשות.

לא רציתי ללכת למסעדה הזאת

הוא מספר הרבה בדיחות.

היא הסכימה להתחתן איתו

היא יקרה מאוד.

הרגשתי רע מאוד

א. לא הקלבתם לכן אתם לא יודעים מה צריך לעשות.

- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____

פתוב משפטים בעזרת "לכן" ו"מפני ש" על הנושאים האלה:

א. מדוע באתי לישראל?

ב. מדוע כעסתי על...

יחידה ד

1. טקסט: מי אוהב לעמוד בתור?
2. בניין פיעל – זמן עתיד
3. משפטי תנאי: אם+עתיד+עתיד
4. ביטויי זמן לזמן עתיד
5. משפטי לוואי
6. קריאה נוספת – אי אפשר בלי עברית
7. מילות יחס בנטייה

שמות תואר прилагательные	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
מילות קישור союзы	בגדי-חיל דר נבינה נ נינס נ דיאלוג ד ספור ד ספור ד חלון ד [חלונות] חתול ד ידועה נ כדורגל ד כדורסל ד מילואים הגנה ד נעליות דר סנדליות דר עגלה נ עיצוב נ פארק ד פה ד פוליטיקאי ד צבא ד [צבאות] שיחה נ שכר דירה ד רוב דר רומניה נ	הביא – להביא הסתכל – להסתכל ד смoтrеть תור – להזור ל- כועס – לכעס сердиться, злиться לומד – ללמוד לקוח – לקחת נעל – לעלול נינו – לננו ד- играть (на инструменте) שיחק – לשחק играть (во что-либо) שקר – לשקר арендовать (квартиру) שנא – לשנא שנית – לשנית ד- עקע – לצעוק על кричать
אם, ו	מילות יחס сoюзoв и словoсoчeтaния	
מילות יחס сoюзoв и словoсoчeтaния	מילות יחס сoюзoв и словoсoчeтaния	

שמות תואר наречия	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
בין בשכיל	מילות יחס предлоги	
בין בשכיל	מילות יחס предлоги	
בין בשכיל	מילות יחס предлоги	

רוב האנשים שואים לעמוד בתור בסופרמרקט. העולים החדשים מארה"ב כועסים על התורים הארוכים ועל האנשים, שנכנסים בלי תור. עולים חדשים מרוסיה חושבים, שהישראלים לא יודעים לעמוד בתור, כי אין להם סבלנות.

רק סורין, הסטודנט מרומניה, אומר, שהוא לא שוא תורים. סורין חושב, שהתור בסופרמרקט טוב יותר מכל שיעור עברית, שלמד באולפן. בתור אפשר ללמוד על הארץ ועל האנשים, שחיים בה. הוא חושב, שבתור אפשר לקנות ידיעות, שאין בספרים או בעיתונים. אפשר להסתכל בעלות של הקונים ולדעת, מה אוכלים במשפחת בדיחי, שבאה מתימן, מה אוהבים לשנות בני משפחת תורג'מן מטורקיה, ואיזה ספגטי קונים במשפחת פיאטלי, שעלתה לארץ מאיטליה.

לפעמים, כשהתור ארוך, אפשר לשמוע סיפורים מן החיים. אישה צעירה עם שני ילדים מספרת על בעלה, שיצא למילואים לפני שלושה שבועות ועוד לא חזר. "גם אני רוצה ללכת למילואים – היא אומרת – במילואים אין בעיות, לא צריך לחשוב על המשפחה, על הילדים או על העבודה."

בתור אפשר לשמוע בלי סוף ויכוחים פוליטיים. כל ישראלי הוא פוליטיקאי. כל אחד יודע, מה צריך לעשות כדי להביא את השלום, ומה קרה בשיחות בין ראש הממשלה הישראלי לשר החוץ הצרפתי, ולמה...

בתור אפשר גם לקבל עיצות, איפה אפשר לשכור דירה, איזה רופא כדאי ללכת, באיזו מסעדה אוכלים טוב ובזול. "ובשבוע שעבר – אומר סורין – אמרה לי גברת אחת, שאני כבר בחור גדול ונחמד, וחגיע הזמן שאחשוב על משפחה ועל ילדים."

פתוב את המילה החסרה:

לשכור, חוזר, עיצות, שיחה, לחסתכל, רוב, וכות, כדאי, כולסת, ידימה.

- א. סורין דיבר בטלפון עם התורים בחייל. ה- עלתה שישה שקלים.
- ב. ירקות לקנות בשוק ולא בחנות ברחוב דיזנגוף.
- ג. אני אוהב בתמונות של המשפחה שלי.
- ד. כשדני הביתה מהעבודה, הוא עייף מאוד.
- ה. לפני שבוע היה בין ראש הממשלה לשר החוץ על הבעיה הפלסטינית.
- ו. הסטודנטים רוצים דירה קטנה וזולה.
- ז. לפני הטיוול קיבלתי מכל החברים שלי, מה כדאי לעשות ואיפה כדאי לבקר.
- ח. דינה על אורי, מפני שהוא לא רוצה ללכת לסופרמרקט.
- ט. הסטודנטים מחוייל גרים במעונות. רק מעט סטודנטים שוכרים דירות בעיר.
- י. קראתי אתמול מעניינת בעיתון הערב.

ענה על השאלות:

- א. מדוע רוצה האישה הצעירה לצאת למילואים?

- ב. מה אפשר ללמוד בסופרמרקט על האנשים, שחיים היום בישראל?

- ג. איך עצות קיבל סורין בתור?

- ד. מה אתה חושב על התורים בסופרמרקטים?

ה. ספר על משתו, שקרה לך בתור בישראל או בארץ שלך.

1.3

כתוב משפטים מהטבלה. (שנה את צורת הפועל למי הצורך).

הירקות מהחנות	שוא את	המורים
משרד אחרי הצוהריים	מקבל את	הנהג
הדירה בבניין החדש	מביא את	הפקידות
הנוסעים, שלא עומדים בתור	נכנס ל־	האחות שלי
חדר הכיתה בומן	חוזר ל־	הבעל שלי
הבעיות בעבודה	שוכר את	אישתי
העיצות של הרופא	כועס על	אנחנו
התורים בסופרמרקט	חושב על	אתם

א. _____

ב. _____

ג. _____

ד. _____

ה. _____

ו. _____

ז. _____

ח. _____

Порода פיעל — будущее время. זמן עתיד — בניין פיעל

זמן עתיד מאופיין על ידי שלש אותיות השורש + תחיליות ארבעות, כל נוף התחילית שלו. ישנן צורות שיש להן גם סופיות.

שים לב לאותיות א, י, ת, נ, המוגדרות בראש הפעל ולאותיות י, ו, המוגדרות בסוף.

Будущее время глаголов образуется при помощи присоединения префиксов и некоторых окончаний к корню глагола. В будущем времени глаголы спрягаются по лицам и числам (во 2-ом и 3-ем лицах ед. ч. есть также форма рода). Каждому лицу соответствует определённый префикс.

Обратите внимание на выделенные буквы — י, ת, א, ב в начале глагола и ו, י в конце.

רשימת פעלים

בבניין פיעל

לספר	לטלפן
לדבר	לשלם
לקבל	לשחק
לבקר	לנגן
לבקש	לשרת
לטייל	ללמוד
לסדר	לבשל
לעשן	לצלצל

פיעל

שם הפועל: לקפר

השורש: ק.פ.ר

אֶקְפֹּר	(אני)	אֶקְפְּרוּ
תִּקְפְּרִי	(אתה)	תִּקְפְּרוּ
תִּקְפְּרֵי	(את)	תִּקְפְּרוּ
יִקְפֹּר	הוא	יִקְפְּרוּ
תִּקְפֹּר	היא	תִּקְפְּרוּ
נִקְפֹּר	(אנחנו)	נִקְפְּרוּ
תִּקְפְּרוּ	(אתם-אתן)	תִּקְפְּרוּ
יִקְפְּרוּ	הם/הן	יִקְפְּרוּ

כתוב את המשפטים האלה בעתיד :

א. היא לא מספרת שום דבר על העבר שלה.

ב. העולים מקבלים כסף מהסוכנות כדי לשכור דירה.

ג. ממי את מבקשת אינפורמציה על עבודה בארץ?

ד. מתי סידרת את הוויזה שלך?

ה. דני מסדר את החדר שלנו.

ו. קיבלתי נבינה מהמוכר, ושילמתי לו את הכסף.

ז. הן טילפנו ב-7:00.

ח. דיברנו עם הפקידה במוענות.

ט. הוא ניגן בגיטרה במסיבה.

י. עם מי שיחקתם כדורסל אחרי הצהריים?

2.2 כתוב את הפועל בצורה בזמן המתאימים : (עבר, הווה, עתיד או שם הפועל) :

א. לפני שנה _____ את המשפחה שלי בפריז.

ב. בשנה הבאה (אני) _____ בצה"ל.

ג. אפשר _____ אליך הערב ב-8:00.

ד. היום כולם _____ בכיתה, רק אני לא _____.

ה. בכל יום שלישי (אני) _____ כדורגל עם דויד ודן.

ו. כשהיינו בירושלים, _____ את החברים שלנו.

ז. אסור _____ עם רות, כשהיא כועסת.

ח. אם (אתה) _____ יפה, _____ את המכונית.

ט. רות אמרה, שהיא לא _____ היום.

משפטי תנאי Условное придаточное предложение.

הצורה השכיחה של משפטי תנאי היא [אם + **יפעל** בעתיד, **יפעל** בעתיד].

Наиболее употребительное придаточное предложение условное образуется при помощи союза אם и глагола в будущем времени. Время действия главного соответствует времени придаточного: תקבל חכול, אם תבקש יפה.

אם תבקש יפה, תקבל חכול

כתוב משפטי תנאי לפי הדוגמה:

3.1

אם רות תטלפן אליי,	אלמד אותך אנגלית.
אם הם יבקרו בארץ,	היא תסדר לך חדר במעונות.
אם תלמדי אותי עברית,	נבקר אותך שם.
אם תשרת בצה"ל,	היא תקבל שוקולד מאמא.
אם תדברי עם הפקידה,	נשלם את שכר הדירה.
אם אתם תבקשו,	אספר לה, מה קרה היום בכיתה.
אם הילדה תשחק בשקט,	תקבלו את המכונית בסוף החודש.
אם תשרתי בצבא רחוק מהבית,	תקבל בגדי-חייל.
אם נקבל כסף מההורים,	הם יטיילו גם בגליל.
אם תשלמו את הכסף בזמן,	אבשל לכם ספגטי.

א. אם רות תטלפן אליי, אספר לה מה קרה היום בכיתה.

- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____
- ח. _____
- ט. _____
- י. _____

Обстоятельства времени (с буд. временем).

בשנה הבאה	השבועי	מחר
בשבת הבאה	החודשי	מוחרתיים
בחודש הבא	השנהי	בעוד שבוע
בשבוע הבא	השבתי	בעוד יומיים
ביום שני		בעוד חודש

4.1

ענה על השאלות בזמן עתיד והשתמש בביטויי זמן מן הרשימה למעלה:

א. מתי תספרי לנו על רוסיה?

ב. מתי תדברו עם הרופא?

אנחנו _____

ג. אתן יכולות לשלם לי היום?

לא, אנחנו _____

ד. היא מטיילת בגליל השבועי?

לא, היא _____

ה. הוא טילפן להורים השבועי?

לא, הוא _____

ו. כבר קיבלת את הכסף בבנק?

לא, אני _____

ז. מתי אקבל את הספר שלי?

אתה _____

ח. מתי נדבר עברית טובה?

אתם _____

* בביטויי הזמן בטור זה אפשר להשתמש גם בזמן עבר וגם בזמן הווה ולא רק בזמן עתיד.

* Слова этого столбца можно также употреблять в настоящем и прошедшем времени.

משפט לוחאי Придаточное определительное.

משפט טפל של לוחאי בא אחרי שם עצם, מתאר אותו או מוסיף עליו אינפורמציה. בין שם העצם לבין משפט הלוחאי מקשרת בדרך כלל יישי. שים לב להבדל בין המשפטים הפשוטים בסעיף א לבין המשפטים המורכבים בסעיף ב.

Придаточное определительное стоит после того существительного, которое оно определяет или дополняет о нём информацией. Оно обычно прикрепляется к существительному главного союза ן.

Сравните простые предложения в упр א со сложными предложениями в упр ב.

- א. אמור/כתוב: מה עושה האישה בחדר 34? מה עושה האישה בחדר 36?
מה עושה האישה בחדר 40?

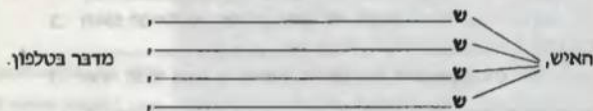
5.1

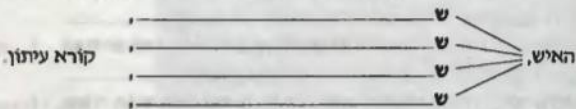
_____ 1	_____ 1	_____ 1
_____ 2	_____ 2	_____ 2
_____ 3	_____ 3	_____ 3
_____ 4	_____ 4	_____ 4
_____ 5	_____ 5	_____ 5

ג. ענת על השאלות. השתמש ברשימה שלמטה:

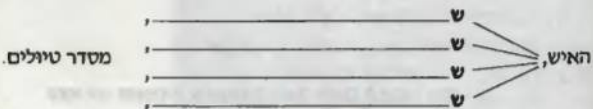
איזה איש מדבר בטלפון?

איזה איש קורא עיתון?

איזה איש "מסדר" טיולים?

(טלבר בחודר 40 / יש לו חתול / נועל סנדלים / יושב על-יד החלון / מסתכל במפה / לובש גינס / לובש חולצה שחורה / נר במלון / שותה תה / מעשן סיגר / עובד במשרד / יושב בחדר 34)

השלם את המשפטים. השתמש ברשימה:

יושב בפארק / עלו לישראל לפני זמן קצר / עומד על השולחן / שואלים הרבה שאלות / לא משנים / נוסע לחיפה

- א. יש בכיתה סטודנטים, ש _____
- ב. היא אוהבת בחורים, ש _____
- ג. דיברנו עם עולים חדשים, ש _____
- ד. האוטובוס, ש _____, לא הגיע בזמן.
- ה. האיש, ש _____, קורא בעיתון.
- ו. בקבוק היין, ש _____, הוא שלי.

חבר כל שני משפטים למשפט אחד בעזרת "ש":

א. השחקן קיבל עבודה בחוליווד. השחקן הצליח בישראל.

ב. הזאב הפחיד את הרועה. הזאב היה בשדה.

ג. אנשי הכפר כעסו על הרועה. הרועה רצה להצחיק אותם.

ד. לא אהבנו את הסרט. ראינו בטלוויזיה סרט.

ה. הפקידה הבטיחה לעזור לנו. הפקידה הגיעה מאוחר למשרד.

ו. הבגדים היו יקרים. רות קנתה בגדים.

ז. שעוני הפיס הפכו מיד פופולריים. פיטר היינלין הצליח לבנות שעוני פיס.

מצא שני משפטים מתאימים וחבר אותם למשפט אחד:

- הסטודנט יצא למילואים.
- אפשר לדעת מה אוכלת משפחת בדיחי.
- העולים החדשים יקבלו דירה בחיפה.
- הבחורה נוסעת לחיפה.
- מזכרים אוכל בקפטריה.
- אני שונאת את האוכל.
- הבחורה קנתה עכשיו כרטיס.
- העולים החדשים באו אתמול.
- הסטודנט גר איתי בדירה.
- משפחת בדיחי באה מתימן.

א. הסטודנט שאר איתי בדירה, יבא למילואים.

ב.

ג.

ד.

ה.

пешеходная зона	טיילת
Я вышел (вышла)	יצאתי
напротив	ממול
свободный	פנוי
скамейка	ספסל
себе	לעצמי
близко от меня	קרוב

קרא ונהג על השאלה:

יום אחד נמאס לי ללמוד עברית. לימודים ובחינות זה לא בשבילי, חשבתי. למה לי צרות ובעיות עם עבר, הווה ועתיד, עם שם הפועל ומילות היחסי...

יצאתי מהכיתה, והלכתי לטיילת בתל-אביב. היה יום חם, ורצייתי לשותות בירה, אבל בבית הקפה ממול היה תור ארוך, ואני שונא לעמוד בתור. ראיתי ספסל פנוי.

ישבתי והסתכלתי במים הכחולים. על החוף היו אנשים צעירים וזקנים, ילדים ומבוגרים וגם תינוקות בעלות.

חסתכלתי בחוזרות וחשבתי לעצמי, איך מזמינים בחורה לשותות קפה. ראיתי בחורה יפה מאוד עומדת קרוב אליי. "היי, קראתי, "אולי את רוצה לשבת לשותות איתי קפה?" דיברתי עברית.

הבחורה הסתכלה בי ואמרה: "אני לא מדברת עברית!" "אולי אנגלית?" – שאלתי – "רוסית?" "לא, לא... צרפתית בבקשה!" – היא אמרה.

רצייתי לומר לה, שהיא נחמדה, שאני רוצה להזמין אותה למסיבה; רצייתי להסביר לה, איפה אני גר, ומה אני לומד; וזכרתי את כל הדיאלוגים בעברית, ואת כל השיחות בכיתה. הצלחתי לזכור, אפילו איך משתמשים בכל המילים החדשות.

אבל זה לא עזר לי. היא לא דיברה עברית. "את יודעת מה?" אמרתי לה, "את צריכה ללמוד עברית באולפן!"

"אולפן?" – היא אמרה – "שלום אולפן! נעים מאוד! אני זיקלין מפריז."

ראיתי שאי אפשר בלי עברית. זיקלין צריכה ללמוד עברית כדי לדבר איתי, ואני צריך הרבה סבלנות אם אני רוצה להכיר אותה...

מילות יחס Предлоги

למילות היחס בקבוצת זו אותן חסיונות. ראה גם "אצלי" (עמוד 45). גם "לעצמי", שהיא תואר פעל, נחגת בצורה דומה. שים לב: "לעצמי" אינה מזכירה אלא בגייה: לעצמי, לעצמך וכו'.

Предлоги данной группы склоняются по одному и тому же типу.

См. предлог "אצלי" (на стр. 45).

Слово "לעצמי" при склонении имеет те же местоимённые суффиксы, что и предлоги этой группы. "לעצמי" употребляется только в склоняемой форме.

י

ך

ך

י

ה

נו

כם

כן

ם

ן

בשביל

בגלל

על-יד

לעצמני

השלם למי נטיית "בשביל":

7.1

_____	_____	בגללי	בשבילי
_____	_____	בגללך	בשבילך
_____	על ידך	_____	בשבילך
_____	_____	_____	בשבילו
_____	_____	_____	בשבילה
_____	_____	בגללנו	בשבילנו
_____	על ידכם	_____	בשבילכם
_____	על ידכן	_____	בשבילכן
לעצמם	_____	_____	בשבילם
לעצמן	_____	_____	בשבילן

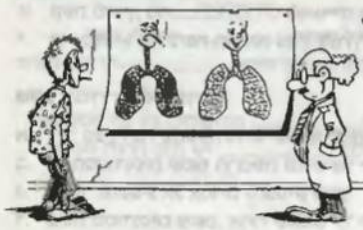
בחר במילה המתאימה (בגללי, בשבילי, בגללך, עלידי, לעצמי...):

- א. שלום גברת פוהן. מה אני יכול לעשות _____ ?
- ב. סליחה דינה, אפשר לשבת _____ ?
- ג. אתה יכול לשבת עלידי דויד. אף אחד לא יושב _____.
- ד. דני סיפר לי, שהבחור שגר איתו, מדבר כל הזמן _____.
- ה. אתם לא צריכים לשלם. כבר שילמתי בשבילי וגם _____.
- ו. למה לא אמרת לי, שיש בחינה היום? _____ לא למדתי ולא הצלחתי.
- ז. למה אתן מפריעות? _____ המורה כועס.
- ח. ילדים, הסרט הזה לא _____.
- ט. חשבתי _____, שכדאי להזמין את סורין לליל שבת.
- י. איפה אתם גרים? אני רוצה לשכור חדר _____.
- יא. אנחנו עישנו סיגרייה באוטובוס. הנהג עצר את האוטובוס _____.

יחידה ה

1. טקסט: מחקר על הפסקת עישון
2. מפני ש / בגלל
3. טקסט: המעשן
4. האוגד
5. הבעה: משפטי לוואי (המשך)
6. בניין פעל ע"ו/ע"י – זמן עתיד / חומשה באילת
7. בניין פעל ע"ו/ע"י – ציווי

צירומים וביטויים словосочетания и идиомы	שמות עצם существительные	פועלים глаголы
можно ли причиняет ущерб слишком много каждый раз гупать пешком "לבלבל את המוח" голову приводит к пучшему присматриваться	человек еда процент анализ члены семьи разъяснение, пропаганда, информация прекращение, перерыв лекция влияние стакан погода исследование маккавей поликлиника ущерб рек работа курение беседа изменение язык группа композиитор результат	קדם – לבדוק проверять נגם – לגרום ל- причинять, приводить к 4 чему-п. II – לזון ל- השפיע – להשפיע על действовать, влиять קטס – לטוס ידד – לנדת спускаться, увезжать ערד – לערוך проводить (опыт, исследование) רב – לרוב עם ссориться רקד – לרקוד танцевать פיר – לשיר שירת – לשרת ל- служить קעס – לצטטק על кричать
מילות יחס предлоги	האדם ל אוכל ל אחוז ל בדיקה ל בני משפחה ל הסברה ל הפקקה ל הרצאה ל השפעה ל כוס ל (כוסות) קונג אוויר ל מחקר ל מכבי ל מרפאה ל נקט ל סרען ל עבודה ל עישון ל שיחה ל שינוי ל שפה ל קבוצה ל קומפוזיטור (קולחין) ל תוצאה ל	
в ней против	כה נגד	
שמות תואר прилагательные	בריאה מאשרת צגובה רשאינת	
здоровый курающий грустный медицинский		
תוארי פועל наречия	בדרך	
по дороге		
מילות חיבור союзы		
а пи	ואילו אם (אמקר)	

מחקר על הפסקת עישון

דוקטור טבק, רופא פסיכיאטר, ערך מחקר על עישון. הוא רצה לבדוק, אם אפשר להשפיע על אנשים להפסיק לעשן. די"ר טבק הזמין אליו למרפאה 100 סטודנטים מעשנים וחילק אותם לשתי קבוצות - 50 סטודנטים בכל קבוצה. הסטודנטים בקבוצה הראשונה היו צריכים לבוא פעם בשבוע לשיחות עם רופאים, עם פסיכולוגים ועם סוציולוגים על בעיית העישון. קבוצה זו ראתה סרטי טלוויזיה נגד עישון ושמענה על הנוק, שהוא גורם את הקבוצה השנייה הזמינו הרופאים רק לבדיקות רפואיות. הסטודנטים בקבוצה זו לא ראו סרטים ולא שמעו הרצאות. אחרי שלושה חודשים מצא די"ר טבק, שמספר המעשנים בקבוצה הראשונה ירד בשישים אחוז (60%), ואילו בקבוצה השנייה לא היה כל שינוי במספר המעשנים. מן המחקר למד די"ר טבק, שהסברה נכונה יכולה להשפיע על אנשים להפסיק לעשן.

השלם את המשפטים בעזרת מילים מן הרשימה:

(לערוך, אחוז, בדיקות, מצאו, מחקר, משפיעים, גורם, טק, עישון, הרצאה, שיטיים)

- א. הרופאים והחוקרים _____, שיין גורם _____ לבריאות.
- ב. הסטודנטים ישבו בכיתה והקשיבו ל _____ של המורה.
- ג. הפרופסור לכימיה ערך _____ על הנוק, שגורם האלכוהול לגוף האדם.
- ד. הסוציולוג רצה לבדוק, אם חיי הכפר _____ לטובה על האדם.

1.1

- ה. בהתחלת הקורס אמר לנו המורה, שה _____ בכיתה אסור.
 ו. רק 50 _____ מן הסטודנטים יצאו לטיול למצדה.
 ז. השעון עבר _____ רבים משעון השמש ועד לשעון של ימינו.
 ח. הם רוצים _____ מסיבה לסטודנטים.
 ט. קשה להבין, מה _____ לשינויים במזג האוויר.
 י. כדי למצוא מה סיבת המחלה צריך לערוך _____ לחולה.

כתוב "נכון" / "לא נכון":

1.2

- א. דייר טבק רצה שהסטודנטים יפסיקו לעשן.
 ב. כל הסטודנטים שמעו הרצאות נד עישון.
 ג. אפשר להשפיע אל אנשים להפסיק לעשן.
 ד. פחות סטודנטים עישנו, אחרי ששמעו על הנזק שבעישון.
 ה. רק חצי מן האנשים קיבלו אינפורמציה והסברה נד עישון.
 ו. בדיקות רפואיות גורמות להפסקת עישון.

כתוב או ספר, איך עוד אפשר להשפיע על אנשים להפסיק לעשן:

1.3

בגלל / מפני ש-

2

שים לב: "בגלל" באה רק לפני שם עצם, ואילו "מפני ש-" באה לפני משפט.
 Обратите внимание: "בגלל" употребляется только с существительным, а "מפני ש-" стоит в начале предложения.

בגלל [העישון]
 שם עצם

מפני ש- [הוא מעשן]
 משפט

- א. יש לו בעיות _____ העישון.
 ב. דינה עצובה _____ בעלה יצא למילואים.
 ג. קשה לרזתי ללמוד _____ הבעיות שלה בבית.
 ד. מחירי הדירות עלו _____ האינפלציה.
 ה. אני צריך לעבוד אחרי הלימודים _____ אין לי כסף.
 ו. תן הפסיקו את הלימודים באוניברסיטה _____ הן רצו לשרת בצבא.
 ז. הוא שונא לבוא הביתה _____ הוויכוחים בין בני המשפחה.
 ח. לעולים חדשים קשה ללמוד _____ יש להם הרבה בעיות.

ב

א

המחיר הגבוה שלה.	היא לא הולכת למסיבות
לא שילמתי את החשבון	אנשים שונאים לעמוד בתור
יש לה הרבה בנדים בארון	הרבה אנשים חולים בסרטן
אמא שלי	ניגנתי בפסנתר הרבה שנים
מוג האוויר הקשה.	לא שכרתי את הדירה הזאת
היא שונאת רעש.	קשה לה להחליט מה לבוש
אין להם סבלנות.	הטלפון שלי לא פועל
הם מעשנים יותר מדי.	לא יצאנו לטיול

מפני ש-
בגלל

- א. _____
 ב. _____
 ג. _____
 ד. _____
 ה. _____
 ו. _____
 ז. _____
 ח. _____

השלם את המשפטים לפי הדוגמה:

- א. חזרתי מאוחר הביתה
 ב. הוא לא הגיע למשרד
 ג. הפסקתי לעבוד במסעדה
 ד. דן תמיד עיף
 ה. לא כתבתי להורים השבוע
 ו. אני קונה פירות וירקות בשוק
 ז. למה באת לישראל?
- מפני ש _____
 בגלל משחק הכדורגל.
 מפני שחוא נסע לירושלים בבוקר.
 בגלל _____
 מפני ש _____
 בגלל התחלת הלימודים באוניברסיטה.
 מפני ש _____
 בגלל העבודה הקשה שלו.
 מפני שיצאתי לטייל בארץ.
 בגלל _____
 מפני ש _____
 בגלל המחיר הזול שלהם.
 בגלל _____
 מפני ש _____

המעשן

3

כבר חמש שנים אני מעשן. בשנה האחרונה עישנתי 20 סיגריות ביום. "זה יותר מדי", אומרים לי החברים, "זה לא בריא", וכל אחד נותן לי עיצות, איך להפסיק לעשן.

אחד אומר: "תטייל הרבה בגלל". אחר אומר: "תשחק טניס או כדורגל". האחות הקטנה שלי חושבת, שאני צריך לדבר כל היום, כי כשמדברים אי אפשר לעשן. ואמא אומרת: "אבשל לך את האוכל, שאתה אוהב, כשאוכלים טוב, לא רוצים לעשן." (זה מה שהיא חושבת!) סבתא אומרת: "יש בארץ רופאים מצוינים, והם כבר ילמדו אותך, איך להפסיק לעשן!"

קיבלתי את כל העיצות.

טיילתי בכל הארץ – אין מקום שלא ביקרתי בו. שיחקתי טניס, כדורגל, ומה לא? דיברתי בלי סוף, אכלתי ואכלתי, רצתי מרופא לרופא, ושילמתי הרבה כסף.

אבל בכל פעם שאני רואה חבר מעשן, אני מבקש סיגרייה: "רק אחת!" אני אומר.

אולי תספרו לי אתם, איך אפשר להפסיק לעשן?

3.1

השלם למי הסיפור, מה הם אומרים למעשן:

- א. חבר אחד אומר לו, שיטייל _____
- ב. חבר אחר אומר לו, ש _____
- ג. האחיות הקטנה חושבת, ש _____
- ד. אמה אומרת, שהוא _____
- ה. סבתא אומרת, ש _____

3.2

כתוב סוף לסיפור:

3.3

כתוב עיצות (השתמש בזמן עתיד):

בעברית ולהגים להשתמש בצורת העתיד כדי לתת עיצות והצעות.

- א. רינה אומרת לי: "את רוצה להיות בריאה? יש לי כמה עיצות בשבילך":

- ב. המדריך אומר לסטודנטים: "אתם רוצים לנסוע לביקור ברוסיה! אתם צריכים לסדר כמה דברים":

- ג. אין לכם מה לעשות היום אחרי הצהריים? יש לי כמה עיצות בשבילכם:

ענה על השאלות האלה:

- א. עם מי תדברי במשרד?
 ב. מי ילמד אותנו בסמסטר הבא?
 ג. מתי תבקר את החברים שלך בחיפה?
 ד. באיזו שעה תצלצלו אליי מחרי?
 ה. ממי תקבל רות פרחים?
 ו. לאן נטייל בשבת הבאה?
 ז. כמה זמן ישרת הבן שלה בצבא?
 ח. נגד מי תשחק "מכבי" בשבת?
 ט. מה תבשלי לשבת?
 י. מתי תסדרו את החדר שלכם?

האוגד. Связка.

4

האוגד (הוא, היא, הם, הן) מבדיל בין הנושא לבין הנושא במשפט השמני. הוא גם מבחיר, שלמינו משפט מלא ולא צירוף. האוגד מתאים במין ובמספר לנושא המשפט.

Личные местоимения 3-го лица הם, היא, הם, הן часто служат связкой в именных (безглагольных) предложениях. Связка указывает на то, что перед нами предложение, а не оборот, уточняет, где подлежащее и где сказуемое, и согласуется с подлежащим в числе и роде.

הוא, היא, הם, הן

בעברית אומרים:

דן הוא רופא.	דן רופא.
ירושלים היא עיר יפה.	ירושלים עיר יפה.
דן ודויד הם חברי קיבוץ.	דן ודויד חברי קיבוץ.
רות ורינה הן סטודנטיות במכינה.	רות ורינה סטודנטיות במכינה.

או

כתוב משפטים בעזרת המילים שלפניך. השתמש ב'הוא/היא/הם/הן':

(זוידים ובני דוידים, ירושלים, פלאפל, שמלה וחולצה, אוכל, ישראל, טורקית ואנגלית, צחייל, ארץ, עיר, צבא, בנים, שפות, קרובי משפחה)

- א. _____
 ב. _____
 ג. _____
 ד. _____

4.1

_____ ה.
 _____ ו.
 _____ ז.

מיין את המשפטים לפי:

4.2

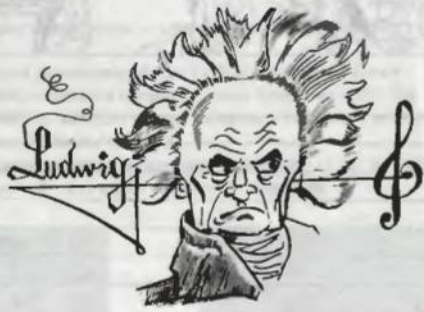
משפטים שאפשר להשתמש בהם באוגד, ומשפטים שאי אפשר להשתמש בהם באוגד.

דן כועס, מגדל שלום בנין גבוה, רון ויצחק רופאי עיניים, הסטודנטיות האלה מאורגנטיונה, רותי אוכלת פיצה, מרים פקידה ב"בנק לאומי", הסטודנטים עובדים בבנק, הבית משנת 1938, העולות החדשות לומדות עברית.

אי אפשר (- אוגד)

אפשר (+ אוגד)

_____ א.	_____
_____ ב.	_____
_____ ג.	_____
_____ ד.	_____
_____ ה.	_____

4.3

כתוב "הוא", "היא", "הם", "הן", "ש"י":

- א. בטחובן _____ קומפוזיטור, חי באוסטריה בסוף המאה ה-18.
- ב. הבחורה, _____ גרר עם רחל, _____ התברה של האח שלי.
- ג. הסטודנט, _____ שזכר איתי את החדר, _____ איטלקי.
- ד. הבחורים, _____ נכנסים עכשיו לחדר, _____ ממצרים.
- ה. יוסף כוהן _____ הפרומסור שלנו, _____ לימד אותנו היסטוריה בשנה שעברה.

פסוקיות לוואי (המשך)

5

6.1

הסתכל בתמונה ואמור/כתוב מה עושה כל אחד מן האנשים בתמונה.
 השתמש בייש"י ובפגלים: עומד, שותה, מדבר, אוכל, מקשיב, מגן, מסתכל, מביא, רוקד, לובש,
 צועק, מצחיק, מנען, יושב, שר.

- א. _____
 ב. _____
 ג. _____
 ד. _____
 ה. _____
 ו. _____
 ז. _____

סמן רק את המשפטים השלמים:

6.2

האיש שגר בחיפה / האיש שנסע גר בחיפה / הילדה שאכלה הלכה לישון
 / הילד שיש לו כלב / הבחור שמנגן בגיטרה מדבר בטלפון / הבחור
 שמדבר עם החברה שלו / החיילים שמשחקים כדורגל עכשיו / הפקידה
 שנכנסה לחדר / ההורים שעברו מירושלים לקיבוץ באו לביקור / הרופא
 שערך מחקר על עישון מלמד באוניברסיטה.

איך תגדיר: (השתמש באוגר – הוא, היא, הם, הן):

א. א. א.

מוכר:

פקידה:

מורה:

פיצה:

ברשט:

סטודנטיות:

פוליטיקאי:

ספורטאים:

שחקנים:

ישראלים:

רומנים:

6

בניין פעל ע"ו/ע"י – זמן עתיד

Порода פעל ע"ו/ע"י – будущее время.

1. בעתיד של פועלי ע"ו/ע"י כמו בשם הפועל נשמרת האות האמצעית של השורש. לגור, אגור / לשים, אשים. [בזמן עבר נשמרת האות האמצעית, ואין הבדל בין פועלי ע"ו לפועלי ע"י: נרתי, שמת / נר, שם.]
2. הוסיפיות הקבוצת המסמלת את העתיד – א. י. ת. נ. – מתקדות בפועלי ע"ו/ע"י ב"ק: אקום, תשים.

1. У глаголов разновидностей ע"ו/ע"י в будущем времени, как и в инфинитиве, сохраняется средняя согласная корня אשים, אשים, אגור, אגור (в прош. и наст. вр. выпадает средняя согласная, и глаголы ע"י не отличаются от глаголов ע"ו: נרתי, שמת / נר, שם; ע"י: נרתי, שמת).
2. Постоянные префиксы, образующие будущее вр. – א, י, ת, נ – у глаголов разновидностей ע"ו/ע"י имеют огласовку אקום, תשים.

רשימת פעלים

בבניין פעל ע"ו/ע"י

לגור

לקום

לבוא

לטוס

לרוץ

לדון

לנוח

לריב

לשים

לשיר

ש. י. מ.	ג. ו. ר.	
אשים	אגור	(אגיר)
תשים	תגור	(אתה)
תשימי	תגורי	(את)
ישים	יגור	הוא
תשים	תגור	היא
נשים	נגור	(אנחנו)
תשימו	תגורו	(אתם-אתן)
ישימו	יגורו	הם-הן

השלים את המשפטים בפעלים בעתיד :

- א. בקיץ שעבר גרתי על חוף הים. גם בקיץ הבא _____ שם.
- ב. בכל בוקר הוא קם מאוחר, אבל הבוקר הוא _____ מוקדם.
- ג. לפני שבוע טסתם לאילת. _____ גם בשבוע הבא?
- ד. אתמול שרת שיר חדש במקלחת. אולי _____ גם עכשיו?
- ה. הם רבים כל הזמן. הם _____ כל החיים.
- ו. בחופשה שעברה נחתי הרבה. _____ גם בחופשה הבאה.
- ז. הם דנו בבעיה הזאת בעבר, והם _____ בה גם בעתיד.
- ח. כבר מזמן לא באת לבקר אצלנו. אולי _____ הערבי?
- ט. אתמול הפנסת דנה בשאלת "מיהו יהודי"; היא _____ בה גם בעתיד.

קרא וסמן את הפעלים בעתיד :

חופשה באילת

בחופשה הבאה אני אטוס לאילת. אנוח שם מכל הצרות והבעיות. אקום מאוחר בבוקר, ארוץ על חוף הים, אף אחד לא יבוא לבלבל לי את המוח, לריב איתי בגלל המוסיקה, שאני שומע, או לדון איתי בבעיות פוליטיות. באילת אגור במלון, אשיר לעצמי שירים כל היום, ואשים עין על הכחורות הצעירות. אולי מישהי נחמדה תשים לב אליי.

כתוב את 6.2 בשמות גוף אחרים :

א. בחופשה הבאה את _____

אליך _____

אלינו.

7 בניין פעל ע"ו/ע"י – ציווי. – императив. – פועל פעל ע"ו/ע"י

מעברית המודרנית ממעטים להשתמש בצורות הדקדוקיות הפורמליות של הציווי, לכן יוצגו בספר זה רק הצורות הרווחות בשפת הדיבור. בדרך כלל, כדי לזכור ציווי נהגים להשתמש בצורת העתיד. תלפן אלי מחר! תדבר עם המנהל!

Формальные формы повелительного наклонения (императива) мало употребительны в современном иврите. Поэтому в этом учебнике будут представлены употребительные формы разговорной речи. Для выражения императива обычно употребляется форма будущего времени глагола: תדבר עם המנהל! תלפן אלי מחר!

צורות הציווי של פועלי ע"ו/ע"י		
אתם, אתן	את	אתה
בואו!	בואי!	בואו
שימו!	שימי!	שים!
רוצו!	רוצי!	רוץ!
קומו!	קומי!	קום!

השלם את המשפטים בצורות הציווי:

- 7.1
- א. דן, _____ הביתה! רותי, _____ לחדר! ילדים
_____ לאכול!
- ב. דויד _____ את הספר במקום! רותי, _____ את
האוכל במקרה!
חברים, _____ את העיתון על השולחן!
- ג. דני, _____! כבר מאוחר.
- ד. יוסי, _____ מהר! דינה, _____! הי, אתם,
_____!

יחידה 1

1. טקסט: ביקור במוזיאון
2. בניין פעל – זמן עתיד (אפעול/אפעל)
3. בניין פעל – אפעול
4. פעולות דיבור: בקשה או נזיפה – "אולי" + עתיד
5. טקסט: ה"מונה לזה" – נושא לשיחה על אומנות
6. נטיית "אל"

צירופים וכיסיים словосочетания и идиомы	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
громко בקול רם на улицу החוצה по-твоему לרובך Что слышно? מה נשמע? Мне тяжело, קשה לי трудно Зайди ко мне (м.р.) תיקנס אליי	гость אורח ז гостья אורחת ז страна ארץ ז [ארצות] владепец (хозяин) дома בעל-בית ז [בעל-בית] крыша גג ז [גגות] тело גוף ז [גופות] сад גן ז тоска נעוטים ז предложение הצעה ז гармония הרמוניה ז срвнение השוואה ז улыбка חיוך ז смерть מוות ז предложение משפט ז (грам.) выговор נזיפה ז постер פוסטר ז лицо פנים ז скульптуре פסל ז форма צורה ז художник צייר ז могила קבר ז линия קו ז небо שמים ז усы שפס ז выставка תצורה ז	נסר – לגמור кончать, оканчивать המריד – להמריד בן-ל отделить להנעוץ – להנעוץ ל- тосковать, соскучиться по ком-л. נסר – לחפור помнить זכר – לזכור מ- выходить, выезжать סגר – לסגור продавать סגר – למכור закрывать סגר – לסגור радоваться שקטח – לשמוח беречь, стеречь סקר – לשמור על
מילות יחס предлоги		
напротив; перед מול на ней, о ней עליה		
שמות תואר прилагательные		
абстрактный אבסטרקטיב ясный, понятный ברור коричневый חום написанный כתוב классический קלאסי разный, отличающийся שונה/שונים		
תוארי מופל наречия		
быстро מהר		

הביקור של דני ורחל במוזיאון

בשנת שעברה ביקרתי עם רחל במוזיאון, בתערוכה של ציירים ישראלים "ציורים אפשר להבין גם בלי לדעת עברית" – אמרה רחל – "הציור הוא שפה בלי מילים." אבל כשהסתכלתי בתמונות ראיתי, שאפילו כדי להבין ציורים, צריך לדעת עברית. בכל ציור היה כתוב משהו, לפעמים רק מילה או שם ולפעמים משפט או שניים. כשעמדנו מול הציור של אריה ארוך, צייר ישראלי מודרני, שאלתי את רחל: "מה את רואה בציור?"

"אני רואה בית אדום, ולו גג חום. בבית הזה גרה אישה, והצייר חושב עליה ורוצה לראות אותה," ענתה רחל.

"למה בית? אולי זה קבר?" – אמרתי – "אני חושב, שזאת תמונה של מישהו שמת במלחמה."

"למה אתה חושב על מתים ועל מלחמות?" שאלה רחל.

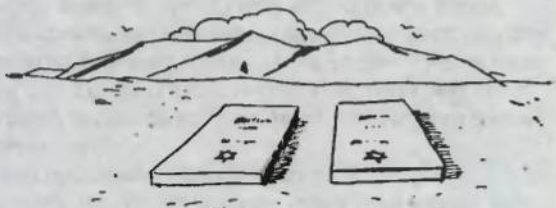
"כי הכול אדום וחום בציור הזה. רגע, רגע, אני רואה, שהצייר כתב פה משהו. מה כתוב פה? קשה לי לקרוא, אולי תקראי אתי" ביקשתי.

"יש פה משפט, שאין לו התחלה ואין לו סוף: '...ה נשמע מה נשמע בבית מה שלום האנשים איך הם חיים...' מעניין! זה משפט שאומרים בטלפון או כותבים במכתבים לחברים או למשפחה. אני חושבת, שזה ציור על נעגועים. יש בציור נעגועים גדולים למישהו רחוק. אני אוהבת מאוד את התמונה הזאת."

"ואת חשבת, שאפשר להבין ציור גם בלי מילים..."

"יזה נכון, אבל כשקראתי את המשפט בתמונה, הבנתי שהמילים והציור יש להם רעיון אחד. ציור ומילים הן שפות שונות, אבל בתמונה הזאת איראפשר להפריד בין המילים לבין הציור."

- א. רינה גרה בארץ שנה. לפני שבוע היא חזרה לצרפת. היא אמרה שזה בגלל ה_____ . (ויכוח, נעגועים, מילואים)
- ב. ביימוזיאון ישראלי יש _____ של עבודות יד ממקסיקו, כדאי מאוד לבקר בה. (שיחה, תערוכה, התחלה)
- ג. רק המוות יכול היה _____ בין רומיאו לילייה. (להפריד, לחבין, להביא)
- ד. בכל יום אני שומע ברדיו חדשות בעברית, אבל אני לא _____ שום דבר. (חוזר, מגיע, מבין)
- ה. פיקסו, רמברנדט וואן גוך היו _____ גדולים. (רופאים, מנהלים, ציירים)
- ו. הספר הזה _____ בעברית או באנגלית! (קורא, כותב, כתוב)
- ז. רחל, _____ היה פה ושאל, איפה את ומתי את חוזרת. (אף אחד, מישהו, משהו)
- ח. רות ורחל הן אחיות, אבל הן _____ זו מזו : רחל בלונדינית, והעיניים שלה ירוקות ; לרות יש שיער חום ועיניים שחורות. (שונות, קרובות, נחמדות)
- ט. אני לא מבין את הסרט הזה! אין לו _____ ואין לו סוף! (שיחה, הפסקה, התחלה)
- י. אפשר לבקר בקיבוץ "שזיה בוקר" ולראות את ה _____ של בן גוריון. (רעיון, קבר, ציור)

- א. ראיתי את התערוכה, כש _____
- ב. ציורים אפשר להבין גם בלי לדעת עברית, מפני ש _____
- ג. דני מבקש מרחל לקרוא, כי _____
- ד. רחל לא מבינה, למה דני _____
- ה. "מה נשמע ומה שלום האנשים בבית" אומרים, כאשר _____
- ו. רחל אוהבת את הציור, כי _____
- ז. כדי להבין את הציור _____

בציור של לאה ניקל (עמ' 180) חוזר שם הבת שלה כמה פעמים. אפשר לקרוא בציור עד מילים: Hotel, N.Y., SEA, 1975 וכו'.

בניין פעל – זמן עתיד (אפעול/אפעל)

Порода פעל – будущее время (тип /o/, тип /a/)

פעלים, שניתו עליהם תבנית אחת בחזרה וכעבר (אוסם, סססת), מתחלקים בזמן עתיד לכמה צורות נטייה (משקלים), הנקראות עליהם הניקוד שלהם **אפעול** (o type) ו**אפעל** (a type). במשקל **אפעול**, שהוא חרוז, אין נרזיות בשורש, ואילו במשקל **אפעל** יבואו כל הפעלים, שהאות השנייה שלהם (ני הפועל) אי השלישית (ני הפועל) היא נרזית (ראו דגמה בטבלה).

Глаголы, которые спрягаются в настоящем и прошедшем временах по одному типу (אוסם, סססת) могут в будущем времени относиться к разным типам спряжения — אפעל и אפעול, согласно их огласовке. Наиболее распространённым типом является אפעול.

К типу אפעל относятся только глаголы, у которых 2-ая (ני הפועל) или 3-ья (ני הפועל) согласная корня является гортанной (см. примеры в таблице).

מיינ את השורשים שברשימה, וכתוב אותם בקבוצה המתאימה בטבלה:
ר.ק.ד / פ.ת.ח / ק.ר.א / ש.מ.ר / מ.צ.א / ח.ש.ב / ג.מ.ר / כ.ע.ס

2.1

אפעל	אפעול
אָשַׁלַח (ש.ל.ח)	אָכְתוּב (כ.ת.ב)
אָשְׁמַע (ש.מ.ע)	אָשְׁכּוּר (ש.כ.ר)
אָשְׁמַח (ש.מ.ח)	אָמְכּוּר (מ.כ.ר)
אָפַעַל (פ.ע.ס)	אָזְכּוּר (ז.כ.ר)
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

הפעלים שברשימה, נוטים במשקל אפעול. שים לב להבדלים בין הפעלים שאין בהם גזרניות לבין פעלים שהאות הראשונה שלהם (פי הפעל) היא גזרנית א' ה' ע' (יח):

1. התחילויות מטקדות □ במקום □ (חץ מ"א")
2. במקום שוא (וחסר תנועה) בא החטף □, □, מכיוון שקשה להגות את העיצור הגזרני ב־0 תנועה.

Данный ниже перечень глаголов спрягается по типу אפעול. Обратите внимание на разницу у спряжении глаголов правого столбца, в которых нет гортанных, и глаголов левого, у которых 1-ая согласная (פי הפעל) гортанная (יח) א' ה' ע' (יח).

1. Префиксы имеют огласовку □ вместо □, кроме "א".
2. Вместо шва (нулевого звука) появляются хатафы □, □, так как очень трудно произнести гортанный звук без гласного.

רשימת פעלים באפעול		פ' הפועל		
		שם גוף	שלמים	גזרנית: א, ה, ע (יח)
לכתוב	לְכַתּוֹב	אָכְתוּב	תְּכַתּוּב	אָכְתוּב
לשכור	לְשַׁכּוֹר	תְּעַבְדוּ	תְּעַבְדוּ	תְּעַבְדוּ
לקנן	לְקַנּוֹן	תְּעַבְדִּי	תְּכַתְּבִי	תְּעַבְדִּי
למכור	לְמַכּוֹר	יְעַבְדוּ	יְכַתּוּב	יְעַבְדוּ
לגמור	לְגַמּוֹר	תְּעַבְדוּ	תְּכַתּוּב	תְּעַבְדוּ
לקנן	לְקַנּוֹן	נְעַבְדוּ	נְכַתּוּב	נְעַבְדוּ
לקרוא	לְקַרְּאוֹ	תְּעַבְדוּ	תְּכַתְּבוּ	תְּעַבְדוּ
לגרום	לְגַרְּמוֹ	יְעַבְדוּ	יְכַתְּבוּ	יְעַבְדוּ

* בעברית המודרנית הוגים ח' בשואו שלא כמו ח' א' ע'. לדוגמה: תְּחַזְרוּ אַבְל — תְּעַבְדוּ.
** לפעלים אחרים, כמו: אהב, אבֵּל, אמר, יש נטיית מיוחדת בעתיד; הם יילמדו במסד.

* В современном иврите существует сочетание ח' со шва (нулевым), но не א', ה', ע' — תְּעַבְדוּ, תְּכַתְּבוּ.

** Иногда некоторые глаголы (אמר, אכל, אהב) имеют в будущем времени особую форму спряжения. Они будут изучаться отдельно.

כתוב את הפעלים בזמן עתיד:

- א. אני חושב שבחודש הבא _____ את הדירה שלנו.
(למכור)
- ב. הם _____ את החנות בשעה 2:00.
(לסגור)
- ג. מעניין מי _____ ראשון את העבודה?
- ד. עם מי אתם _____ דירה בשנה הבאה?
(לשכור)
- ה. אנחנו _____ למשרד החוץ על הבעיה שלו.
(לכתוב)
- ו. רוזתי, מתי את _____ לעבודה?
(לחזור)
- ז. דן, עד איזו שעה _____ מחר?
(לעבוד)
- ח. מי _____ לדינה להביא את האוכל? אנחנו
(לעזור) _____ לה.
- ט. בשנה הבאה _____ לדירה חדשה.
(לעבור)
- י. אני לא יודע מה אתה _____, אחרי שתדבר עם החברה
(לחשוב) שלי.

ענה על השאלות:

א. מתי תכתוב להורים שלך?

ב. כמה זמן תעבדי במשרד?

ג. באיזה חודש תעברו לדירה החדשה?

ד. מתי תחזור רוזתי לארץ?

ה. מי יכתוב את הידיעה בעיתון?

ו. באיזו שעה תחזור רוזתי הביתה?

ז. מתי אני אעזור לך לסדר את החדר?

ח. באיזו שעה הם יסגרו את המשרד?

אולי תסגור את החלון?

מקובל מעברית לבקש, להציע ואפילו לנחץ באמצעות תואר הפועל "אולי" + פועל בעתיד. החבדל בין בקשה, הצעה או ניהמה מושפע מן האינטנטייה של המדבר.

Для выражения просьбы, предложения или порицания употребляется оборот: слово аולי + буд. вр. глагола. Тон выражения зависит от интонации говорящего.

4.1

כתוב מי, לדעתך, אמר למי ובאיזו סיטואציה?

- א. אולי לא תעמוד עלייך הנהגה!

- ב. אולי תעזור לי לסדר את החדר.

- ג. אולי תגנני לי משהו יפה.

- ד. אולי לא תעשנו פה!

- ה. אולי לא תדבר שעות בטלפון!

- ו. אולי תבקש מאבא.

- ז. אולי לא תלמד אותי מוז לעשות!

- ח. אולי תבואו לבקר אותנו מחר.

4.2

ענה לפי הדוגמות ב' 4.1:

- א. מה אמר דן למיכאל, כאשר ניגן הרדיו בקול רם?

- ב. מה אמרה רותי לדינה, לפני שבאו החברים?

- ג. מה אמר בעל הבית לסטודנטים אחרי המסיבה?

אני מתגעגע לציורים של פעם. בציורים
ההם אפשר היה להבין הכול. לאנשים
היה ראש וגוף, העצים היו ירוקים,
והשמים – כחולים. למה לא מציירים
כך היום? אני מתגעגע לציורים
הקלאסיים. את ציור ה"מונה ליזה"
של ליאונרדו דה וינצ'י אני מבין. למונה
ליזה יש פנים מעניינים, עיניים יפות,
חיך קטן – וכל זה בחרמוניה נפלאה.
כשהציירים המודרניים מציירים, אי
אפשר לדעת, איפה מתחיל הגוף או
הראש.

בשבוע שעבר קיבלתי ספר של ציורים
מודרניים. פתחתי את הספר –
הציורים היו כל-כך אבסטרקטיים, שלא
הבנתי שום דבר. ראיתי רק צבעים,
קווים וצורות. סגרתי מהר מאוד את
הספר ויצאתי החוצה לראות את
האנשים, חרחובות, הבתים והגנים.
שמחתי, שהעולם יפה וברור. ברחוב
אלנבי עמדתי מול חנות של תמונות
ופוסטרים. והנה ראיתי בחלון את
ה"מונה ליזה" שלי עם שפם!

5.1

1. איזה מן הציורים אתה אוהב ומדוע?

2. מדוע, לדעתך, צייר דושאן "מונה ליוה" חדשה?

5.2

ספר על ציור או פסל שאתה מכיר*:

5.3

האם אתה אוהב ציורים או פסלים מודרניים? הסבר:

אפשר לספר על פסל או תמונה ממויאוֹן או בספרי אמנות.

* Можно рассказать о скульптуре, картине в музее или в книге по искусству

אחרי פועלי תנועה: הולך, נוסע, חוזר, בא, טס, רץ, נכנס, מגיע, שולח, משתמשים ב"אלי או ב"לי".
 После глаголов движения: уполтрбляется предлог ал или али.

רוץ נוסע אליה	{ אל רות לרות }	רוץ נוסע
אני הולך אליו	{ אל דן לדן }	אני הולך
הילד רץ אליהם	{ אל ההורים להורים }	הילד רץ
אנחנו באים אליהן	{ אל דינה ואל רות לדינה ולרות }	אנחנו באים

נטיית "אלי"

אלינו	אליי
אליכם	אליך
אליכן	אלייך
אליהם	אליו
אליהן	אליה

כתוב "אליי", "אליך"...

6.1

- א. — הלך רות, אפשר לבוא _____ הערב?
- ב. כן, הערב אני בבית. אלי תבואי _____ ב-9:00?
- ג. החברים שלנו גרים בקיבוץ דן. מחר אנחנו נוסעים _____.
- ד. בכל יום שישו ההורים באים _____, ואנחנו אוכלים יחד.
- ה. למה את לא מבקרת אותנו?
- ו. כי קשה לי להגיע _____ בלי מכונית.
- ז. מתי הם בבית? אני צריך להיכנס _____ * לדבר איתם.

בנטיית אחרי פועלי התנועה (שנזכרו למעלה), משתמשים רק במילות היחס "אלי": אליי, אליך... (ולא בנטיית לי, לך...); כמו כן אומרים: הוא מדבר אליי. הם מטלפנים אליו. אנחנו מצלעלים אליהם. הוא מתגעגע אלייך.

С глаголами, упомянутыми выше, употребляется только склоняемая форма предлога ал — אל אליי, אליך... (не לי, לך...), а также в следующих выражениях:

הוא מדבר אלינו. הם מטלפנים אלינו. אנחנו מצלעלים אליהם. הוא מתגעגע אלייך.

- ו. דן, הנה הבן שלך רץ _____ ! אתה רואה אותו?
 ז. אבא שלה גר עכשיו בארה"ב. כשהיא תגמור ללמוד בינאר, היא תטוס _____ לביקור.
 ח. הבן שלנו בצבא, כבר חודש לא ראינו אותו, אבל הוא מטלפן _____ שלוש פעמים בשבוע.
 ט. לא כדאי ללכת עכשיו לדויד. הוא שונא שבאים _____ מאוחר בערב.
 י. הערב נבקר את רחל. אנחנו נלך _____ ברגל.
 יא. רות, דן חולה, אולי את יכולה להיכנס* _____ לראות מה שלומו?
 יב. שלום דוד ליאון, רציתי לבוא _____ בשבת, אבל דודה ציפורה טילפנה _____ ואמרה, שהיא תבוא _____ לכן אבוא _____ בשבת הבאה.
 יג. רחל, מדוע את לא מקשיבה, כשאני מדבר _____.

באיזו מילת יחס תשתמש (אל.../ל...)?
פתוב את מילת היחס הנכונה בנטייה:

6.2

לוי, אליה, אליהם, אליהן	לו, לה, להם, להן

- א. אבא יספר לאורי סיפור.
 ב. רון מחכה לרות.
 ג. היא מגיעה להורים כל ערב.
 ד. אמא נתנה לילדות שוקולד.
 ה. דויד הפסיק לעשן וחזר לאשתו.
 ו. הם מתגעגעים לחברים שלהם.
 ח. המורה הסבירה לסטודנטים, מה לעשות.
 ט. הפרעתי לבנות לישון.
 י. הם נסעו לחברות שלהם.
 יא. נכסתי לרופא לבדיקה.

חידוד ?

1. טקסט: נמל יפו
2. בניין פעל - זמן עתיד (אמעל, "a" type)
3. סמיכות + ה הידיעה
4. נטיית "על"
5. נטיית "על" + שם הפועל (במשמעות "צריך", "מוכרח")
6. קודם / אחריכן
7. נמצא, נמצאת
8. מילות קישור + פעלים (חזרה)

מילות יחס предлоги	מילות תואר прилагательные	תוארי פועל наречия	מבול ? מזרח ? מילון ? קלח ? מלחמה ? מערב ? מספר ? מקצוע ? [מקצועות]	פגלים глаголы
через	TT		מקל ? מנה ? גמל ? סיד ? סקפל ? עיתונאית ? פגמון ? פפירוס ? צמון ? רגל ? [רגליים] רקבת ? שר-קנא ?	<p>גן - לדג</p> <p>повить рыбу</p> <p>הרס - להרוס</p> <p>разрушать</p> <p>הרתיע - להרתיע</p> <p>кипятить</p> <p>טיפל - לטפל ב-</p> <p>ухаживать (за больным)</p> <p>קנש - לכבוש</p> <p>завоевывать, захватывать</p> <p>לגש - ללבוש</p> <p>надевать</p> <p>סוּכַח - должен, обязан</p> <p>נמצא - להיקרא</p> <p>находиться</p> <p>שָׁכַב - לשכב</p> <p>ложиться, пeжaть</p>
<p>большой</p> <p>еврейский</p> <p>егфский</p> <p>мусульманский</p> <p>египетский</p> <p>занятой</p> <p>вовинный</p>	<p>חולתחולק</p> <p>יהודית</p> <p>יפואית</p> <p>מוסלמנית</p> <p>מצרית</p> <p>עסוקה</p> <p>צבאית</p>			
<p>однако</p> <p>затем</p> <p>в продолжение</p> <p>снова</p> <p>раньше</p>	<p>אומנם</p> <p>אחריכן</p> <p>במשך</p> <p>מחדש</p> <p>קודם</p>			
<p>а</p>	<p>ואילו</p>			

צירופים וכינויים словосочетания и идиомы	שמות עצם существительные
<p>его жена</p> <p>жители Егффо</p> <p>говарят</p> <p>снова стал</p> <p>несколько дней</p> <p>во время мира</p> <p>во время войны</p> <p>ты должен</p> <p>идти, пойти</p> <p>меня зовут</p> <p>(по) имени</p>	<p>אונייה ?</p> <p>ארכיאולוג ?</p> <p>בית קלון ? [מתי קלון]</p> <p>гостиница</p> <p>ריבאק</p> <p>юг</p> <p>дорога</p> <p>паспорт</p> <p>стена</p> <p>солдат</p> <p>подъезд, въезд</p>
<p>אשתו</p> <p>אנשי יפו</p> <p>יש אומרים</p> <p>חזר להיות</p> <p>ימים מספר</p> <p>ימי שלום</p> <p>ימי מלחמה</p> <p>עליף ללכת</p> <p>קוראים לי*</p> <p>על שם</p>	

* כך בשפת הדיבור.

* Употребляется в разговорной речи.

נמל יפו

מדוע קוראים לעיר בשם יפו? יש אומרים, שקראו לה יפו, מפני שהייתה עיר יפה, ויש אומרים, שקראו לה כך על שם יפת, הבן של נוח, שבנה אותה אחרי המבול.

הארכיאולוגים אומרים, שכבר לפני 4,000 שנה הייתה יפו עיר גדולה, ומסביב לה הייתה חומה.

בפפירוס מצרי מהמאה ה-15 לפני הספירה מספר שר צבא מצרי, איך בא מדרום וכבש את יפו. לפי הסיפור, שלח השר 200 כדים גדולים מתנה לאנשי יפו. כאשר הביאו היפואים את הכדים לעיר, יצאו מהם חיילים מצרים וכבשו את העיר.

יפו הייתה עיר חשובה במשך מאות שנים. אוניות מארצות רחוקות הגיעו אל הנמל בימי שלום ובימי מלחמה. לפני כ-650 שנה כבשו המוסלמים את ארץ-ישראל. הם הרסו את הנמל, וכך סגרו את הכניסה לארץ מן הים. רק אחרי 500 שנה בנו הערבים מחדש את העיר ואת הנמל.

יפו הערבית חשובה גם בהיסטוריה היהודית החדשה של ארץ-ישראל. כל העולים, שבאו מאירופה בסוף המאה שעברה, נכנסו לארץ דרך נמל יפו. הערבים, שלא רצו עלייה יהודית, סגרו אותו ב-1936 והפסיקו לעבוד בו. הערבים אומנם חזרו לעבודה בנמל אחרי חודשים מספר, אבל נמל יפו לא חזר להיות הנמל החשוב ביותר בארץ-ישראל.

היום נמל יפו הוא רק נמל של דייגים, והאוניות הגדולות מגיעות מן הים אל נמלים אחרים, גדולים יותר ומודרניים יותר.

מצא בסיפור הפכים למילים האלה:

1.1

- _____ א. לבנות
- _____ ב. שלום
- _____ ג. לפני
- _____ ד. נכנס
- _____ ה. פתח
- _____ ו. התחלה
- _____ ז. ישן

מצא בסיפור מילה מתאימה:

1.2

- _____ א. שמים בו מים, חלב, שמן ועוד.
- _____ ב. אל המקום הזה אוניות מגיעות.
- _____ ג. אנשים שמשרתים בצבא.
- _____ ד. אנשים שמביאים דגים מן הים.
- _____ ה. היא שומרת על העיר.
- _____ ו. לקחת מקום בכוח, במלחמה.

מה קרה בהיסטוריה של יפו –

1.3

- _____ א. במאה ה־20 לפני הספירה?
- _____ ב. במאה ה־15 לפני הספירה?
- _____ ג. במאה ה־14 לספירה?
- _____ ד. במאה ה־19 לספירה?
- _____ ה. בשנת 1936?

א. אתה עיתונאי. כתוב ידיעה צבאית בעיתון (השתמש במילים: צבא, מלחמה, חיילים, נכס, כבש, הרס, נמל, אוניות, סגר, חומה, דרך, צפון, דרום וכיו'). אתה יכול לספר על טרזית, על יריחו או על עיר מודרנית.*

ב. ספר על ימי של היום.

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...

* מתאים לעבודה בקבוצות. כל קבוצה כותבת סיפור משלה.

* Подходит для работы в группах. Каждая группа сочиняет свой рассказ.

Порода פעל — будущее время

בניין פעל — זמן עתיד

2 группа — אפעל

קבוצה 2 — אפעל (a type)

הפעלים שברשימה נטיים במשקל אפעל. ברובם האות השנייה או השלישית של השורש נרזית. השורשים למ.ד.ש.ב.כ.ל.ב.ש. נטיים באפעל, אף כי בשורש שלהם אין אות נרזית.

Глаголы, данные ниже, спрягаются по типу פעל. В большинстве из них 2-ая или 3-ья согласная корня — гортанная. Корни ש.ב.כ. / ל.ב.ב. / ד.מ.ד. тоже спрягаются по типу פעל, хотя в корнях нет гортанных.

פעל

רשימת פעלים	אפתח	(אני)
לפתוח	תפתח	(אתה)
לשנוא	תפתחי	(את)
לכעוס	יפתח	הוא
לשלוח	תפתח	היא
לשכוח	נפתח	(אנחנו)
ללמוד	תפתחו	(אתם-אתן)
ללבוש	יפתחו	הם-הן
לשכב		

השלם בזמן עתיד:

2.1

- מה כדאי לי ללבוש למסיבה?
אולי _____ את השמלה האדומה?
- אני רוצה לשמוע מוסיקה עכשיו.
אם תפתח את הרדיו, _____ את הסימפוניה ה-9 של בטהובן.
- אני צריך למצוא עבודה.
אולי _____ עבודה במסעדה של המוזיאון.
- אתם לא רוצים לשכב לישון?
אנחנו _____ לישון אחרי הסרט בטלוויזיה.
- החלטנו לפתוח חנות חדשה. _____ אותה בחודש הקרוב.
- היא אוהבת ללמוד שפות חדשות. בשנה הבאה היא _____ צרפתית.
- דני אוהב לצחוק מכל דבר. הוא _____ גם מחסיפור הזה.
- היא עוד לא יכולה לקרוא את הסיפורים בעברית, לכן היא _____ אותם בצרפתית.

כתוב את המשפטים בזמן עתיד:

א. אנשי העיר שלחו לי כדים גדולים ובהם כסף וזהב.

ב. מה שואל המנהל את הפקידה כל בוקר?

ג. לבשתי בגדי דייגים, ואחר-כך מצאתי מקום לדוג בגמל.

ד. הנשים האלה כועסות. הן לא צוחקות אף פעם.

ה. העולים החדשים שמעו את העיצות שלנו וצחקו.

ו. אתה פתחת את המכתבים שלי וקראת אותם!

ז. למדנו על בן-גוריון, וקראנו את הספר שלו.

ח. רותי שאלה אותו, כמה זמן הוא למד לבחינה.

סמיכות + ה הידיעה

החלון של הכיתה חלון הכיתה

בצירוף של סמיכות ה הידיעה מופיעה לפני שם העצם השני (הסמך).

В сопряжённой конструкции определённый артикль 'ה' стоит в начале второго существительного (определяющего).

כתוב בסמיכות:

אורח הכיתה

א. המורה של הכיתה

ב. הבניין של האוניברסיטה

ג. המכונית של הצבא

ד. הנמל של העיר

ה. הגג של הבית

ו. השיחה של הטלפון

ז. ה _____ של _____

פתוב את הסמיכויות ב-3.1 בצורת חרבים:

3.2

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____
- ו. _____
- ז. _____

מצא בסיפור בעמ' 108 חמש צורות של סמיכות:

3.3

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____
- ה. _____

השלם את המשפט בצורת הסמיכות המתאימה. הוסף ה במקום שצריך:

3.4

- א. קניתי לך _____ בחנות ביפו. שוך כים
- ב. המוכר אמר לי שכדאי לקנות את _____ ארוך בגדים הגדול.
- ג. דויד רוצה לקנות _____ לבנה. מכונת ספורט
- ד. בשנות ה-60 בנו _____ חודשים על חוף תל-אביב. בתי-מלון
- ה. אני אוהב את _____ בת"א. חוף-ים
- ו. הוא צריך ללכת ל _____ במעונות. משרד-מכונה
- ז. לא ידעתי איפה נמצא חקיבוץ, כי שכחתי את _____ בחדר. מפת-ארץ
- ח. הם שומעים רק _____ . מוסיקת-פופ
- ט. אתם אוהבים _____ ישנים של שנות ה-160. תקליטי-ג'אז
- י. למה אכלתם את _____ של רות? עוגת יום-הולדת
- יא. הצבא המצרי לא הגיע לערים ב _____ צפון-ארץ.

עליי
עליך
עליך
עליו
עליה
עלינו
עליכם
עליכן
עליהם
עליהן

זיים לב. המוספיות בנטיית "על" הן למוספיות בנטיית "אל".

Обратите внимание: Предлог "על" склоняется при помощи тех же местоимённых суффиксов, что и предлог "אל".

4.1 כתוב "עליי", "עליך" ... :

- א. כל הערב הוא דיבר על רותי. הוא סיפר _____ רק דברים טובים.
- ב. מה עשיתי לך? למה אתה צועק _____?!
- ג. אני כל-כך אוהב אותה. אני לא יכול להפסיק לחשוב _____.
- ד. ילדים, למה הם כעסו? _____? מה עשיתם?
- ה. תבל שראיתי את הסרט המפחיד הזה. כל הלילה חלמתי _____.
- ו. להסברה יש השפעה גדולה על אנשים. היא יכולה להשפיע _____ להפסיק לעשן.
- ז. הן נכנסו לחדר בדיוק כשדיברנו _____ ושאלו: "אתם תמיד מדברים _____, כשאנחנו לא בחדר?"
- ח. שלום, רחל. אני שמח מאוד להכיר אותך. רות סיפרה לי _____ הרבה מאוד.
- ט. שלום, רון. מעניין שאני פוגש אותך עכשיו. חלמתי _____ הלילה!
- י. חורנו אתמול הביתה ב-2.00 בבוקר. אבא כעס _____ מאוד, ואילו אמא לא אמרה כלום.
- יא. ראינו סרט על בן-גוריון, אחרי שקראנו _____ בכיתה.
- יב. רינה ורחל, אני שמחה שאתן תגודו איתי במעונות שמעתי _____ מיִוסף.

אתה צריך לעבוד = עליך לעבוד

בשפה נבוכה יותר (בעיקר בכתיבה) משתמשים ב"עלי" + שם הפועל במשמעות של "צריך", "מוכרח".
 В языке высокого стиля (и в литературе) употребляется оборот
 — инфинитив глагола, что означает : должен, обязан.

כתוב לפי הדוגמה:

5.1

- א. היא צריכה לטפל בילדים בעצמה. *יארה אטאל בארבים בגזמה*
 ב. הם מוכרחים להצליח בבחינה הזאת.
 ג. את מוכרחה לצאת קצת מהבית.
 ד. אתם צריכים להשפיע על דן לא לצאת לבדו לטיול הזה.
 ה. אנחנו צריכים לדבר עם המנהל
 ו. כדי לקבל את העבודה הזאת
 אתה מוכרח לדעת צרפתית.
 ז. הוא מוכרח לשכב ולנוח הרבה.
 ח. הסטודנטיות
 ט. על הסטודנטים לבוא בזמן לשיעור.
 י. על כל מטייל להביא כובע ואוכל לטיול.

כתוב / אמור — מה עליהם לעשות?

5.2

- א. היא רוצה לנסוע לחו"ל.
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 ב. את חולה.
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 ג. אין לחם מקצוע.
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 ד. הוא רוצה לגור בקיבוץ.
 1. _____
 2. _____
 3. _____
 ה. אנחנו רוצים להכיר את הארץ.
 1. _____
 2. _____
 3. _____

א. שר הצבא המצרי שלח ליפו חיילים בכדים גדולים.

ב. שר הצבא המצרי כבש את יפו.

שילוח א קרתה לפני פישול ב אפשר לבטא את רצף הזמנים במשפט אחד מחובר

Действие "א" совершилось до действия "ב". Последовательность действий в сложном предложении можно выразить при помощи разных наречий времени:

קודם שלח שר הצבא המצרי חיילים בכדים. **אחרי־כן (אחר־כך)** הוא כבש את יפו.

6.1

מצא זוגות משפטים מתאימים, **חבר** אותם באמצעות מילות הזמן "קודם" "אחרי־כן":

המוסלמים סגרו את הכניסה לארץ־ישראל מן הים.

הפועלים הערבים סגרו את הנמל.

היה מבול על הארץ.

הפועלים הערבים החליטו לחזור לעבודה.

יפת בנה את יפו.

המוסלמים כבשו את יפו.

1.

2.

3.

את רצף הזמנים אפשר לבטא גם על־ידי השימוש ב"אחרי ש...", "לפני ש...":

Последовательность действия можно также выразить при помощи союзов "לפני ש...", "אחרי ש...":

רצף 1. **קודם** תנוחי, אחרי־כן **תטלפני** לרון.

רצף 2. **אחרי** שתנוחי, **תטלפני** לרון. / **לפני** שתטלפני לרון, תנוחי.

* חמילים "בראשית" "בראשונה" אינן רווחות בשפת הדיבור ולכן אינן מחליפות את "קודם".

המילה "ראשון" איננה מילת זמן, לכן אינה מופיעה אף פעם במקום "קודם".

Слова "בראשית" "בראשונה" малоупотребительны в разговорной речи, поэтому они не заменяют наречие «кודם». Слово «ראשון» не является наречием времени, поэтому оно никогда не употребляется вместо «קודם».

כתוב במשפט אחד, השתמש ב"אחרי ש...", "לפני ש"...:

1. קודם עורכים מחקר. אחריכן אפשר להגיע לתוצאות.

א.

ב.

2. קודם מרתיחים מים. אחריכן שמים ספגטי בסיר.

א.

ב.

הסתכל במפת ישראל, ותאר את הנסיעה מ _____ ל _____ . השתמש במילות הזמן: "קודם", "אחרי-כן", "לפני ש...", "אחרי ש...", "כאשר" ועוד.

כשנוסעים מ _____ ל _____

נמצא נמצאת נמצאים נמצאות

הסתכל במפה וכתוב איפה נמצא המקום.

- ירושלים מצא ממערב ל נהרי הירדן.
- קיבוץ דן מצא ב צפון הארץ.
- באר שבע _____ ב _____ הארץ.
- הירדן _____ ב _____.
- ראשון לציון _____ מ _____ לתל אביב.
- נמל חיפה נמצא מ _____ לנמל אשדוד.

8.1

השלם את הסיפור לפי התמונות. חיעור בפעלים שברשימה מצד שמאל.

גברת ירדני הלכה ביום חמישי לטייל ברחוב דיזנגוף בתל-אביב. לחסותכל
היא עצרה ליד חנות ש _____ היא לא ידעה להחליט איזו שמלה להיכנס
כדאי לה לקנות, מפני ש _____ לחשוב
היא רצתה למצוא שמלה חדשה ויפה, כי _____ לגוב
לא _____ היא _____ לראות
_____ באותו זמן עבר ברחוב לקחת
ש, _____ לעצור
הוא ראה שגברת ירדני עסוקה מאוד בשמלות שבחלון, לכן לחקור
_____ מתוך הסל שלה. לתחליט
אחרי ש _____ פתאום להרגיש
_____ גברת ירדני ש _____ לשים לב
והיא התחילה לצעוק ולרוץ אחרי הגנב. איש זקן ש _____ לחצליח
_____, ראה את _____ לברוח
_____ והחליט לרוץ
בזמן שהגנב עבר על ידו, הושיט הזקן את מקל-ההליכה שלו ושם לחוציא
אותו לפני הרגליים של הגנב. שוטר, ש _____ לחושיט
השוטר נתן לגברת ירדני את _____ השוטר סיפר לה, נפל
ש _____ גברת ירדני _____ גברת ירדני והזקן _____ לעבור
_____ ואילו הגנב _____

יחידה ח

1. טקסט: טלע אנדרומדה
2. אפעול/אפעל – חזרה / יש עתיד באילת
3. פעולות דיבור – הוראות בזמן עתיד
4. בניין הפעיל – זמן עתיד
5. ואילו
6. מילות קישור (חזרה)
7. נטיית "מ/מ" –

צירופים וביטויים словосочетания и идиомы	שמות עצם существительные	פְּעִילִים глаголы
то, что люди говорят в то же время в страну בדברי האנשים באותה השעה לארץ	легенда озеро бог альбом Бог женщина русалка большой вход грязь гид, проводник объявление мифология продажа царь чудовище скала домработница, помощница помощь жертва	דָּנַשׁ – לדורש требовать חִזְכֵּיר – להזכיר נִפְתָּר – להגיש נִכְאָזְבֵּת – להעביר הִנְחֵ – להרוג убивать הִרְגִּיז – להרגיז הוֹתָאָב – להוציא ב- אלוּבְלֵאֲתָא – להתגלות קִיַּח – לקחת נִמְנָא – להימצא ב-; עם נִחְוֵי – להיחלף רודиться נִלְתָם – להילחם ב- וּוּעַוַּת, בּוֹרוֹתְסַ – להיפגש מ- פָּנַע – לפגוע ב- נִפְאָדַת בַּ כּוֹגוֹ/כִּדּוֹ, לּוֹדְעַרְגַּת וּדְאָדּוּ, וֹסְכּוֹרְבֵּלַת צִילְס – לצלם פּוֹטוֹגְרַפִּירוֹוַת קְשׁוֹר – לקשור סְוַיַּזְבֵּת שׁוֹרְכֵר – לשחרר וֹסְוּוֹבּוֹדַת
מילות יחס предлоги		
внутри	בתוך	
שמות תואר прилагательные		
греческий тяжелый, трудный черный	יווני/ת קשה/קשה קשה שחור/ה	
תוארי פועל наречия		
наконец очень приятно	לבסוף עד מאוד בנעימים	

מבית הספר היסודי "תלמי" - תלמי
 כתובת: תלמי 5710001
 תלמי

1.1

הכנה לקריאת הטקסט

מצא במילון את פירוש המילים והוסף להם שם תואר.

_____	קורבן	_____	אגדה
_____	אל	_____	סלע
_____	מפלצת	_____	מלך
_____	בתים	_____	עזרה

1.2

מצא במילון את פירוש המילים והוסף את מי / את מה / במי / במה.

_____	קשר את	_____
_____	פגע ב-	_____
_____	העניש את	_____
_____	כיסה את	_____
_____	הוא הרגיז את	_____
_____	התאהב ב-	_____
_____	הרג את	_____
_____	נלחם ב-	_____
_____	שיחרר את	_____

1.3

כתוב סיפור או אגדה בעזרת המילים מ1.1:

השלים (למי 1.1, 1.2):

- א. היהודים במצדה _____ ברומאים.
 ב. אמא סיפרה לילד את ה _____
 על סינדרלה.
 ג. "דויד" _____ ישראל חי וקיים".
 ד. יעקב _____ ברחל היפה.
 ה. אומרים שבסקוטלנד באגם "לוך נס", יש _____
 במים.
 ו. החיילים _____ את הטורוריסט.
 ז. על חוף הים יש _____ גדולים.
 ח. היהודים האמינו ב _____ אחד, ואילו
 היוונים האמינו בהרבה _____.
 ט. התלמיד דיבר בזמן השיעור ו _____
 את המורה.
 י. האוטובוס _____ באיש, שהלך ברחוב.
 יא. אבא _____ את אורי, כי הוא חזר
 מאחזר הביתה.
 יב. בלי ה _____ שלך אני לא יכול ללמוד!

האגדה על סלע אנדרומדה

כשאתה מטייל על חוף הים ביפו העתיקה, אתה יכול לראות סלעים שחורים בתוך המים. אלה הם "סלעי אנדרומדה".

מי הייתה אנדרומדה, ולמה קוראים לסלעים על שמה?

לפי המיתולוגיה היוונית הייתה למלך קיפאוס בת, שהייתה יפה יותר מכל הנשים בעולם ושמה אנדרומדה. אמרו, שהיא אפילו יפה יותר מבנות הים.

שמע פוסידון, אל הים, ואמר: "איך יכולה בת אדם להיות יפה יותר מבנות הים?" דברי האנשים הרגיוזו אותו עד מאוד, והוא החליט להעניש את בני האדם: מפלצת גדולה יצאה מן הים ופגעה באוניות ובדייגים ובכל מי שעבר על החוף. הים כיסה את הארץ, ובני האדם צעקו אל האלים וביקשו מהם עזרה.

אמרו האלים: "פוסידון, אל הים, כועס, לכן שלח את המפלצת ואת הים לפגוע בבני האדם. תנו את אנדרומדה היפה קורבן למפלצת, והיא תחזור אל הים, ויבואו שקט ושלוש על הארץ."

הביא קיפאוס את בתו אנדרומדה ליפו, וקשר אותה לסלע בים.

באותה השעה עבר פרסיאוס, בנו של יופיטר, על חוף יפו, ראה את אנדרומדה והתאהב בה.

כששמע פרסיאוס את סיפורה העצוב של אנדרומדה, החליט להילחם במפלצת ולשחרר את בת המלך היפה.
קשה הייתה המלחמה, אבל לבסוף הצליח פרסיאוס להרוג את המפלצת.
הוא שיחרר את אנדרומדה ולקח אותה לו לאישה.
הסלעים בכניסה לנמל יפו מזכירים עד היום לכל מי שעומד על החוף את האגדה העתיקה על אנדרומדה, פרסיאוס והמפלצת.

1.5

מצא מילים לפי נושאים: (משפחה, ים, סיפורים ואגדות, מלחמה)

- א. מצא בסיפור מילים על משפחה. _____
- ב. מצא מילים על ים. _____
- ג. מצא מילים, שיש בסיפורי ילדים ובאגדות. _____
- ד. מצא מילים על מלחמה. _____

1.6

כתוב "נכון" או "לא נכון":

- א. אנדרומדה הרגיזה מאוד את המלך קיפאוס.
- ב. פוסידון הוא מלך האלים לפי המיתולוגיה היוונית.
- ג. המפלצת פגעה באנשים, שהיו ביים או חלכו על החוף.
- ד. האנשים ביקשו עיצה מן המפלצת.
- ה. קיפאוס קשר את בתו לסלע.
- ו. פרסיאוס נלחם במפלצת.
- ז. המפלצת לקחה לאישה את אנדרומדה.
- ח. המפלצת התאהבה באנדרומדה.

2

אפעול/אפעל – חזרה

2.1

קרא את הקטע, וסמן בקו את כל הפעלים בעתיד:

יש עתיד באילת

"אתה באילת כבר הרבה שנים", אמרתי יום אחד לאורי, "לא תכעס אם אשאל אותך איך הגעת לאילת?"
"אשמח לספר לך", אמר אורי. "אחרי שגמרתי ללמוד באוניברסיטת תל-אביב, הציע לי דודי לעבוד אצלו:
יש לי חנות ספרים קטנה בדיונג'וי – אמר – יאולי תעזור לי בחנות עד שתמצא עבודה! בחנות לא תעבוד קשה, יהיה לך זמן, תקרא, תחשוב, ואולי תלמד דברים חדשים!..."

התחלתי לעבוד. מכרתי ספרים ועיתונים. עבדתי מבוקר עד ערב בלי הפסקה. כל יום חשבתי: היום אגמור לעבוד מוקדם, אסגור את החנות ואחזור הביתה בצוהריים... אבל הקונים באו והלכו, הם דיברו, צחקו וקראו, ואני – אפילו ספר אחד לא הצלחתי לקרוא.
יום אחד באה דליה לחנות: "בוא ניסע לשבוע לאילת" – הציעה דליה – "נשכב על החול בשמש, נשפח הכול: לא נקרא עיתונים, לא נשמע חדשות, השבוע יעבור בנעימים, ואנחנו נחזור, כמו חדשים", הבטיחה דליה.

נסענו לאילת.

ושם בדרך לחוף ראיתי מודעה: "חנות ספרים למכירה." אמרתי לדליה: רק אשאל מה המחר...
ליים לא הגעתי, אבל קניתי את החנות! כבר עשר שנים אני פה באילת, עובד בחנות מבוקר עד ערב וחולם לנוח ברחוב דיזנגוף בתל-אביב.

מה לדעתך יקרה, אם אורי יחזור לרחוב דיזנגוף בתל-אביב?

2.2

- א. _____
ב. _____
ג. _____
ד. _____

כתוב את הפעלים החסרים בזמן עתיד:

2.3

- א. אם היא _____, היא _____ לי מכתב. (לזכור/לכתוב)
ב. אם אנחנו _____ את העיתון בעברית, הרבה מילים חדשות (לקרוא/ללמוד)
ג. אם רותי לא _____ לאמא לסדר את הבית, אמא _____ מאז. (לעזר/לעוֹס)
ד. אם אתה _____ את הדלת, אנחנו _____ אותה. (לסגור/לפתוח)
ה. אם אנחנו _____ דירה טובה בתל-אביב, _____ אותה. (למצוא/לשכור)
ו. אם את _____ את השמלה האדומה, אני לא _____ אותך. (ללבוש/לשפוח)
ז. אם _____ את המפתח שלי, _____ לי אותו בדואר. (למצוא/לשלוח)
ח. אתה _____, אם _____ מה שקרה בכיתה. (לצחק/לשמח)

ילדים, תדברו בשקט! אל תפריעו לי!

כדי להביע ציווי משתמשים בדרך כלל בעברית המדוברת בצורות העתיד. (ראה גם עמ' 78)
 שים לב: שילת הציווי היא תמיד באמצעות אל + פועל בעתיד.

В разговорном иврите для выражения императива (повелительного наклонения) употребляются обычно формы будущего времени глагола (см. также на стр. 78).

Обратите внимание: отрицательная форма императива образуется с помощью: буд. вр. глагола + אל.

תפתח את הרדיו! אל תפתח את הטלוויזיה!

תדברי עם הפקיד! אל תדברי עם המנהל!

תשלחו את המכתב לרדתי! אל תשלחו את המכתב לדני!

3.1

תן הוראות לפי הדוגמה באחת מן הסיטואציות. (השתמש במילים מן הרשימה)**:

א. ההורים יוצאים למסיבה. לפני שהם יוצאים, הם נותנים הוראות

לילדים: (נא מוזק, נען, לסדר, לא לשכות, לשור ל', לטלפן, לסגור, למזור, לזכור,

לשמור על, לא לחפץ את, לא לפתוח, לקרוא, לא לשכב, ללמוד, לא לריב, לשים)

ב. אחרי שהרופא בדק את החולה, הוא נתן לו הוראות:

(לא לעבוד, לשכב, לחזור, לסדר, לבקש, לא לשון, לזכור, לסגור, לא לטייל, למזור, לשמור,

לבוש, לא לשכות, לטלפן, לבוא, לטח, לחזור)

ג. לפני הטיול אמר המדריך למטיילים:

(לטייל, שלום, לטלפן, לסדר, לדבר, לבקש, לא לשכות, לא לחשוב ש", לשכור, לחזור, לסגור,

לשלות, לשמוע)

ד. לפני שרותי יוצאת לעבודה, היא נותנת הוראות לעוזרת שלה:

(לבשל, לא לטלפן, למזור, לדבר, לא לשכות, לעבוד, לסגור, לסדר, לזכור, לשמור, למצוא,

לא לפתוח, לא להשאיר, לשים, לטות, לבוא, להמטיק, למזור, לחפץ את)

* בעשרת הדיברות כתוב "לא תרצה", "לא תגנוב" – צורה זו קיימת רק באיסורים מוחלטים אלה.

** מתיאם לעבודה בקבוצות. כל קבוצה תמלא במשותף על נושא אחד.

* В десяти заповедях написано "לא תרצה", "לא תגנוב". Эта форма императива выражает только категорические запреты такого рода.

* Можно использовать для работы в группах. Каждая группа пишет своё сочинение на какую-нибудь тему.

בניין הפעיל – זמן עתיד – פורודה הפעיל – будущее время.

1. בעתיד נשמרת ף (כסימן הבניין) בכל הנטייה.

2. התחילות (א.ת.ג.) מטוקדות בים.

1. При спряжении глаголов породы הפעיל в будущем времени сохраняется буква ף во всех формах (как признак породы).

2. Префиксы א.ת.ג. имеют огласовку ם.

הפעיל

פ' הפועל
גרונות

שם הפועל: להרגיש
השורש: ר.ג.ש

אָעקיש	אָרניש	(אני)	אָעקים
תּעקיש	תּרניש	(אתה)	תּעקים
תּעקישׁי	תּרנישׁי	(את)	תּעקישׁי
יעקיש	ירניש	הוא	יעקים
תּעקישׁ	תּרנישׁ	היא	תּעקים
נעקיש	נרניש	(אנחנו)	נעקים
תּעקישׁוּ	תּרנישׁוּ	(אתם-אתן)	תּעקיםוּ
יעקישׁוּ	ירנישׁוּ	הם/הן	יעקיםוּ

השלם את הטבלה:

4.1

הם	אתן	אנחנו	הוא	את
				תפרידי
			יפריע	
		נעקיש		
	תרגיזו			
יצחיקו				

כתוב את הפעלים בהמעיל בזמן עתיד:

- א. דן, אם תלמד הרבה, _____ להיכנס לאוניברסיטה.
- ב. ילדים, אל _____, כי אנחנו לא _____ לשמוע כלום.
- ג. אם אתה _____ את ההורים, הם לא _____ לתת לך את המכונית.
- ד. דפנה, מתי _____ ללמוד אצלנו? (אני) _____ ללמוד אצלכם בשנה הבאה.
- ה. אם היא _____ לי לבוא בזמן, אני אחכה לה.
- ו. תבקשו מהמורה, ש _____ לכם את השיעור.
- ז. דויד, אולי אתה _____ על רות, שתבוא מחר.
- ח. דינה, כשתדברי עם רחל _____ לה, ש _____ גם את דן ליום ההולדת שלה.
- ט. אם _____ לבוא, תטלפן אלינו קודם.
- י. ילדים _____ לי, בבקשה, לשלוח מחר את המכתב.

כתוב את הפעלים בזמן המתאים:

- א. אי אפשר _____ מתל-אביב לחיפה בחצי שעה.
- ב. רות, _____ לדבר! אני מקשיבה לחדשות.
- ג. המורה _____ בין יוסי לדני, מפני שהם רבו כל הזמן.
- ד. אל _____ את רותי, כי אני שונא אותה!
- ה. אנחנו _____ לעבוד במקום הזה לפני חודשיים.
- ו. אם אורי _____ את ההורים שלו, הם _____ אותו.
- ז. אתה לא מבין שום דבר, מפני שלא _____, בזמן שאני _____ את הבעיה הזאת.
- ח. דן, אולי _____ על רוזה, ש _____ לעשן.
- ט. הם לומדים בקורס מיוחד כדי _____ בבחינות הכניסה.
- י. אם אתם רוצים _____ את רחל, תספרו לה עליי.
- יא. קודם את _____ אותי, אחר-כך את מבקשה סליחה.
- יב. לפני שיצאה מהבית, היא _____ את האוכל על השולחן.

"ואילו" מילת נגוד המקשרת בין שני משפטים:
 דן מנגן בגיטרה, **ואילו** משה מנגן בציל*.
 עד 1989 קשה היה לזאת מברית המועצות, **ואילו** היום יש אפשרות כזאת.
 "ואילו" — противительный союз, соединяющий два предложения.

השלם:

5.1

- א. בארגנטינה יש קיץ בפברואר, ואילו _____
 ב. יש לנו שני בנים. האחד אוהב לטייל, לראות הרבה סרטים וללכת
 למסיבות, ואילו _____
 ג. השנה הגיעו לישראל 120,000 עולים מברית המועצות, ואילו _____
 ד. רות הצליחה בבחינה יפה מאוד וקיבלה 90, ואילו _____
 ה. היום הנשים _____, ואילו לפני
 100 שנה _____
 ו. הישראלים _____, ואילו _____
 ז. בציור מודרני _____
 ואילו בציור קלאסי _____
 ח. ארה"ב _____
 ואילו ברית המועצות _____

חזרה על מילות קישור

6

השלם את המשפטים:

6.1

- א. יוסף קנה את הציור _____
 ש _____
 כדי _____
 מפני ש _____
 כאשר/כש _____

* אם הפועל בשני המשפטים הוא באותו זמן, אפשר לוותר עליו באוכזר השני: דן מנגן בגיטרה,
 ואילו משה — בציל.

* Если один глагол в двух предложениях в одном и том же времени, то
 можно опустить глагол второго предложения и вместо него поставить тире.

ב. פרסיואוס נלחם במפלצת

כאשר/כש _____ ש _____ כדי _____

ג. דיברנו עם המנהל

כש _____ מפני ש _____ בגלל _____ לכן _____ כדי _____

6.2

כתוב את מילת הקישור החסרה:

(מפני ש, כדי, אחרי ש, לפני ש, כש, כאשר, בגלל, אחרי, לפני, לכן, ואילו)

- א. אורלי מכורה לקולנוע, _____ אין לה זמן לחברים.
- ב. _____ ראינו את הסרט, הבנו מה קרה ליהודים באירופה בזמן המלחמה.
- ג. חמצרים היו הראשונים _____ חילקו את היממה ל-24 שעות.
- ד. _____ אני רחוקה מההורים, אני מתגעגעת מאוד, אבל _____ הם איתי, אנחנו רבים כל הזמן.
- ה. אני אוכל _____ לחיות, ולא חי _____ לאוכל.
- ו. נכנסנו לקולנוע _____ התחלת הסרט, ולא הבנו כלום.
- ז. _____ רחל לא הצלחנו להגיע בזמן.
- ח. סידרתי את הווזיה _____ הגסיעה לחייל.
- ט. אני החלטתי לעלות לישראל _____ אחי החליט לחישאר במוסקבה.
- י. דנה שונאת את השכונה הזאת _____ יש בה רעש וליכלוך.
- יא. עליתי לרכבת דקה _____ יצאה מהתחנה.

ממני
 ממך
 ממך
 ממנו
 ממנה
 * (ממנו) - מאיתנו
 מקם
 מקן
 מהם
 מהן

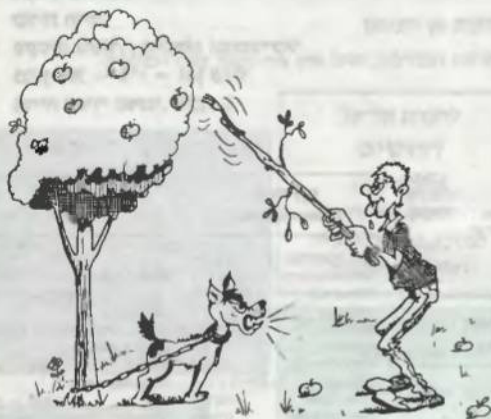
כתוב ממני, ממך :

7.1

- א. - מה קיבלת מחהורים ליום ההולדת? - קיבלתי _____ אלבום תמונות.
- ב. - דליה עדיין חברה של אורי? - לא, היא נפרדה _____ לפני שבוע.
- ג. - מה למדת מדפנה? - למדתי _____ גם לצייר וגם לצלם.
- ד. - כשהייתי בקיבוץ ביקשו _____ החברים, שאספר להם על הביקור בברית המועצות.
- ה. - מה חדש אצל דליה? היא טילפנה אליך? - לא, לא שמעתי _____ הרבה זמן.
- ו. הבן שלנו נולד בישראל, אבל הוא למד _____ לא רק עברית אלא גם רוסית.
- ז. דן, מה ביקש _____ האישי, שדיבר איתך אתמול?
 - הוא ביקש _____, שאסביר לו מה כתוב בעיתון.
- ח. - אתם לא מפריעים לו, מה הוא רוצה _____?
 - אנחנו לא יודעים מה הוא רוצה _____.
- ט. "אני מבקש _____ להיות לי לאישה", אמר פרסיאוס לאנדרומדה.
- י. החברים שלי אומרים שבעל הבית דורש _____ לשלם שכר דירה לשנה.

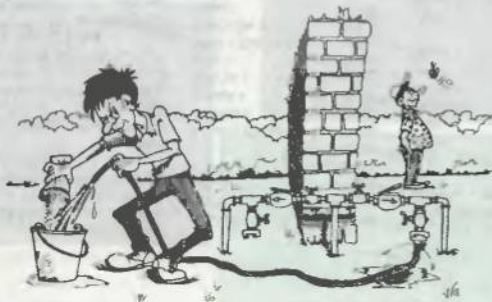
ברוסית אומרים: "הפרי האסור – מתוק".

Запретный плод сладок.

בעברית אומרים: "מים גנובים ימתקו".

Краденая вода слаще.

יחידה ט

1. מודעות מן העיתון: דרושים
2. בעל + שם עצם
3. קורות חיים
4. טקסט: משורר, פילוסוף ומתמטיקאי
5. בניין פעל - מ"י - זמן עתיד
6. נטייה "אין" (אינני, אינך...)

звание	תואר ז
результат	תוצאה ז
удостоверение, диплом, аттестат	תעודה ז
упражнение	תרגיל ז
девятая	תשיעית ז

תוארי מועל	
наречия	
письменно	בכתב
быстро	במהירות
в сочетании	בנירוף
без труда	בקלות

מילות יחס	
предлоги	

между нами	בינינו
------------	--------

שמות תואר	
прилагательные	

академический	אקדמי
требуемый (требуется)	דרוש
частичный	חלקי
полный	שלם
знаменитый	מפורסם
женатый	נשוי/נשואה
открытый	פתוח
центральный, главный	ראשי
большинство	רוב
романтический	רומנטי
предпочтительный, желательный	מצוי, רצוי

שמות עצם	שמות עצם	פועלים
существительные		глаголы
наш преем	אבינו ז	הסביר - להסביר
безопасность	ביטחון ז	объяснять
больница	בית־חולים ז	השאיר - להשאיר
средняя	בית ספר תיכון ז	оставлять
школа	בית ספר ז	השתתף - להשתתף
вербовад	נצל ז	учествовать
информатор	דובר ז	עצר - לצבזר
стюард	דייל ז [דיילת ז]	останавливать
геометрия	הנדסה ז	קנה - למנות
образование	השכלה ז	обращаться, поворачивать
певец	זמר ז [מנצח ז]	פזר - למתזר
фирма, компания	חברה ז	решать, разрешать
повар	טבח ז	שינה - לשנות
известие	ידעה ז	изменять
адрес	כתובת ז	
рождение	לידה ז	
инженер	מהנדס ז	
музыка	מוזיקה ז	
отделение, отдел	מחלקה ז	
институт	סניף ז	
поэт	משורר ז	
смена	משמרת ז	
должность	משרה ז	
математик	מתמטיקאי ז	
опыт	ניסיון ז [ניסיונות]	
Испания	ספרד ז	
библиотекарь	ספרייה ז	
философ	פילוסוף ז	
физик	פיזיקאי ז	
решение	פיתרון ז [פיתרון]	
разрешение		
конфликт	ריב ז	
танцор	רקדן ז	
треть	שליש ז	
дата	תאריך ז	

נירומים וכיטוים	
словосочетания и идиомы	

специалист	בעל מקצוע
человек с опытом	בעל ניסיון
высшее образование	תואר אקדמי
говорящий (говорит) по-английски, по-русски; знает англ. язык, русский язык	דובר אנגלית, רוסית
охреник	איש ביטחון
зав. отделом	מנהל מחלקה
продажи	בחינת קבלה
	вступительный экзамен
	קורות חיים
	курс по
	קורס הרצה
	переквалификации

מודעות מן העיתון

קרא את המודעות, וסמן בקו את שמות בעלי המקצוע:

1

1.1

לביה"ס התיכון "אלונים" ברחובות

דרושים

מורים בעלי השכלה אקדמית
מתמטיקה – משרה מלאה
תנ"ך – חצי משרה (14 שעות בשבוע)
ספרות – חצי משרה
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים
לתי"ד 216, רחובות

לחברת אל-על

דרושים

אנשי ביטחון
דיילים ודיילות
לעבודה במשרה חלקית
נא לפנות טלפנית

דרושים

שחקנים ורקדנים
למחזמר "אוויתה"
בחינת קבלה:
ביום ה' 10.5.90
בשעה 7:00
בתיאטרון "תבימה"

לבית החולים תל-השומר

דרושים

רופא ילדים – בעל ניסיון
רופאת נשים – סטוזרית
העבודה גם במשמרות לילה
נא לפנות בכתב

לאוניברסיטת באר-שבע

דרושים

מתמטיקאי – לעבודה
במשרה מלאה
פיסיקאי – תואר M.Sc.
לעבודת תירגול עם סטודנטים
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים

לחברה גדולה בת"א

דרוש

מנהל מכירות
בעל ניסיון במחשבים
דובר אנגלית
בעל מכונית
רצוי בעל ניסיון
טל' 03-442342

למלון "הילטון" בירושלים

דרושים

1. טבח ראשי / מנוסה
למטבח אירופי
2. מדרוך תיירים – אחרי צבא,
דובר אנגלית וצרפתית

ענה על השאלות לפי המודעות בעמ' 113 :

א. אילו מורים דרושים לבית הספר ברחובות?

ב. אילו בעלי מקצוע דרושים לחברת אל-על?

ג. מה דורשים ממנהל המכירות?

ד. למה צריך תיאטרון "הבימה" שחקנים ורקדנים?

ה. אילו שפות צריך לדעת מדריך התיירים?

ו. מה מנהל המכירות צריך למכור?

ז. איזה אוכל הטבח צריך לבשל?

ח. איך יתקבלו שחקנים ורקדנים לעבודה ב"הבימה"?

ט. מה יהיו שעות העבודה של הרופאים הדרושים ל"יתל-השומר"?

י. כמה שעות בשבוע עובד מורה בתיכון במשרה מלאה?

מיהו בעל המקצוע?

א. עובד בספרייה

ב. עובד במשטרה

ג. כותב בעיתון

ד. כותב מוסיקה

ה. מטפל בחולים

ו. עובד במשרד

ז. מצייר ציורים

ח. עושה תוכניות לבניינים

ט. עובד עבודה פיזית

י. כותב ספרים

יא. שר באזרח

יב. מבשל במסעדה (שף)

יג. משחק בתיאטרון או בסרט

יד. מלמד בבית-ספר

טו. מטפל במטוס

ענה על אחת מן המודעות, וכתוב מדוע אתה מתאים למשרה:

בעל + שם עצם

בעל ניסיון בעלת ניסיון בעלי ניסיון בעלות ניסיון

בעל ניסיון = איש שיש לו ניסיון.

человек с опытом — בעל ניסיון

הסבד את הצירופים:

- א. בעל בית — איש ש _____
- ב. בעלת חנות — אישה ש _____
- ג. בעלי מכונת — אנשים ש _____
- ד. בעלות השכלה גבוהה — _____
- ה. בעל שיער שחור — _____
- ו. בעל ידיעות רבות — _____
- ז. בעלת ביטחון עצמי — _____

קורות חיים

בוריס מיטלמן נולד בשנת 1960 בבריית-המועצות ועלה לישראל בשנת 1989; הוא נשוי ואב לשניים.
 במוסקבה עבד בוריס כמהנדס, בישראל הוא רוצה לשנות את המקצוע שלו ולעבוד כמורה.
 בוריס קרא בעיתון, שלתיכון "אלונים" ברחובות דרוש מורה למתמטיקה, לכן שלח למנהל בית-הספר את קורות החיים שלו.

קורות חיים

שם: בוריס מיטלמן
 תאריך לידה: 28.11.1960
 ארץ לידה: ברית-המועצות
 שנת עלייה: 1989
 מצב משפחתי: נשוי ואב לשניים
 כתובת: רחוב הגפן 18, תל-אביב

השכלה

1974-1978 למדתי בבית-ספר תיכון במוסקבה.
 1978-1982 למדתי במכון הנדסת בניין, ואני בעל תואר שני (M.s) בהנדסה.
 1985-1986 השתתפתי בסמינר למורי עברית במוסקבה, וקיבלתי תעודת מורה.
 1989-1990 למדתי עברית באולפן "גורדון" בתל-אביב, ועברתי קורס הסבה של משרד העבודה למורים למתמטיקה.

ניסיון בעבודה

1983-1989 עבדתי כמהנדס בניין בחברת "דינמיקה" במוסקבה.
 חמש שנים הייתי מנהל מחלקה, ואחר-כך – המהנדס הראשי בחברה.
 1987-1989 לימדתי עברית במוסקבה.

כתוב את קורות החיים שלך לפי התבניות שלמעלה:

3.1

משורר פילוסוף ומתמטיקאי

אברהם אבן עזרא, שחי בספרד במאה ה-12, היה משורר מפורסם ופילוסוף, כתב ספרים רבים והיה מתמטיקאי מצוי. מספרים על אבן עזרא, שפעם אחת רכב על גמל מגרנדה לקורדובה. בדרך ראה שלושה אנשים רבים וצועקים. עצר אבן עזרא את הגמל וירד לדבר איתם.

"מדוע אתם רבים?" שאל.

"שלושה אחים אנחנו" – ענה אחד מהם – "ראובן, שמעון ולוי. אבינו מת והשאיר לנו 17 גמלים, אבל איננו יודעים, איך לחלק אותם.

"לפני שמת כתב אבינו, שחצי ($1/2$) מן הגמלים יקבל הבן הגדול," אמר ראובן.

"הוא גם כתב, ששליש ($1/3$) מהם אני אקבל," אמר שמעון, הבן השני. "אבינו הבטיח גם לי גמלים – אמר לוי – תשיעית ($1/9$) מן הגמלים אני צריך לקבל. אבל איך אפשר לחלק 17 גמלים לחצי, שליש ולתשיעית?"

חשב אבן עזרא כמה דקות, ואחר-כך פנה אל הבנים ואמר:

"קח את הגמל שלי. עכשיו יש לכם 18 גמלים, ואפשר לחלק אותם בקלות."

לקח ראובן חצי מן הגמלים – 9 במספר; לקח שמעון שליש מן הגמלים – 6 במספר; ולוי, הבן הצעיר, לקח 2 גמלים, תשיעית בדיק – הכל כמו שכתב האב. כאשר גמרו לחלק את הגמלים, נשאר גמל אחד. "של מי הגמל הזה?" שאלו האחים.

"שליו!" ענה אבן עזרא, "עכשיו אקח את הגמל שלי, ואצא לדרך." "איך הצלחת לפתור את הבעיה?" שאלו האחים. "צריך לדעת קצת מתמטיקה," צחק אבן עזרא. הוא עלה על הגמל ורכב משם בשמחה.

א. האם אתה מבין את הפתרון של אבן-עזרא? כדי להבין את הפיתרון, אתה צריך לפתור את התרגיל. מה התוצאה?

$$\begin{array}{r} 1 + 1 + 1 = \\ 2 \quad 3 \quad 9 \quad 18 \end{array}$$

ב. מה הייתה הטעות של האבן?

ג. למה רבו האחים?

ד. ספר סיפור אחר על ריב בין אחים:

התאם שני ביטויים מטור ב לכל שם פועל בטור א.

ב	א	
שיער קשה	_____	א. לפתור
גמל	_____	
חבר בחזר	_____	ב. לרכוב על
לרזתי כסף	_____	
בעיה	_____	ג. לחלק
כיתה לשתי קבוצות	_____	
הורים	_____	ד. להשאיר
מילים חדשות	_____	
עוגה	_____	ה. לריב עם
סוס	_____	
שאלה	_____	ו. להסביר
דלת פתוחה	_____	

רב, רבה, רבים, רבות

שים לב להבדל בשימוש בין המלה "ורבות" לשם התואר "רבי".

Обратите внимание на различие в употреблении слова "ורבות" и прилагательного "רבי".

כסף רב
עבודת רבה
חברים רבים
תמונות רבות

או

הרבה כסף
הרבה עבודה
הרבה חברים
הרבה תמונות

השלם את המשפטים וכתוב רב/רבה/רבים/רבות:

- א. שלום _____ לכם חברים, וערב טוב לכלכם.
- ב. אנשים _____ הגיעו למסיבה.
- ג. הם הזמינו אותי למסעדה. הלכתי בשמחה _____ וכשיצאנו, אמרתי להם תודה _____.
- ד. לא היו לי בעיות _____ בשנת הלימודים הראשונה.
- ה. זמן _____ לא דיברתי עברית, אבל אני קורא עיתון עברית בקלות.

בניין פעל – פ"י – זמן עתיד

Порода – פ"י – будущее время.

לגורם פ"י שייכים פעלים שהאות הראשונה של השורש שלהם היא י'. מעבר ובהזוהם הם נוטים כמו השלמים: יִשְׁבְּתִי כמו קְתַבְתִּי / יִשָּׁב כמו כּוֹתֵב, ואילו בעתיד יש להם משקלים אחרים. שים לב לנטיית העתיד בפעלים של הקבוצה שלמנין:

1. הִי גִשְׁמַתָּ (אֲשָׁב, תִּשָּׁב)
2. אוֹתִיּוֹת אֵי תֵּן לִי הַעֲתִיד מִנְקֻדוֹת בִּיט.
3. הָאֵת הַשְּׁנִייה שֶׁל הַשּׁוֹרֵשׁ מִנְקֻדַת בִּיט. (לִמְנֵי הַזֵּיתִי היא מִנְקֻדַת בִּיט.)

К разновидности פ"י относятся глаголы, у которых первая буква корня — י'.

В настоящем и прошедшем временах у них обыкновенные формы כּוֹתֵב = יִשָּׁב; קְתַבְתִּי = יִשְׁבְּתִי.

В будущем времени глаголы разновидности פ"י спрягаются немного иначе.

Обратите внимание на спряжение данной группы глаголов в будущем времени:

1. Буква י' выпадает — תִּשָּׁב, תִּשָּׁב.
2. Префиксы י, ת, נ имеют огласовку ם.
3. Вторая буква корня имеет огласовку ם (перед гортанной согласной огласовка ם).

שם הפועל: לִשְׁבֵּת

השורש: י.ש.ב

פִּעֻלִים

רגילים	ל' גרזנית	ציווי
אָסַב	אֲשָׁב	
תִּסָּב	תִּשָּׁב	שְׁבו!
סָסְבִי	תִּשְׁבִּי	שְׁבִי!
יָסַב	יִשָּׁב	
תִּסָּב	תִּשָּׁב	
גָסַב	גִּשָּׁב	
תִּסָּבוּ	תִּשְׁבוּ	שְׁבוּ!
יָסְבוּ	יִשְׁבוּ	

רשימת פעלים נוספים: לָקַדְת, לָצַאת, לָלְדָת, לָלְקַת

השלם את הפועל החסר בזמן עתיד לפי הפועל הנתון במשפט:

- א. אם אתם יודע את המלים החדשות, _____ אותן גם מחר.
 ב. אנחנו יורדים לנמל יפו לראות את הדייגים; אולי _____
 גם אתם איתנו?
 ג. הוא יצא מן החדר לכמה דקות, אל (אתם) _____ אחרי!
 ד. הם רוצים לשבת בקפטריה אחרי השיעור; אם יהיה לי זמן, _____
 איתם.
 ה. דויד, אני יושב פה, כי רציתי להיות לבדי, אל _____ עלי.
 ו. היא יולדת ילד בכל שנה; מעניין אם היא _____ גם בשנה
 הבאה.
 ז. — כבר יצאתם לטיול בגליל?
 — עוד לא יצאנו, אולי _____ בחודש הבא.
 ח. — הלכתם עם דויד לתערוכה במזיאון?
 — לא הלכנו, אבל כש _____, גם דויד
 איתנו.

3.11

בניין פעל גזרת פ"י — ציווי

השלם את הטבלה:

שם הפועל	אתה	את	אתם-אתן
לשבת	שב	_____	_____
ללכת	_____	לכי	_____
לצאת	_____	_____	צאו
לרדת	_____	_____	_____

פתוב בזמן עתיד או בציווי:

- א. רחמי, אל תשבי פה. _____ שם!
 ב. ילדים, לכו רק בדרך הזאת. אל _____ בדרך אחרת!
 ג. דני, אל תרד מן העץ במהירות. _____ לאט!
 ד. חברים, צאו לדרך בזמן. אל _____ מאוחר!
 ה. אמא, אין אוכל בבית, לכי לסופרמרקט היום. אל _____
 מחר!

אינני	(אינני)	איני
אינכם		אינך
אינכן		אינך
אינם	(איננו)	אינו
אינן	(איננה)	אינה

"איני", "אינך" משמש בשפה גבוהה לשלילת הפועל בהווה: מדוע אינך מדבר עברית? משפה המדוברת משתמשים ב"לא" + פועל בהווה.

שים לב: א. הצירוף כולל "איני" + שם נוף (אינך = אין + אתה).

ב. בנוף ראשון ושלישי יודע משתמשים בשתי הצורות שכתבלת.

ג. "איך" היא גם צורת השלילה של "יש", כמו במשפט "ידך אינו בחדר" ("אינני", פירוש: לא נמצא).

Частица "איני, אינך" употребляется в литератур. языке в качестве отрицательной частицы при глаголах в форме наст. вр. מדוע אינך מדבר עברית? В разговорной речи с глаголами настоящего вр. (как и с глаголами прош. и буд. вр.) употребляется частица "לא".

Обратите внимание:

а) спрягаемая форма заключает в себе слово אין + личное местоимение: (אין + אתה = אינך).

б) в 1-м и 3-ем лицах имеются две формы (см. табл. склонения).

в) формы איננו, איננה и др. применяются также в значении לא נמצא (не находится).

7.1

כתוב את המשפטים שלפניך בשלילה. כשאפשר, השתמש ב"איני", "אינך"...

- דני מקשיב לרדיו. דני איננו מקשיב לרדיו.
 - הוא יכול לבוא ב-4:00.
 - אתה מצליח בלימודים.
 - אנחנו נגיע אליכם מחר.
 - שכרנו את הדירה ברחוב דיזנגוף.
- אתם אוהבים לישון על חוף הים?
 - הפקידה במשרד.
 - את עורכת את המסיבה אצלך?
 - היא הייתה עייפה, לכן הלכה הביתה.
 - הילדים בבית.

יחידה י

1. איברי הגוף / כואב ל-
2. טקסט: דבורה הטבעונית
3. במשך
4. ארץ זבת חלב ודבש
5. לא..., אלא...
6. בניין פעל - ל"ה - זמן עתיד / כך כתוב במפת המוכבים
7. אני רוצה ש + עתיד

צירופים וכינויים словосочетания и идиомы	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
отправиться в дорогу энергичный в тот же... язык, на котором ведется обучение	לקאת לדרך קסא קרץ קאות שפת הלימוד	גידל - לגדל выращивать; воспитывать הטמין - להאמין ב- верить הוציא - להוציא вынимать, выпускать הכין - להכין приготовлять, готовить הציע - להציע предлагать קאב - לכאוב болеть (голова, спина) ריפא - לרפא вылечивать שכך - לשכך выпивать
מילות יחס предлоги	части тела уши аспирин палец артрит живот колени спина горло пчела мед грудь двор мяч ладонь ступня плечо скатерть лоб энергия мазь листья лицо бок шея ноготь соседка кашель	איברי הגוף ז' אוזניים ז' אספירין ז' אצבע ז' ארטריטיס ז' קרון ז' קרן ז' (קרניים) גב ז' קרן ז' (גרונות) דבורה ז' (דבורים) דבש ז' חזה ז' הצר ז' (הצרות) כדור ז' כף יד ז' (כפות) כף רגל ז' קתף ז' (כתפיים) קפה ז' מצח ז' מץ ז' משהח ז' עלים ז' פנים ז' עד ז' (צדדים) צוואר ז' ציפורן ז' (ציפורניים) שכנה ז' שיטל ז'
за, из-за	ספאצורי	
שמות תואר прилагательные	вегетарианец сухой кипящий левый	טבעונית יבשה רותחת שטאליעט

יחיד (ז')	יחידה (נ')	רבות (נ')
גוף	לשון	שן - שניים
ראש	בטן	ציפורן - ציפורניים
מצח	זוגיים (נ')	כף יד - כפות ידיים
שיער	עין - עיניים	כף רגל - כפות רגליים
אף	אוזן - אוזניים	אצבע - אצבעות
פה	שפה - שפתיים	- פנים
צוואר	כתף - כתפיים	שלרה - שלרות
גרון	יד - ידיים	רבים (ז')
חזה	רגל - רגליים	שריר - שרירים
גב	ברך - ברכיים	0 - פנים

1.1

כתוב את שמות איברי הגוף במקומות המתאימים בתמונה.

1. מורה/רגליים —
2. דן / כל הגוף —
3. ילד/שיניים —
4. אבא/ראש —
5. אמא/בטן —
6. רות/אוזניים —

* בשפה הפורמלית יש לומר "הראש כאב לי" (במשפט שהנשוא שלו פועל בבינוני, יבוא הנושא לפני הנשוא).

* Согласно нормам языка надо говорить "הראש כאב לי" (В предложении, где сказуемое выражено причастием, т.е. в форме наст. вр., подлежащее стоит перед сказуемым).

השלם "כואב" "כואבת" "כואבים" "כואבות":

— רויתי, תבואי הערב למסיבה!
 — אני באמת לא בטוחה: עכשיו _____ לי הרגליים, וכמו
 הרגליים _____ לי גם הידיים. הראש _____ לי
 כבר מאתמול, והגרון _____ לי מצד שמאל. ואל תשכח
 את השיניים. הן _____ לי כבר שבועיים, וגם הגב
 _____ כל כך, שני כדורים אני אקח. אני צריכה לשכב
 עכשיו, שהבטן לא תכאב. כל הגוף _____ לי, אני לא בסדר,
 אני מוכרחה להישאר בחדר.

כתוב משפטים מהטבלה:

מפני שהסתכלנו בטלוויזיה כל היום	לי	הראש
בגלל הטיול הקשה	לך	השיניים
בגלל הרעש	לילדה	הרגליים
בגלל הרעש	לדן	הבטן
מפני שהם אכלו בשר לא טרי	לה	היד
בגלל הסוכריות, שאתה אוכל	לנו	הגב
כי יש לה בעיה עם המשקפיים	להם	העיניים
לכן היא לא יצא לטיול		הרגל

* שים לב: אפשר לומר — כאב לי הראש, כאבות לי השיניים וכו'
 או: יש לי כאב ראש, יש לי כאב שיניים.

* Обратите внимание: можно говорить — כאב לי הראש —

יש לי שכנה טבעונית, דבורה שמה. דבורה היא אישה בריאה וחזקה. אנחנו גרים באותו בית שנים רבות, ובמשך כל הזמן הזה היא אף פעם לא הייתה חולה ואף פעם לא הלכה לרופא!

פעם אחת שאלתי אותה: "איך זה, שאת אף פעם לא חולה?" "יש לי תרופה לכל מחלה," אמרה דבורה. היא הוציאה מארון המטבח קצת עלים ופרחים יבשים ומשחה ירוקה ואמרה: "אם תכאב לך הבטן, תבשלי את העלים ותשתי את המים; אם יכאב לך הראש, תשימי מעט משחה מאחורי האוזניים..."

"משחה לכאב ראש?" "שאלתי, יכן, כן," ענתה דבורה, "זה עוזר!" לקחתי את התרופות של דבורה, והלכתי הביתה. אבל כשכאב לי הראש, לא השתמשתי בעלים ולא בפרחים, אלא לקחתי שני כדורי אספירין, והלכתי לישון.

כך זה היה תמיד; עד שערב אחד, כשעמדתי במטבח להכין אוכל, שפכתי על היד מים רותחים. היד כאבה לי מאוד. מה עשיתי? רצתי לדבורה... עוד לפני שהוצאתי מילה מהפה, היא אמרה: "דבש! דבש דבורים את צריכה!" "על מה את מדברת?" שאלתי, "היד כואבת לי כל כך, ואת מדברת על דבש?" "דבורה לא ענתה, היא שמה מעט דבש על היד ואמרה: "דבש מרפא הכול! כבר במאה הרביעית לפני הספירה אמר היפוקרטס, הרופא היווני, שהדבש עוזר ומרפא. גם בסין העתיקה חשבו, שהדבש הוא תרופה מצוינת. הדבש טוב לשיעול, לארטריטיס, לראומטיזם ואפילו למחלת לב. מי שאוכל דבש, ישן טוב בלילה, וקם בבוקר מלא מרץ ושמחה." דבורה דיברה ודיברה על ההיסטוריה של הדבש ברפואה; ואולי אתם לא מאמינים, אבל כשחזרתי הביתה, לא כאבה לי היד.

מאז אני מאמינה בדבש ואוכלת דבש עם כל דבר. התחלתי גם לנדל דבורים בחצר הבית. את הדבש אני מוכרת לחניזות "טבעי" וגם לדבורח...

מצא בטקסט את שמות התואר המתאימים:

- א. שנים _____
- ב. משחה _____
- ג. עלים _____
- ד. מים _____
- ה. תרופה _____
- ו. חניזות _____

מה כתוב בטקסט במקום...!

- א. מים חמים מאוד, $+ 100^{\circ}$ = _____
 ב. אדם לא בריא = _____
 ג. כוח ואנרגיה של הגוף = _____
 ד. מי שגר קרוב אליי, הוא _____ שלי.
 ה. לחפץ אדם חולה לבריא = _____ אותו.
 ו. אינו אוכל בשר, אינו משתמש בתרופות רגילות וכי = _____
 ז. אספירין, כדורים ומשחה הם _____
 ח. שיעול, ארטריטיס וקאומקוזום הם _____

השלם את הפעלים החסרים בעזרת הרשימה שלפניך:

(לדבין, מאמין, לחוציא, מרפאים, מגדלים, לשפך)

- א. צריך _____ את כל בגדי החורף מן הארון.
 ב. אנשים מכל העולם באים להתרחץ בים-המלח, כי יש בו מינרלים,
 ש _____ מחלות רבות.
 ג. הרבה ילדים _____ בבית חתולים, כלבים וציפורים.
 ד. כדאי _____ את המרק הזה, כי הוא כבר לא טוב.
 ה. רות מגיעה חביתה בעוד שעה. אני צריך _____ לה משהו
 לאכול.
 ו. יוסף, אתה _____ באלוהים?

השלם את המשפטים שלפניך לפי הטקסט:

- א. במשך כל השנים הייתה דבורה _____
 ב. דבורה נתנה לי משחה ועלים, ואילו אני _____
 ג. דבורה אומרת, שלא צריך להשתמש בכדורים, אלא _____
 ד. היד סאבה לי, אחרי ש _____
 ה. כאשר ראתה דבורה את היד, היא מיד _____
 ו. לא הבנתי, למה דבורה מדברת על דבש, בזמן ש _____
 ז. דבורה אמרה, שכבר בזמן העתיק _____
 ח. לפי הרפואה הטבעונית הדבש –
 1. מרפא _____
 2. מרפא _____
 3. עוזר _____ בלילה.
 4. עוזר _____

ט. היום השכנה של דבורה

1. מאמינה ש _____
2. אוכלת _____
3. מגדלת _____

2.5

כתוב בעזרת המילים שברשימות:

א. דבורה לא מאמינה ברפואה הרגילה ובתרופות כמו אספירין, פניצילין וכי'.

מה היא אומרת על הרפואה הטבעונית ומה – על הרפואה הקונבנציונאלית. כתוב משפטים בעד ונגד.

(נוס, גורם משפיע, מכור, קיבל, כדור, תרופה, חולה, מחלה, כאב, לרפא, שינוי, בלי הפסקת, במשך, יותר מדיי, אף פעם, תמיד, בריא, בדיקה, טיפול, משתמש, שזר, פותר בעיות)

ב. רבורה חושבת, שכדאי להשתמש בדבש. מדוע?

(מרפא, שזר, נוזן, משפיע, שומר)

ג. מה מגדלים?

ילד פרח דבורים כלב עץ חתול

ספר, מה אתה מגדל עכשיו, או מה גידלת כאשר היית ילד?

ד. שיחה בין רופא לחולה:

(נזאב לי, סאב, חולה, כדוק, בדיקה, כדור, תרופה, משחה, מרגיש, לשכב, לקחת, לבוא)

במשך*

3

* "במשך" פירושו **לאורך** זמן של _____, **בתקופה** של _____

* Обратите внимание: можно говорить — "במשך" — что означает в продолжение, в течение какого-нибудь отрезка времени.

לא ראיתי אותו במשך שלושה חודשים.

לא עישנתי במשך השיעור.

הכרתי הרבה חברים חדשים במשך השנה.

כתוב משפטים, ובהם המילים האלה:

3.1

במשך הקיץ _____

במשך קיץ אחד _____

במשך החפסקה _____

במשך הקונצרט _____

במשך חודש _____

במשך הטיסה _____

במשך שתיים _____

במשך החודש _____

ארץ זבת חלב ודבש*

4

למה קראו לארץ ישראל "ארץ זבת חלב ודבש"?

בארץ ישראל העתיקה לא גידלו דבורים, אלא השתמשו בדבש, שנמצא בסבב בכורות הדבורים.

בקיץ, בגלל החום, הדבש **נוזל** (זב) מן הכורות. אולי זאת הסיבה, שקראו לארץ ישראל "ארץ זבת חלב ודבש".

מוצאים את השם הזה 16 פעמים בתנ"ך.

4.1

מצא במילון את פירושי המילים האלה:

_____ = נמצא	_____ = כוורת
_____ = נוזל	_____ = קץ
_____ = תנייך	_____ = אלא
_____ = טבע	_____ = ארץ זבת חלב ודבש

4.2

כתוב:

לארץ ישראל קראו "ארץ זבת חלב ודבש", כי _____

אנחנו יודעים, ש"ארץ זבת חלב ודבש" היה שם פופולרי בזמן חז"ל, מפני ש _____

האם גם היום ישראל היא "ארץ זבת חלב ודבש"? _____

5

לא, ... אלא...

לא א, אלא ב

לא, ... אלא... הוא מבנה של משפט, אשר יש בו הדגשה על האמור בחלק הראשון. החלק הראשון של המשפט יבוא תמיד בשליטה ולא, אין, בחלק השני יש נגד אחד מן האיברים שבחלק הראשון.

В предложении с конструкцией לא, ... אלא... подчеркивается то, о чём говорится в его первой части посредством отрицания לא, אין, слова, а вторая часть предложения противопоставлена первой.

א. דויד לא לומד. }
ב. דויד עובד.

א. דבורה לא משתמשת באספירין. }
ב. דבורה משתמשת בדבש. }
א. דבורה לא משתמשת באספירין.
ב. אלא בדבש.

5.1

כתוב במשפט אחד:

1. א. דן לא שוכר את הדירה.

ב. דן קונה את הדירה.

2. א. חבנדים האלה אינם ירוקים.

ב. חבנדים האלה כחולים.

3. א. המלכים לא רכבו על חמורים.

ב. המלכים רכבו על סוסים.

4. א. טולסטוי לא היה צרפתי.

ב. טולסטוי היה רוסי.

5. א. אל תטלפן אליי בצוהריים.

ב. תטלפן אליי בערב.

6. א. הם נוסעים, לא מפני שהם רוצים לטייל.

ב. הם נוסעים, מפני שהם רוצים לבקר את החורים.

כתוב משפטים. השתמש במילה "אלא" + פעלים מן הרשימה:

(נמצא, לרדוב על, להסתכל ב', ללמוד, הציע, לטוס ל', לתור בעיה ב')

גמל סוס

פריז לונדון

תמונה תלוויזיה

מתמטיקה פיזיקה

ללכת לסרט להישאר בבית

בארץ על הכיסא

בניין פעל – ל"ה – זמן עתיד Порода פעל – ל"ה – будущее время.

1. בעתיד של גזרת ל"ה (כשהאות השלישית של השורש היא ה') נשמרת האות ה' רק בצורות שאין להן סופיות (תקנה). בצורות שיש סופיות – נעלמת ה' (תקני, תקט, יקט).
2. תחיליות העתיד בדרך כלל מוגדרות ב"ק. לפני אותיות גזירות ב"ק, התחילית אי מוגדרת תמיד ב"ק.
3. שים לב לטקסים מתחת לאותיות הגזירות (תעלה, יעלה).

1. У глаголов разновидности ל"ה (последняя буква корня в будущем времени буква ה' выпадает, когда согласна форме спряжения глагол имеет окончание (יקט, תקט, תקני). В остальных случаях ה' корневая остаётся, (תקנה, תקנה).

2. Префиксы י.ת.ג. имеют огласовку ך, префикс א – огласовку ך. Перед гортанным будет огласовка ך.

3. Обратите внимание на огласовку (хатаф) под гортанными согласными תעלת,

לכבות	בכה	לרצות	רצה
לזכות	זכה	לראות	ראה
להיות	י'היה	לקנות	קנה
לחיות	י'חיה, חי'	לשתות	שתה
לעלות	עלה	לבנות	בנה
לעשות	עשה	לפנות	פנה
לענות	ענה		

שם הפועל: לקנות (ל'עלות)

השורש: ק.נ.ה. (ע.ל.ה.)

כִּנּוּן/ל"ה

פ' הפועל גזרנית	גזרת ל"ה	פעלים רגילים
אָעָלָה	אָקְנָה	אָסַסְם
תְּעָלָה	תְּקַנָּה	תְּסַסְה
תְּעָלִי	תְּקַנִּי	תְּסַסְי
יְעָלָה	יְקַנָּה	יְסַסְה
תְּעָלָה	תְּקַנָּה	תְּסַסְה
נְעָלָה	נְקַנָּה	נְסַסְה
תְּעָלוּ	תְּקַנּוּ	תְּסַסּוּ
יְעָלוּ	יְקַנּוּ	יְסַסּוּ

* הפעלים ה.י.ה.ת.י.ה מתנגמים בניטיית העתיד כפעלים רגילים.

* Глаголы с корнями ה.י.ה.ת.י.ה спрягаются в будущем времени так же, как и другие глаголы этой разновидности.

א. קרא את הסיפור, וסמן את הפעלים מגזרת ל"ח:

כך כתוב במפת הכוכבים

כוכבה מאמינה גדולה באסטרונומיה. "האסטרונומיה עוזרת לאדם להבין את עצמו", היא אומרת.

כוכבה חיה לפי התורוסקופ. היא יודעת, מה יקרה לה בסוף השבוע, מה היא תעשה בעוד חודש, איפה היא תהיה, ומה היא תקנה. "אם תרצי", היא מציעה לי, "אלמד גם אותך." "יתראי", היא אומרת, "הכול כל כך ברור!" יש לה ספר גדול ובו ציורים ומפות רבות. כל בוקר היא פותחת את הספר, מסתכלת בשלוש מפות, ורק אז היא מחליטה מה היא תשתה, איזו שמלה תלבש, לאיזה אוטובוס היא תעלה ומה תבשל לארוחת צהריים.

ועם מי להתחתן? גם זאת לא בעיה. כוכבה יודעת, שבעוד שלוש שנים היא תפגוש בחור צעיר, שחקן או משורר, והם יבנו להם בית בצפת, ושם יחי.

ואם תשאלו אותה "למה צפתי?" היא תענה לכם: "כך כתוב במפת הכוכבים!"

נחיה ונראה...

ב. כתוב את הפעלים שסימנת בתרגיל 6.1 בזמן עבר:

הפוך מעבר לעתיד או מעתיד לעבר :

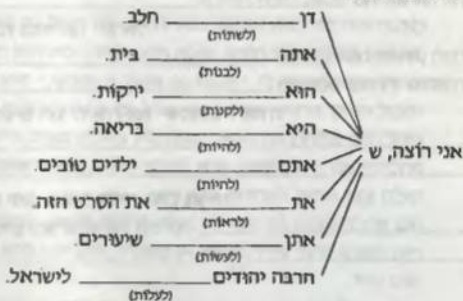
1. מה עשיתם בחופשה באילת? אה חצלו בחופשה באילת?
2. בעבר קימתי אבית אחי אלע. בעתיד אקנה לי בית מחוץ לעיר.
3. רות הייתה עיתונאית מפורסמת.
4. עלינו לישראל עם ההורים.
5. מתי תראה את התערוכה במוזיאון ישראל?
6. ! מה תשתי, רות?
7. הוא לא יענה לך בטלפון?
8. הסטודנטים רצו לראות את "סלע אנדרומדה".
9. למי הם יפנו, כאשר תהיה להם בעיה?
10. אתן בכיתן כשראיתן את הסרט.

כתוב בעתיד :

1. אם אתה _____ לפקידה, היא _____ לך.
(לענות) (למנות)
2. אם (אנחנו) _____ כל מה שהרופא אומר לנו, _____ בריאים.
(לעשות) (לחיות)
3. רות, אם את _____ בשקט, חילדים לא _____.
(לחיות) (לכבות)
4. כאשר ההורים שלו _____ לישראל, הוא _____ עוד חדר.
(לעלות) (לעלות)
5. דויד, אם _____ את כל השיעורים, אני _____ לך מתנה.
(לענות) (לעשות)
6. אם הם _____ הרבה יין, הם _____ מכורים לאלכוהול.
(לשתות) (לחיות)
7. רות ודן, אם _____ את השכנה, תספרו לה על הטיוול.
(לראות)
8. דן אומר, שהוא _____ רופא.
(לחיות)
9. "אם (אתם) _____, אין זו אנדה", אמר הרצל.
(לרצות)
10. אם (אני) _____ בלוטו, מיליונר.
(לזכות) (לחיות)

אחרי פעלים המבטאים רצון ותקווה לעתיד משתמשים בעברית ב"יש" + פעל בעתיד. אני רוצה
 После глаголов, выражающих желание или надежду, употребляются придаточные предложения в буд. вр. с союзом — ψ

מה אתה רוצה?

כתוב:

7.1

א. מה אתה רוצה, שיקרה בשנה הבאה (לך, להורים, לחברים בישראל, בעולם)? כתוב לפי הדוגמות ב' 8.1:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ב. מוז אתה מאחל בראשה השנה (לחברה, לאבא, לאמא, לאח או לאחות שלך)?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ג. מה המורה רוצה, שהתלמידים יעשו?
 או: מה דינה רוצה, שהבעל שלה יעשה בשבילה?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

אם לבשת את חרמנות אל תאמר שזה קשה לך.
Взялся за гуж, не говори, что не дюж.

המתחיל במצוה אומרים לו גמור.
Взялся за дело, кончай смело.

יחידה יא

1. טקסט: המלחמה על העברית
2. בניין התפעל – בכל הזמנים / כרטיס ביקור
3. אסור, מותר... + שה"ם
4. "לפני", "אחרי" – בנטייה
5. חזרה לאידיש

פָּקַד בְּכַקּוּשָׁה
 обратился с
 просьбой

	שמות עצם существительные		פעלים глаголы
--	------------------------------------	--	-------------------------

תוארי שפעל
наречия

вообще ככלל
 главным образом בעיקר
 без труда בקלות
 вне מחוץ ל-
 сначала, вначале תחילה

סילות יחס
предлоги

за кого/что בעד
 против נגד
 за, ради לטוב

שמות תואר
прилагательные

недостаточный חסר
 натуральный טבעי
 естественный טבעי
 технический טכני
 известный ידוע
 единственный יחיד
 иностранный לעזי
 счастливый מאושר
 грязный מלוכלך
 заинтересованный מעוניין
 отличный מצויין
 замечательный מפורטיבני
 спортивный ספורטיבי
 народный עממי

характер אופי
 тысяча אלף
 организация אירגון
 полк כדוד
 личное גוף (אני...)
 местоимение דור [דורות]
 поколение יומור
 юмор המור [0]
 преподавание הוראה
 решение החלטה
 спектакль הענה
 молочник חולב
 зима חורף
 экипа קיט
 летчик לימוד
 учение לשון [לשונות]
 язык קטן [מגינים]
 защитник קטנים
 науки מן
 класс מעמד [מקצועות]
 попожение קצב
 обстановка מרכז
 центр סכנה
 опасность סכנה
 литература ספרות
 народ עם
 народность עממיות
 бизнес, дела עסקים
 простота פשטות
 холоד קור
 покупки קניות
 чувство רגש [רגשות]
 холостыя חוק
 забастовка שכיתה
 вывеска שלט
 явление תופעה

צירופים וביטויים
словосочетания и идиомы

обычно בדרך כלל
 наша жизнь היינו
 известен как ידוע כ-
 (в качестве)
 забастовал פתח בשביתה

איבד – לאבד את
 терять
 הקדיף – להתדיף את
 предпочитать
 המצין – להמציא נגד
 протестовать
 הפחית – להפחית
 уменьшать, понижать
 הקים – להקים
 создал, основать
 הורץ – להורץ
 читать пекцию
 התנוקח – להתנוקח עם
 спорить, дискутировать
 התלבש – להתלבש
 одеваться
 התנגד – להתנגד ל-
 выразить несогласие,
 отказаться
 התקדם – להתקדם ב-
 продвигаться вперед
 התקרב – להתקרב אל-
 приблизиться
 התקשר – להתקשר אל-
 связываться, контактиро-
 ваться
 התרנו – להתרנו על
 злиться
 התרנל – להתרנל אל-
 привыкать
 התרגש – להתרגש מ-
 волноваться
 התרחץ – להתרחץ
 мыться, купаться
 התרחק – להתרחק מ-
 удаляться
 קא – לטעון
 утверждать
 נכתב – להכתוב ב-
 быть написанным
 נפתח – להיפתח
 быть открытым
 קנל – לפעול נגד
 действовать против
 שכח – לשכח
 забыл

בשנת 1978 פנתה קבוצת סופרים ישראלים לאקדמיה ללשון העברית בבקשה לפעול נגד המספר הרב של השלטים הלועזיים ברחובות הערים. מאות חנויות, בתי קפה, מסעדות ומשרדים מעדיפים לקרוא לעצמם בשמות לועזיים, לדוגמה: חנויות בגדים בשם – "סוסייטי שופ", "פאם פאטאל", "מהאראגיה פשנס"; מסעדות בשם – "שה קלודין", "טייסט אוף סצינאן"; מרכזי קניות ומרכזי עסקים בשם – "דיזנגוף סנטר" ו"מגדל סנצירי" ועוד ועוד. תופעה זו הפכה להיות חלק מחיינו. אנשים מקבלים אותה כמצב טבעי ולפעמים אפילו אינם שמים לב אליה. אבל הסופרים טוענים, שכך הערים מאבדות את האופי העברי שלהן, ולכן עלינו להילחם בתופעה.

המלחמה על השפה העברית איננה מלחמה חדשה. בתחילת המאה לא דיברו בארץ עברית. השפות המדוברות היו אידיש, לאדינו, גרמנית, צרפתית, ערבית ועוד. גם שפת הלימוד בבתי הספר לא הייתה עברית. אבל היו בארץ אנשים, שנלחמו נגד השפות הזרות וטענו, שצריך להפוך את העברית לשפת העם היהודי בארץ ישראל.

ב־1905 הקימו את גימנסיה "הרצליה" ביפו ולימדו בה את כל המקצועות בעברית. שנתיים אחר־כך הקימו את "הגימנסיה" בירושלים, וגם בה לימדו רק בעברית.

מלחמה קשה על העברית הייתה, כאשר הקימו את הטכניון בחיפה בשנת 1913. המורים והפרופסורים החליטו, ששפת ההוראה בטכניון תהיה גרמנית. הם חשבו, שאי אפשר ללמד מדעים בעברית, מפני שחסרות בה מילים טכניות וגם מפני שאין מורים, שיכולים ללמד בעברית. אבל מורים עברים ותלמידים בכל הארץ יצאו להפגין נגד החלטה זו, והסטודנטים של הטכניון פתחו בשביתה. הוויכוח עבר משם גם לכתי ספר אחרים.

המורים והתלמידים הבינו, שהמלחמה היא לא רק על שפת ההוראה בטכניון אלא על מעמד העברית בארץ. מלחמה זו ידועה בהיסטוריה של ארץ־ישראל כ"מלחמת השפות".

בגלל מלחמת העולם הראשונה (1914-1918) לא נפתח הטכניון. בשנים אלה, הפכה העברית לשפת הלימוד ברוב בתי הספר, וכאשר התחילו ללמוד בטכניון אחרי המלחמה, כבר היה ברור לכולם, שגם בו וגם באוניברסיטה בירושלים ילמדו בעברית.

אבל מחוץ לבתי הספר עדיין לא כולם דיברו עברית. בשנת 1923 הקימו כמה מאות צעירים את "גדוד מגיני השפה העברית": הם נלחמו בכל השפות הזרות ובעיקר באידיש.

חברי הגדוד לימדו והרצו בעברית, והציעו שמות עבריים למילים לועזיות. הם הפריעו להצגות תיאטרון באידיש, הרסו שלטים, שהיו כתובים בשפות זרות, והפגינו נגד חנויות ובתי קפה בעלי שמות לא עבריים. היו חברים, שלא הסכימו לקרוא ספרים ואפילו מכתבים, שנכתבו בשפה זרה. כאשר הגיע הסרט המדבר לארץ ישראל בשנת 1930, טענו חברי הגדוד, שיש בסרטים אלה סכנה לעברית. הם ביקשו לא לשיר את השירים הלועזיים מן הסרטים, וחברה אחת הציעה לא להביא סרטי קולנוע לארץ עד שהעברית תהפוך לשפה המדוברת היהודית בארץ ישראל.

כתוב את המילה לפי התגדרה שלפניך :

(לועזיים, לשון, הצגה, מרכז קניות, לחקים, מדוברת, חסר, שלט, להגדוף, הוראה, מדעים, שכינה, לאבד)

1. לבנות משפחה, אוניברסיטה, או מדינה - _____
2. עבודת המורה היא _____
3. מילה אחרת במקום המילה "שפה" היא _____
4. מילים או שמות לא עבריים הם _____
5. אין מספיק מן הדבר - _____
6. לא לדעת איפה נמצא משהו, שהיה לך - _____
7. לרצות דבר אחד יותר מאשר דבר אחר - _____
8. בקולנוע רואים סרט, ובתיאטרון רואים _____
9. המקצועות: פיסיקה, מתמטיקה וכימיה הם _____
10. לוח, עליו שם של חנות או של בית עסק, הוא _____
11. החליטו להפסיק לעבוד או להפסיק ללמוד - עשו _____
12. מקום, שיש בו חנויות רבות, הוא _____
13. שפה, שמדברים בה, היא שפה _____

1.2

השלם את המילים החסרות בעזרת חמילים שברשימה :

(מעמד, פועלת, תופסת, סכנה, טוענות, ממינות, נמשכת, מקימות, מעדיפות, עסקים, פוגעת)

- נשים רבות עובדות היום מחוץ לבית. זאת כבר _____ רגילה
 בחיינו, אבל יש נשים ש _____ לא לצאת לעבודה.
 הוויכוח על מעמד האישה כבר נמשך כמה עשרות שנים.
 נשים רבות _____, שה _____ שלהן צריך להיות
 כמו זה של הגברים הן רוצות לעבוד בכל המקצועות, והן מצליחות גם
 ב _____.
- המלחמה על מעמד האשה _____ גם בימינו, והנשים
 _____ בדרכים שונות: הן _____ ארגונים כדי
 לעזור לאישה העובדת, הן מרצות ומציגות לפני נשים
 ו _____ נגד כל החלטה, ש _____ במעמדן.
 יש נשים, שמתנגדות לרעיונות אלה. חלק מהן חושבות, שעבודה מחוץ
 לבית - יש בה _____ רבה לחיי המשפחה.

א. הפרופסורים בטכניון חשבו, שכדאי ללמד הנדסה בגרמנית, כי -

1. זאת הייתה שפה חשובה.
2. התלמידים לא ידעו עברית.
3. לא היו מילים מספיקות בעברית.

ב. הסטודנטים בטכניון פתחו בשביתה, כי -

1. הם לא הסכימו ללמוד בגרמנית.
2. היו הסרים ספרי מדע בעברית.
3. הפרופסורים לא ידעו עברית.

ג. מלחמת השפות הייתה על -

1. מעמד מגיני השפה.
2. שפת החזרה של המדעים.
3. מעמד העברית בארץ-ישראל.

ד. השפה העברית הפכה לשפת הלימוד בטכניון -

1. לפני מלחמת העולם הראשונה.
2. בתחילת המאה ה-19.
3. אחרי מלחמת העולם הראשונה.

ה. "גדוד מגיני השפה" התגדדו ל -

1. סרטי קולנוע.
2. מכתבים בעברית.
3. שפות לועזיות.

ו. חברי "הגדוד" רצו -

1. שהסופרים יכתבו רק בעברית.
2. שהעברית תהיה השפה היחידה.
3. שיהיו בתיאטרון הצגות גם באידיש.

ז. קבוצת סופרים פנתה לאקדמיה ללשון העברית כדי -

1. להפחית את מספר השלטים, שכתובים בלועזית.
2. להילחם בשפות הזרות בארץ.
3. להציע מילים בעברית למילים הלועזיות שבשלטים.

ח. לחנייות רבות בתל-אביב יש היום שמות -

1. מודרניים.
2. לועזיים.
3. חדשים.

ט. "גדוד מגיני השפה העברית" קם, כי –

1. אף אחד לא דיבר עברית בארץ-ישראל.

2. בבתי הספר לא לימדו עברית.

3. עברית עדיין לא הייתה השפה המדוברת היחידה בארץ.

ענה על השאלות:

א. מה דעתך, מדוע נותנים היום לחוגיות שמות לועזיים?

ב. מה עשו חברי "גדוד מגיני השפה העברית" למען השפה העברית?

ג. מה דעתך על חברי הגדוד ועל דרך המלחמה שלהם?

ד. האם צריך גם היום, כמו בעבר, להילחם בשפות הלועזיות בישראל?

ה. כתוב מכתב אל חברי "גדוד מגיני השפה העברית":

לפנות אל מישהו בבקשה + שם הפועל

הסופרים פנו לאקדמיה בבקשה לפעול...

Писатели обратились в Академию с просьбой воздействовать ...

השלם את המשפטים שלפניך:

1.5

1. הסטודנטית פנתה אל המורה לפיזיקה בבקשה _____
2. העולים החדשים פנו אל שר הקליטה בבקשה _____
3. אנחנו נפנה לבעל הבית שלנו בבקשה _____
4. הפקידה רוצה לפנות בבקשה אל המנהל _____

כתוב: מה ביקשו או מה שאלו יצחק ושרה?

1.6

ליצחק ולשרה הייתה בעיה. הם רצו להתרחק מהעיר ולגור בקיבוץ.
הם החליטו לפנות אל _____ בבקשה

רבים, מעטים, גדולים, קטנים...

Писатели обратились в Академию с просьбой воздействовать ...

השלם לפי הדוגמה:

- (_____) **רבים** התנגדו להחלטה זו.
- (_____) **הצעירים** אוהבים מוסיקת פופ.
- (_____) רק **מעטים** הצליחו בבחינה האחרונה.
- (_____) **גדולים וחשובים** ממך לא ידעו לפתור את הבעיה.
- (_____) **הטובים** לקיסי!

בניין התפעל – זמן עבר, הווה ועתיד

2

בבניין התפעל כעבר ובשם הפועל מקדימות את השורש האותיות התי: התקבתי, לחתכתב.

בחווה מקדימות את השורש האותיות מתי: מתקתב, מתלכש.

בעתיד מקדימות את השורש אותיות א ו י ת נ ג + ת: אתכתב, יתכתב.

פעלים רבים בבניין התפעל מבטאים רפלקסיביות: התרחץ (רחץ את עצמו) או הדדיות (התחתט, התחכתב).

Порода התפעל — прошедшее время, настоящее и будущее.

Глаголы породы התפעל в прошедшем времени и инфинитиве имеют префикс — תת: לתקרב, להתקרב.

В настоящем времени они имеют префикс — מת: מתקרב, מתלבש.

Будущее время образуется при помощи префиксов ת+א.י.ת.נ.

Основные значения глаголов התפעל: возвратное (עצמ) (רוץ את עצמו) или взаимное действие — התחלט, התחלטו.

רשימת פעלים בבניין התפעל:

התפעל

להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתקרב אל-*	להתקרב אל-*	להתקרב אל-*	להתקרב אל-*
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-
להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-	להתרחק מ-

שם הפועל: להתלבש (להתווכח)

השורש: ל.ב.ש (י.כ.ח.)

שים לב להבדלים בניטייה כאשר ל' הפועל היא ח' או ע'.

עמיד	הווה	עבר
ל' גרזנית	ל' גרזנית	ל' גרזנית
אתלבש (אתווכח)	מתלבש (מתווכח)	התלבשתי
תתלבש (תתווכח)	מתלבשת (מתווכחת)	התלבשת
תתלבשי	מתלבשים	התלבשת
יתלבש (יתווכח)	מתלבשות	התלבש (התווכח)
תתלבש (תתווכח)		התלבשה
נתלבש (נתווכח)		התלבשנו
תתלבשו		התלבשתם
תתלבשו		התלבשתן
יתלבשו		התלבשנו

* כשמיים את מילת היחס אחרי הפעלים: להתגעגע, להתקשר, להתרגל, להתקרב, יש להשתמש בשמות בלבד: אליי, אליך... ולא: לי, לך...!

* После глаголов להתקרב, להתרגל, להתקשר, להתגעגע, להתחלט в качестве дополнения вместо существительного употребляется склоняемый предлог אל (א) с местоимённым суффиксом) — לי, לך... אליי, אליך...!

כתוב את הפעלים החסרים בטבלה בניין התפעל:

התפעל	גוף	זמן	שורש
יתלבש	הוא	עתיד	ל.ב.ש
_____	אתה	עבר	ר.ג.ל
_____	היא	הווה	א.ה.ב
_____	אנחנו	עבר	ק.ר.ב
_____	אתם	עבר	ר.ח.ק
_____	אתם	עתיד	ק.ד.ם
_____	אתן	הווה	י.כ.ח
_____	את	עבר	ק.ש.ר
_____	את	עתיד	ר.ג.ש
_____	אני	עבר	ר.ג.ז
_____	הם	הווה	נ.ג.ד
_____	הוא	עבר	נ.ע.ג.ע
_____	אני	עתיד	ר.ח.ץ
_____	את	עתיד	ח.ת.ן

כתוב את הפעלים החסרים בצורה המתאימה:

- א. קשה להתרגל לאוכל הישראלי. אבא שלי אומר, שהוא עוד לא _____, אבל אמא שלי כבר _____, היא אוכלת פלאפל בשמחה רבה, אולי גם אני _____ בעתיד.
- ב. כמה טוב להתחתן בישראל! דני ורותי _____ לפני שנה, ודויד _____ עם בחורה ישראלית השבוע. אם יהיה לנו מזל, _____ גם אנחנו בקרוב.
- ג. צריך להתקדם מהר יותר בלימודי העברית. דנה _____ יפה כל הזמן, אנחנו עוד לא _____ די, אבל אולי _____ יותר בעתיד.
- ד. לא נעים להתרחץ במים קרים. רותי אומרת, שהיא _____ במים קרים רק בקיץ, ודני אמר, שבגלל הקור הוא לא _____ אתמול. אני עוד לא _____ היום, ואולי _____ גם מחר.

ה. לא כדאי להתרגז, כאשר מסדרים עניינים במשרדים בארץ. לי יש הרבה סבלנות, ואני _____ רק כשהפקידה צועקת עליי. רחל ורון סיפרו לי, שהם _____ אתמול, מפני שמישהו נכנס לפקידה בלי תור; ואמא שלי מבטיחה לי בכל פעם, שהיא לא _____ במשרדים, אבל בסוף היא כן _____.

ו. כשיוצאים לטיול, אסור להתרחק מן הקבוצה. המדריך אמר, שאם מישהו _____, הוא יהיה בסכנה. רוזי כמוכן לא הקשיבה, ו _____ קצת, מפני שהיא אוהבת להיות לבדה.

ז. כמה אפשר להתווכח! בישראל כולם _____ עם _____ כולם, באוטובוס הנהג _____ עם הנוסעים, באוניברסיטה הסטודנטים _____ עם המורים, רוזי _____ עם כל מי שהיא פוגשת... בעבר גם אני _____ עם כל אחד, אבל החלטתי שבעתיד לא _____.

2.3

כתוב פעלים מן הרשימה בזמן ובגוף המתאימים. הוסף גם את מילת היחס החסרת:

(להתקדם, להתרחק, להתקרב, להתווכח, להתגעגע, להתרחץ, להתקשר, להתחנן, להתנד, להשאוב, להורג, להורגו)

א. רון, אל _____ הכלב הזה, הוא לא אוהב אנשים.

ב. במשך שנים היא _____ המשפחה שלה בישראל עכשיו סוף סוף היא תפגוש את כולם.

ג. דויד, למה אתה _____ הזורים שלך? הם יודעים מה טוב בשבילך.

ד. ראש הממשלה _____ הצעה של שר החוץ.

ה. בבוקר לפני שאכלתי ארוחת בוקר, _____ ו _____, ורק אחר כך יצאתי מן הבית.

ו. רוזי הכירה את דני באולפן האוניברסיטה. בעוד חודש היא _____.

ז. התלמידים עוד לא _____ המורה החדשה בכיתה, כי היא מדברת מהר מדי.

ח. חנה _____ ההבר שלה. היא כועסת עליו, ולא מדברת איתו.

- ט. הפרופסור רוצה, שאנחנו _____ מחקר
שלנו מהר יותר.
- י. כל יום היא _____ בחור אחר.
- יא. ילדים, עליכם _____ האש.
- יב. אורי, אני כבר _____ משרד חמש
פעמים אולי _____ גם אתה?

קרא וכתוב את הפעלים בניין התפעל לפי השורש:

(חתג לבש, רחצ, רגז, רגל, וכת, קדם, רחק, רגש, אהב, קרב, קשר, נגד)

2.4

כרטיס ביקור

אני רווק נחמד בן 25, שמעוניין להכיר בחורה כדי
אני גבוה, _____ בבגדים ספורטיביים, אוהב מאוד
_____ בים (גם בחורף!)

אני בחור שמח, תמיד מספר בדיחות, לא כועס על אף אחד ולא
_____ אף פעם.

נעים יהיה לחיות איתי, כי אני _____ לכל מצב, ובכלל עם
נשים אני לא _____.

אני עובד כמורה בבית ספר, אוהב את ההוראה ומאושר בכל שנה מחדש,
כשהתלמידים שלי _____.

אני חי בדרך כלל חיים שקטים ו _____ מרעש וממסיבות.
לפעמים אני סנטימנטלי מאוד, _____ מסרטים רומנטיים
ו _____ למקומות, שטיילתי בהם, כשהייתי ילד.
רק בעיה אחת יש לי: אני לא _____ בקלות.

לכן אם את מעוניינת להכיר אותי, ויש לך סבלנות לחכות עד
ש _____ יח לזה, עליך רק _____ לטלפון
03-5366242, ולא _____ למגוש אותך.

שלך (אולי),
יוסי לוי

כתוב את כרטיס הביקור שלך או סיפור בעזרת הפעלים שבתרגיל 2.4:

2.5

אסור, מותר, כדאי... + שם הפועל

אסור
מותר
אפשר
אי אפשר
כדאי
קל
קשה
נעים
צריך
מעניין
משעמם

לשבת פה!

השלם את המשפטים:

- א. אי אפשר להוציא _____, מפני ש _____
- ב. אסור להפגין _____, כאשר _____
- ג. לא נעים לאבד _____, ש _____
- ד. כדאי להשתתף _____, מפני ש _____
- ה. מותר לפנות אל _____, כדי _____
- ו. מעניין לגדל _____, כאשר _____
- ז. משעמם להשתמש _____, במשך _____
- ח. צריך להרתיח _____, לפני ש _____
- ט. צריך לנוח _____, אחרי ש _____
- י. קשה להתרגל _____, כאשר _____
- יא. לא בריא להתרגז _____, מפני ש _____
- יב. קל לפתור _____, לכן _____
- יג. אפשר לרפא _____, ש _____

כתוב עיצות והוראות למטיילים (לפי התמונות). השתמש במילים אסור, מותר, כדאי, רצוי, אפשר, אי אפשר...

בתבנית זאת ניתן להשתמש גם בזמן עבר ועתיד.

דוגמה: צריך היה לטלפן לרופא.

צריך יהיה לטלפן לחורים.

3.3

לכתוב 3-4 משפטים ותאר מצב שהמשפט מתאים לו:

א. _____

"אסור היה לשבת בשמש כל-כך הרבה זמן", אמר הרופא שראה את השניים למחרת בבוקר.

ב. _____

"לא היה כדאי לעמוד בתור!" אמרה, _____

ג. _____

"מעניין יהיה לראות אותם בעוד שלוש שנים", אמר, _____

ד. _____

3.4

כתוב משפטים עם: אסור, מותר, צריך, כדאי + היה/יהיה.

א. המרק שאכלנו לא היה טעים. צריך היה לשים בו עוד מלח.

ב. הכביש הראשי לחיפה היה סגור בגלל התאונה. _____

ג. אנשים רבים חלו בטיול האחרון. _____

ד. כל העוגות נגמרו ולא היה לנו מה לזנות לאורחים. _____

ה. בעבר לא היה חשמל. _____

ו. אומרים שזה הסרט הטוב ביותר של השנה. _____

ז. המנהל יהיה עסוק מאוד אחרי הצוהריים. _____

ח. בדירה כל-כך קטנה, _____

אחריי	לקניי
אחריך	לקניך
אחריך	לקנייך
אחריי	לקניו
אחריה	לקניה
אחרינו	לקנינו
אחריכם	לפניכם
אחריכן	לפניכן
אחריהם	לפניהם
אחריהן	לפניהן

אפשר להשתמש במילות היחס לפני... אחרי... עם הפעלים שברשימה:
 עומד, יושב, נולד, בא, נכנס, מגיע וכיו.

הסתכל בציור שלפניך והשלם: מה הם אומרים?

4.1

- א. רחל עומדת ראשונה בתור. _____ עומדים: משה, רות ודן.
- ב. דן עומד אחרון. _____ עומדים: רות, משה ורחל.
- ג. רות אומרת לדן: "אני עומדת _____."
- ד. דן אומר לרות: "אנחנו אחרונים. הם עומדים _____, אנחנו עומדים _____."
- ה. דן אומר לד"ר משה: "רות עומדת _____, ואני עומד _____."

4.2

כתוב לפי הדוגמה:

- א. אני באתי לכיתה ב־8:00. דויד בא לכיתה ב־8:15.
-
- ב. רות עלתה לארץ ב־1948. דן עלה לארץ ב־1956.
-
- ג. אנחנו הלכנו לישון ב־2:00. הילדים הלכו לישון ב־12:00.
-
- ד. אתה ביקשת את הספר ראשון. אהרן ביקש אותה.
-
- ה. אתם יושבים בשורה 12. הן יושבות בשורה 10.
-
- ו. רות ורוץ הגיעו למסיבה ב־12:00. את הגעת ב־11:00.

4.3

כתוב את מילות היחס החסרות: אליי, עליי, לפניי, אחריי, בצורה המתאימה:

- א. יש לי אחות קטנה בארגנטינה, כבר שלוש שנים לא ראיתי אותה. אני מתגעגע לה מאוד.
- ב. — סליחה, אדוני, מי שלח אותך? _____?
— הפקידה בחדר 40 אמרה לי לפנות _____.
- ג. אמרתי להם, ש _____ להיות כאן ב־9:00 בדיוק.
- ד. דפנה, החדר שלך מלוכלך מאוד. _____ לסדר אותו מיד!
- ה. סליחה, ילדה, קומי בבקשה מהכיסא הזה. אני ישבתי פה _____.
-
- ו. משה, אם תבוא לקולנוע _____, תקנה כרטיסים.
אם אני אגיע _____, אני אקנה כרטיסים. בסדר?

- ז. כבר שבוע הוא מרגיש רע. _____ ללכת לרופא!
- ח. הייתה לי פגישה עם רינה ב-5:00. הגעתי רבע שעה _____.
- היא הגיעה ב-5:15. כעסתי _____ מאוד, ולא רציתי לדבר איתה.
- ט. אנחנו לא נהיה בבית הערב, לכן אינכם יכולים לבוא _____.
- י. יעל, איך זה יכול להיות?! אני יצאתי מהבית _____ והגעתי לכאן _____.
- יא. הכרתי את החברים שלנו, רק אחרי שהתקרבתני _____.
- יב. מספיק עם הסיפורים שלך על החברה היפיפייה שלך! נמאס לי לשמוע _____!
- יג. אם תפנו _____ בכתב, נוכל לעזור לכם למצוא עבודה.
- יד. איפה הייתם כל היום! כבר התקשרנו _____ שלוש פעמים!
- טו. "שלוש חברים, אני מתגעגעת _____ וחושבת _____ כל הזמן..."

חזרה לאידיש

5

פתאום חזרנו לאידיש. כמעט שלושה דורות נלחמנו בה ורצינו לשכוח אותה. התביישנו באידיש, כי היא הזכירה לנו את הגולה, ואנחנו רצינו התחלה חדשה – רק לא כמו "שם"!

אבל היום כבר מותר להתגעגע לאידיש. היום לומדים אותה בעשרות בתי ספר בארץ, ובחמש אוניברסיטות חוקרים את השפה ואת הספרות שלה. היום יש עיתונים והצגות באידיש, ואומנים חולמים על תיאטרון מיוחד שיציג רק באידיש. שוב קוראים באידיש את "טוביה החולב" של שלום עליכם קוראים – ומתרגשים. היום מותר לומר, שאידיש היא שפה אינטימית, ויש בה הרבה רגש והומור, ואילו העברית היא שפה קרה וקשה. כבר לא כועסים על מי שטוען, שרק באידיש אפשר לספר בדיחות.

גם בספרות הישראלית המודרנית מוצאים הרבה געגועים לאידיש. הסופר אהרן מגד אומר, שאלה הם געגועים לחום ולעממיות של פעם. מגד חושב, שהעברית שינתה לא רק את הדיבור, אלא גם את האופי של העם היהודי. היא לקחה ממנו את הנאיביות והפשטות, שהיו לו בעבר. רבים מצטערים היום, שהאנשים שמדברים אידיש או מבינים אידיש מעטים כל כך.

רק שלא נאבד את השפה הזאת ואיתה – דרך חיים שלמה, הומור וספרות.

אם אתה רודף אחרי שתי ארנבות לא תלפוס אף אחת.
За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь.

לפסת מרובה — לא תלפסת.
Взялся за многое, не ухватил ничего.

יחידה יב

1. טקסט: ראשית האלפבית
2. שם פעולה / העלייה של בוריס לישראל
3. בניין נפעל (1)
4. סיפורה של אות
5. בניין התפעל (2) – שיכול אותיות

שמות תואר прилагательные	שמות עצם существительные	פעלים глаголы
известный ידוע/ט определённый מסוים/מסוימת окончательный סופי/ת основной עקרי/ת удобный נוח/ה	камень אבן ז [אבנים] любовь אהבה ז свет אור ז [אורות] район אזור ז человек בן אדם ז [בני אדם] развитие התפתחות ז тепло חום ז недоста- חיסרון ז [חסרונות] ток תופה ז раскопка תפירה ז преиму- יתרון ז [יתרונות] щество направление כיוון ז корреспондент כתב ז мысль מחשבה ז пещера מערה ז поступок מעשה ז [מעשים] храм מקדש ז значеним משקעות ז змея נחש ז детали פרטים ז звук צליל ז стена קיר ז [קירות] луч קרן ז [קרניים] начало ראשית ז этал שלב ז [שלבנים]	השתנה – להשתנות измениться התיישר – להתישר выпрямиться התפתח – להתפתח развиваться התקצר – להתקצר укоротиться טען – לטען утверждать נבהל – להיבהל пугаться נכשל – להיקשל потерпеть неудачу נכתב – להיקתב писаться, быть написан- ным נעלם – להיעלם исчезать נרדם – להירדם засыпать נרשם – להירשם записываться סימל – לסמל символизировать, пред- ставлять
מילות זמן наречия		
вначале בראשית		
צירופים וכיטויים идиомы и словосочетания		
изменился, произошло изменение к тому же наконец בגר שינוי תקף על כך סופו של דבר		

ראשית האלפבית

1

בראשית לא ידעו האנשים לכתוב. במקום לכתוב היו מציירים על סלעים או על אבנים. הם יכלו לצייר רק מה שראו בעיניהם: ראש , בית , יד , נחש או מים. הם לא יכלו לצייר מחשבות ואפילו את שמם לא יכלו לצייר. במקומות שונים בעולם אפשר למצוא במערות ציורים כאלה מן הזמן העתיק, אבל אי אפשר לקרוא להם "כתב".

במשך הזמן התפתח מן הציורים כתב פיקטוגרפי – כתב של ציורים. בכתב הזה כבר אפשר היה לתאר מעשים שהיו, מלחמות, חגים ורעיונות, אבל היו בו אלפי קימנים-ציורים, וקשה היה ללמוד את כולם. נוסף על כך כל ציור סימל מילים אחדות. למשל, שמש סימלה גם חום, גם אור וגם יום; עין סימלה גם "עין" וגם את הפועל "לראות", ורגל סימלה גם "רגל" וגם את הפועל "ללכת". לכן רק מעט אנשים, סופרים במקצועם, ידעו לקרוא ולכתוב בכתב זה. עד שטולד האלפבית.

האלפבית לא נולד ביום אחד, ואין יודעים בדיוק איפה ומתי קרה הדבר. אפשר ללמוד על התפתחות הכתב האלפביתי ממה שנמצא בחפירות ארכיאולוגיות, על קירות מקדשים ועל לוחות אבן מן הזמן העתיק. החוקרים טוענים, שבשלב מסוים בהיסטוריה הבינו בני האדם, שציור יכול להיות סימן לצליל ולא רק למילה.

למשל: (נחש), יכול להיות סימן של הצליל "ני".

 (מים), יכולים להיות סימן של הצליל "מי".

 (עין), יכולה לסמל את הצליל "עי".

בסי' א אלה כבר יכלו אנשים לכתוב כמעט כל מה שרצו:

ב ל כ ס א ב

אם יכלו לכתוב גם שירי אהבה כמו השיר הזה:

נעם זיפין

מרוץ כל לב

בתחילה כתבו האנשים בכתב הזה בכל כיוון שהיה נוח להם. הם כתבו בשורות מלמעלה למטה, מימין לשמאל, משמאל לימין.

גם לסימנים עצמם לא היה כיוון קבוע.
בי למשל נכתבה כך □ או כך כ או כך

כתב הסימנים הזה נולד באיזור שלנו – בארץ פנען – בערך ב־1600 לפני הספירה בשפה הכנענית. אפשר לראות זאת עד היום בשמות האותיות של האלפבית העברי: "ריש" – באה מהמלה הכנענית "ראשי", "מם" – מהמלה הכנענית "מים", ו"אלף" – מהמלה אַלף, שהיא ראש שור בכנענית.

היום קשה לנו להסביר את כל השמות. איננו יודעים, למשל, מה הייתה המשמעות של המלה "יטית" או "גימל" בכנענית העתיקה, אבל ברור לנו, שגם אלה היו מילים בשפה זו.

בשפה הכנענית העתיקה היו 29 סימנים – אותיות, שהם האלפבית העתיק הראשון הידוע בעולם.

גם האלפבית הזה עבר שינויים רבים. מאוחר יותר הפסיקו לצייר את כל הפרטים של הסימנים, וכתבו רק את הקווים העיקריים שלהם: במקום כתבו ב, במקום כתבו ש. קרה גם מה שקורה לכולנו כאשר אנחנו כותבים מהר – הקווים זזו, התקצרו, השתנו, וחלק מהם נעלם. זו הייתה ראשיתו של האלפבית העברי, שאנחנו משתמשים בו עד היום.

(על־פי "ראשית האלף־בית")

- א. 1. בציורי המערות אפשר לקרוא על ההיסטוריה של הזמן העתיק.
2. ציורי המערות היו בעולם לפני הכתב.
3. כתב הציורים התפתח במערות מן הזמן העתיק.

- ב. 1. כל אחד ידע לכתוב בכתב הפיקטוגרפי ולקרוא אותו.
2. רק מעטים ידעו לקרוא את הכתב הפיקטוגרפי.
3. בכתב הפיקטוגרפי יש מעט מאוד סימנים.

- ג. 1. בכתב הפיקטוגרפי לכל ציור יש משמעות אחת.
2. בכתב הפיקטוגרפי לכל ציור יש צליל אחר.
3. בכתב הפיקטוגרפי לכל ציור יש כמה משמעויות.

- ד. 1. בכתב האותיות יש מספר סימנים קטן.
2. בכתב האותיות כל סימן מסמל רעיון אחר.
3. בכתב האותיות אי אפשר לתאר רעיונות ומחשבות.

- ה. 1. השמות של האותיות היו מילים בכנענית העתיקה.
2. לא ידע מאין באו שמות האותיות של האלפבית.
3. לשמות האותיות של האלפבית אין משמעות.

- ו. 1. האלפבית העברי הוא בדיוק כמו האלפבית הכנעני העתיק.
2. האלפבית העברי לא השתנה במשך השנים.
3. האלפבית העברי דומה לאלפבית הכנעני וגם שונה ממנו.

השלם את המשפטים במילים מן הרשימה:

(שינוי, סימן, פריטים, משמעות, לווז, יפין, למטה, נעלם, צליל, כיוון, חשתנה)

- א. אני זוכר את עיקר הסיפור שקראנו, אבל לא את כל _____
ב. אתה הולך למעונות? אתה לא הולך ב _____ הנכון.
ג. המעונות הם בצד _____ של הרחוב.
ד. לשפה הרוסית יש _____ נעים לאוזן.
ה. העלייה לארץ ישראל הביאה ל _____ גדול בחיי _____
ה. אין כל _____ לשם, אבל המטאורולוג טוען, שהוא יגיע בקרוב.

- ו. הרבה זמן לא ראיתי אותו, אבל הוא לא _____ במשך כל השנים.
- ז. גברת, את יכולה _____ בבקשה, אין פה מספיק מקום.
- ח. לאן _____ רון? חיפשתי אותו בכל מקום.
- ט. כיוון הכתיבה בעברית הוא מימין לשמאל, ואילו בסינית כותבים מלמעלה _____.
- י. בכל שפה יש מילים, שיש להן יותר מ _____ אחת.

ענה על השאלות:

1.3

א. האם אפשר היה למסור או לקבל אינפורמציה מצוירים כמו ציורי המערות?

ב. מה היו החסרונות של הכתב הפיקטוגרפי?

ג. מה הם היתרונות של הכתב האלפביתי?

1. _____
2. _____
3. _____

ד. מדוע השתנה הכתב האלפביתי מן התקופה העתיקה ועד היום?

התאם:

1.4

פעילות של אנשים	א. ראשית
אבולוציה	ב. חום
טמפרטורה של גוף	ג. מעשים
היה סימן למהו	ד. התפתחות
מעטות, לא הרבה	ה. איזור
התחלה של משהו	ו. סימל
חלק של ארץ או של עיר	ז. אחדות

שם פעולה הוא שם עצם מופשט, שיש לו קשר לפועל: שניהם נזורים משורש אחד ובהרבה מקרים גם מבניין אחד.

בתיאוריה אפשר לגזור מכל בניין שם פעולה, אך למעשה אין בזירה אוטומטית כזאת. בטבלה שלמניך דוגמות לשמות פעולה, שנגזרו מן הבניינים השונים.

Название действия (отглагольное сущ.) — это абстрактное существительное, которое имеет прямое отношение к глаголу, они оба образуются от одного и того же корня и часто даже от одной породы глагола.

שם פעולה	פועל	הפעיל	התפעל
שלימים	כתב/כתיבה שמר/שמירה	ביקר/ביקור דיבר/דיבור סיפר/סיפור	התפתח/התפתחות התקדם/התקדמות
ליה	עלה/עלייה קנה/קנייה	שינה/שינוי	
ע"ע/ע"י	שר/שירה	חבץ/חבצה	השתנה/השתנות
פ"ן	ישב/ישיבה	הציע/הצעה	
פ"נ	נסע/נסיעה	הכיר/הכרה	

2.1

מיון את הפעלים על פי הבניינים, והוסף אותם ואת שמות הפעולה לטבלה:

הסכים, צויר, בוק, התיישב, ידע, טס, הוציט, ראה, שמע, הפריע, הסתכל, הוציט, ירד, התנגד, טייל

- א. לא כדאי לטוס בקיץ. ה-יע בקיץ יקרות מאוד.
- ב. דבורה אומרת, שטוב ללכת הרבה ברגל. ה- טובח מאוד לבריאות.
- ג. קשה להתחיל בחיים חדשים בארץ חדשה, אבל אין דבר – כל ה- קשות, אחר-כך מתרגלים.
- ד. דייר לוי טיפל ביצחק, כשהוא היה חולה. יצחק קיבל ממנו חדש ומיוחד.
- ה. באולפן לומדים לקרוא ולדבר עברית. ה- וה- חשובים באותה מידה.
- ו. בבקשה לא לצאת מפה! אין כאן .
- ז. התרגשתי מאוד בבחינה. בגלל ה- לא הצלחתי בה.
- ח. רות ויוסף בנו עוד שני חדרים בדירה שלהם. בזמן ה- הם גרו אצל החורים.
- ט. דני מתקדם יפה בלימודים. אשתו שמחה על ה- שלו.
- י. המשטרה מחפשת את הילד אבנר דוידי כבר 3 ימים. היא תמשיך ב- גם הלילה וגם מחר.

שמות פעולה בצירופי סמיכות

עישון סיגריות סזיק מאוד

כתוב משפטים. השתמש בצירופי הסמיכות + ה' הידיעה.

2.3

- א. ההסכמה של המנהל
- ב. ההתחלה של הסרט
- ג. אכילה של ירקות
- ד. עישון של סיגריות
- ה. סידורים של פרחים
- ו. עצירה של מכונת
- ז. התקדמות של תלמיד
- ח. עלייה של מחירים

העלייה של בוריס לישראל

העלייה של בוריס סמורין ומשפחתו לישראל, ראשיתה בכתיבת מכתב, שהגיע לידי צבי זליקוביץ, שחי בישראל. עם קבלת המכתב הלך צבי זליקוביץ למשד הפנים לסידור כל הניירות כדי לשלוח בקשה פורמלית למשפחת סמורין, וייתנו לה לעלות לישראל. הזמנת משפחת סמורין לבוא לארץ ושליחת הבקשה בדואר היו השלב הראשון בסיפור העלייה שנמשך חודשים ארוכים. אחרי ביקור בקונסוליה הישראלית במוסקבה ופנייה למשרדי "אוביר" חיכתה משפחת סמורין חצי שנה לתשובה. הם היו צריכים לקבל את הסכמת המנהל במקום העבודה של בוריס וגם את הסכמת ההורים שלו ליציאה מברית המועצות. כשהגיעה התשובה החיובית, היו כולם עסוקים בקניית מזוודות, במכירת הרחיטים, בהעברת הדירה למישהו אחר, באריות הנגדים והספרים שלהם. הם גם חיכו לבדיקת החבילות במכס, לקבלת הוויזה וליציאה לדרך. הנסיעה נמשכה יומיים וחצי. אחרי יומיים ללא שינה כמעט, ללא אכילה וללא שתייה (בגלל ההתרגשות הגדולה) הגיעה שעת העלייה למטוס של "אלעל" והטיסה.

כדאי לזכור מה שאמר בוריס בפגישה עם משפחת זליקוביץ: "זאת הייתה החלטה לא קלה לעלות לארץ", אמר בוריס, "זאת הייתה יציאה, שידעתי שאין ממנה חזרה, אבל הייתה לי תקווה גדולה להתחלה של חיים חדשים בארץ החדשה שלנו, בישראל."

2.4

המוץ את המשפטים עם שמות הפעולה למעלים וספר מחדש מה עשו בוריס, צבי וכל האחרים בשלבי העלייה השונים:

בוריס עולה לישראל

אני בוריס סמורין ומשפחתי נולדו בישראל, היום כתב
מכתב אמר

- א. התחילית נ היא הסימן של בניין נפעל.
- ב. מעבר וברווזה ה־נ מתקיימת בכל הזמנים, ואילו בעתיד ובשם הפועל היא משמטת.
- ג. התחיליות של העתיד מנוקדות ב־נִי וְנִי מנוף ראשון — אָנֹכִי.
- ד. כשר־נ הפועל הוא אִי הִי עֵי אָר, מנוקדות תחיליות העתיד ב־נִי — תִּיָּרֵם, תִּיָּרָם.
- а. Префикс н — характерный признак породы נפעל.
- б. В глаголах настоящего и прошедшего времени н сохраняется во всех формах, а в будущем времени н в отглагольном существительном н выпадает.
- в. Префиксы, образующие будущее время, имеют огласовку וּ кроме 1-го лица — אָנֹכִי.
- г. Когда первая буква корня глагола (נִפְעַל), гортанная רִי, הִי, עֵי, אָר, то префиксы имеют огласовку נִי: תִּיָּרֵם, תִּיָּרָם.

השורש: כ.נ.ס

שם הפועל: להינס

זמן הווה		זמן עבר	
נִכְנָס	נִכְנַסְתָּ	נִכְנַסְתִּי	נִכְנַסְתְּ
נִכְנָסִים	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתִּים	נִכְנַסְתֶּיךָ
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסִים	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנַסְתֶּם

נכנס

זמן עתיד

שלמים		פ' גרונות	
נִכְנָס	נִכְנַסְתָּ	נִכְנָס	נִכְנַסְתָּ
נִכְנָסִים	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסִים	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסִים	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסִים	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם
נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם	נִכְנָסוּ	נִכְנַסְתֶּם

פעלים נוספים בבניין נפעל:

נשאר – להישאר
נפגש – להיפגש
נמשך – להיקשר
נפרד – להיפרד
נלחם – להילחם
נכשל – להיכשל
נבהל – להיבהל

השלם את הטבלה:

3.1

שם גוף	עבר	הווה	עתיד	שם הפועל
אנחנו		נכשלים		
	נרשמה			
			תישארו	
הם		נמשכים		
אתה				להיפגש

3.2

השלם את הפועל שבסוגריים בצורה המתאימה:

- דויד, אתה רוצה להיכנס לרופא!
לא, אני כבר נכנסתי לפני כמה דקות,
היכנסתי את בבקשה. (להיכנס)
- רותי, עם מי אתמול בערב?
אתמול עם דן, ומחר עם רון. (להיפגש)
- הילדים שלנו לא יוצאים איתנו הערב, הם בבית.
גם מחר הם שם. (להישאר)
- בלבנון כבר שנים רבות. אנחנו שם לפני 8 שנים. אני מקווה שלא שם בעתיד.
(להילחם)

- ה. רותי _____ לאוניברסיטה לפני חודש, אבל דויד ומשה
 עדיין לא _____ הם _____ רק בחודש
 הבא. (להירשם)
- ו. כל ערב אני _____ לפני הטלוויזיה. מרים כועסת
 ואומרת: אל _____ עכשיו, יש עכשיו שידור מעניין
 בטלוויזיה. (להירדם)
- ז. — עד מתי _____ השיעור הזה?
 — אני לא יודעת. אתמול הוא _____ שעה וחצי, אבל
 בדרך כלל הוא _____ רק שעה אחת. (להימשך)
- ח. דן, אני מבקש ממך לא _____ (להיכנס) לרחל. אתם
 תתחילו להתוכח, והויכוח _____ (להימשך) כל הערב
 ולא _____ (להיגמר) עד הבוקר.
- ט. השיעור _____ (להימשך) שעה ארוכה, ובסופו
 _____ (להירדם) כל התלמידים. רק המורה
 _____ (להישאר) ערה ולא _____
 (להירדם)

בעברית קוראים לה אָלף, ביוונית – אלפא, בערבית – אליף ובאנגלית אִי. זוהי האות הראשונה באלפבית. ראשיתה כראש שור בכתב הציורים. כשעברה לכתב היווני הקדום השתנה הכיוון שלה, התיישרו הקווים שלה, עד שעמדה על שתי רגליים – הרגליים שהיו פעם קרניים של ראש שור. ראש השור עבר גם לשפה הארמית, וממנה – לעברית. גם שם התיישרו הקווים, השתנו וזזו, עד שהאלף העברית המודרנית קיבלה את הצורה הסופית שלה. הסתכל בציור ושים לב לשפות האחרות – עתיקות ומודרניות – שהאות הראשונה באלפבית שלהן התפתחו מראש השור בכנענית העתיקה.

Порода התפעל (2)

בניין התפעל (2)

Особые формы глагола породы התפעל. פעלים מיוחדים בבניין התפעל.

יש פעלים, שחזוניתיה שלהם שונה מן חתבנית הרגילה של התפעל. בגלל קשיי הגייה חלים בהם

תהליכים של שינוי מקום ואסימילציה של צלילים. הם מתחלקים לשלוש קבוצות:

א. בפעלים שרפי הפועל שלהם היא ס/ש/שׁ/שׁ חל חילוף מקום בין פי הפועל לבין האות תי (סימן הבניין).

במקום יהתסדר הסתדר. ב. בפעלים שרפי הפועל שלהם היא וי, יש תהליך כפול:

1. חילוף מקום בין הדי לתי: יהתקן החתקן.

2. תי הפכה לדי בתהליך של אסימילציה: יהתקן יהתקן.

ג. גם בפעלים שרפי הפועל שלהם היא צי, יש תהליך כפול:

1. חילוף מקום בין צי לתי: יהצטלם יהצטלם.

2. תי הפכה לטי בתהליך של אסימילציה: יהצטלם יהצטלם.

יש לבין שתהליך זה חל בעבר חרוזק, כשתי רטי היו שלטת בחיטק ולא דלמלת כפי שחן בעברית המודרנית.

Имеются глаголы, спряжение которых отличается от обычных моделей спряжения. По причине трудности в произношении определённых звуков происходит ассимиляция и перестановка согласных:

A. В глаголах, у которых 1-ая буква корня (פי הפועל) ט, שׁ, שׁ, שׁ (признак породы) чередуется с этими согласными местами. вместо יהתסדר будет הסתדר

Б. В глаголах, у которых 1-ая буква корня (פי הפועל) תי происходит двойное чередование. 1. буква תי чередуется местом с ת: יהתקן יהתקן

2. תי под влиянием звука תי чередуется с די: יהתקן יהתקן

В. В глаголах, у которых 1-ая буква корня (פי הפועל) צי тоже происходит двойное чередование:

1. буква צי чередуется местом с תי: יהצטלם יהצטלם

2. согласная תי чередуется с טי в процессе ассимиляции: יהצטלם יהצטלם

Следует заметить, что процесс ассимиляции звуков происходил в далёком прошлом, когда звуки טי и תי имели различное произношение и не были одинаковы, как в современном иврите.

רשימת פעלים

5.1

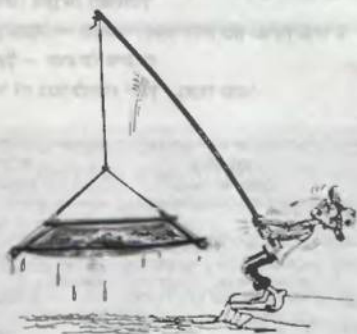
הזדקן	הצטלם	השתמש השתקע
הזדקן — להזדקן הזדקו — להזדקו	הצטער — להצטער הצטלם — להצטלם	השתכל — להשתכל הסתדר — להסתדר השתקע — להשתקע הסתפר — להסתפר
		השתמש — להשתמש השתקע — להשתקע השתתף — להשתתף
		השתכר — להשתכר

הם	אנחנו	הוא	את	אני
				אֶסְתַּדֵּר
				הִצְטַלְמַת
			מִסְתַּרֵּק	
	נִסְתַּפֵּר			
הִזְדַּקְנוּ				
			תִּצְטַעְרִי	
				יִסְתַּכֵּל

כתוב את הפעלים היחסיים בניינין התפעל בזמן המתאים:

- החל _____ ב־10 שנים בגלל המְנוּת של בעלה לפני שנה.
- לא רציתי _____ יָקַן במכונית של המשרד לנסיעה לאילת.
- ילד, לפני שתִּעְבֹּר את הכביש _____ שָׁמַשׁ אם אין מכוניות.
- אני _____ צָעַר מאוד לשמוע על מה שקרה.
- אני חושבת שדן _____ שָׁבַע . בזמן האחרון הוא צובע את השיער באדום ובקחול.
- אחרי שהעולים החדשים _____ דָּרְסוּ בארץ בעבודה ובדירה, הם יְרִגִּישוּ יותר טוב.
- רות טוענת, ששערות ארוכות כבר לא באופנה, לכן היא _____ אֶתְמֹל.
- הם אומרים שהם באו מאוחר, כי הם לא _____ שָׁבַע בשעון.
- "אל" _____ צָעַר על חלב שִׁנְשַׁפֵּץ".

בלי מאמץ קשה לא תוכל לדוג את הדג.
Без труда не вытянешь и рыбку из пруда.

יגעו — מצאת.

Попотел — так заимел.

יחידה יג

1. טקסט: מערות המסתור
2. בניין נפעל – פסיבי / אתר החרמון נמתח מחדש
3. הפועל – תרגילי סיכום
4. לשיר זה כמו להיות ירדן / נעמי שמר

תוארי פועל наречия	שמות עצם существительные	פועלים глаголы
обычно כדרך כלל	אויב ז אולם ז [אולמות]	לקסוף – אסף לקטו – סעו
מלות יחס предлоги	אסיפה ז אפשרות ז גילוי ז דמיון ז הגנה ז יציאה ז כניסה ז כלי ז קוון ז מחסן ז מטבע ז מעבר ז מערכת ז מפקד ז מסתור ז כרך ז נף ז עניין ז קרע ז [קרקות] שלטון ז [שלטונות]	סובר לחזקת postроенный להיפטר – נהגה להיפטר – נהפך להיפטר – נפתח להיקרא – נקרא להישמר – נשמר להיפטר – נשמר למרוז – נמדד להתאים – התאים להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן
предлог. על ידי соответствующий форме! теорит. падежа с страдат. глаг.	ארוץ ז וכי טענה ירי אדם פני הקרקע זמלי	להתכונן – התאים להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן
צירופים וביטויים идиомы и словосочетания	מסך ז מפתיע נמוך נסתר ציבורי תת קרקעי דרוש	להתכונן – התאים להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן
שמות תואר прилагательные	שמן ז תוכנית ז תושב ז תנועה ז תקיפה ז	להתכונן – התאים להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן
устроенный, מסודר упорядоченный неожиданный низкий скрытый, тайный общественный подземный необходимый	שמן ז תוכנית ז תושב ז תנועה ז תקיפה ז	להתכונן – התאים להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן
מילות שאלה вопросительные слова	שמות имена и названия	להתכונן – התאים להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן
зачем, для чего? לשם מה?	בר-כוכבא גוש עניון מדבר יהודה פולטנה שפלת יהודה נמוכות	להתכונן – התאים להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן להתכונן – התכונן

בדרך כלל גילוי של מערה איננו דבר מפתיע, כי מערות הן חלק מן הנוף והטבע של ארץ ישראל. אבל גילוי של עשרות ואולי מאות של מערות מעשה ידי אדם יש בו עניין רב לארכיאולוגים.

מערות כאלה נמצאו בשנים האחרונות במקומות שונים בארץ: במדבר יהודה, בגוש עציון, בשפלת יהודה ולאחרונה גם בגליל. במקומות האלה נמצאו מערות תת־קרקעיות שנחפרו ונבנו על־ידי בני אדם, ויש בהן חדרים, אולמות, מחסנים ומעברים.

מי היו האנשים שבנו מערות אלה, ולשם מה בנו אותן? מתי קרה הדבר? מהמטבעות ומהכלים שנמצאו במערות למדו החוקרים, שהמערות הן מתקופת המרד של ב־כוכבא. בין השנים 132-135 לספירה מרדו יהודי ארץ ישראל, ובראשם ב־כוכבא, באימפריה הרומית, מפני שרצו לשחרר את הארץ מהשלטון הזר.

הארכיאולוגים בדקו את המערות וגילו, שכולן נבנו לפי אותה תוכנית והיו חלק ממערכת מסודרת של הגנה. התושבים בכל אחד מן המקומות התכוונו למלחמה ארוכה וקשה, ולכן בנו מקומות מסתור תת־קרקעיים, שיגנו עליהם מפני האויב. מערות אלה קרויות "מערות מסתור".
מה נמצא בכל מערכת של מערות?

- א. בכל מערכת היו כניסות ויציאות נסתרות, שהיה אפשר לסגור אותן מתוך המערה בדלתות אבן. הכניסות ויציאות הרבות הבטיחו לתושבים חופש תנועה והגנה. היו גם מעברים תת־קרקעיים שחיברו בין המערות. המעברים היו צרים ונמוכים, והתנועה בהם הייתה קשה. רק מי שהכיר אותם יכול היה למצוא את הדרך.
- ב. בכל מערכת היו גם מערות גדולות, אולמות, והיה אפשר לאסוף בהן אנשים רבים. חושבים שבמערות אלה ערכו אסיפות, פגישות של מפקדי הצבא, תפילות וכו'.
- ג. היו גם מערות משפחתיות. הן היו קטנות, ובדרך כלל הגיעו אליהן מבית המשפחה. ברצפת הבית הייתה דלת נסתרת, שנפתחה אל המערה. כל משפחה סידרה את המערה כך שיהיה לה נוח לגור בה זמן רב.

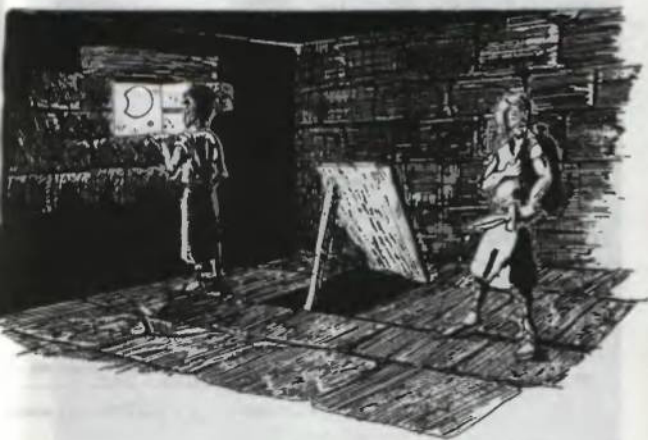
ד. מזון, מים, שמן ונשק נשמרו במערות מחסן ציבוריות. שם הכינו כל מה שדרוש לבני אדם, שחיים תקופה ארוכה במסתור. הדמיון בין המערות מלמד, שמערות המסתור לא היו רעיון של איש זה או אחר אלא תוכנית מסודרת, אולי של מפקדי המרד.

מדוע בחרו היהודים בתקופת בר־כוכבא להגן על עצמם בדרך זו, שאין דומה לה בתקופה העתיקה?

ידוע, שבתקופת בר־כוכבא היה אסור ליהודים לבנות חומות מסביב לערים. כשהחליטו למרוד ברומאים, חיפשו ומצאו דרך חדשה להתכונן למלחמה הארוכה שלפניהם. בניית מערות המסתור התאימה למלחמה של מעטים נגד רבים.

גילוי המערות מסביר איך הצליח עם קטן, כמעט ללא צבא, לעמוד נגד האימפריה הרומית הגדולה והחזקה במשך שלוש שנים.

הגילוי הארכיאולוגי של מערות המסתור, כמו גילויים ארכיאולוגיים אחרים, נותן לנו אפשרות לחיות לרגע את ההיסטוריה הרחוקה שלנו.

מצא מלה אחרת (חזעור ברשימה):

תת-קרקעי, מסתור, טחון, ציבורי, מעבר, מפקד, מרד, תושבים, נסתר, מפתיע, קרקע, תקופה.

- א. מתחת לאדמה _____
- ב. מקום שמתחבאים בו _____
- ג. מקום ששומרים בו דברים _____
- ד. משהו ששייך לכל האנשים _____
- ה. מקום שעוברים בו _____
- ו. מי שעומד בראש קבוצה של חיילים _____
- ז. מלחמה נגד השלטון _____
- ח. אנשים שגרים במקום _____
- ט. מישהו שלא רואים _____
- י. משהו שבא בלי שמחכים לו _____
- יא. אדמה _____
- יב. זמן בהיסטוריה _____

1.2 שם עצם פועל

מצא את המילה המתאימה.

בנייה לבנות	א. ב-1990 התחילו <u>לצטט</u> דירות לעולים.
ה <u>אג"ה</u> נמשכת יותר מדי זמן.
גילוי גילה	ב. _____ אמריקה חיה ב-1942.
מי _____ את אמריקה? קולומבוס.
קָרָד למרוד	ג. היהודים החליטו _____ ברומאים.
בר-כוכבא היה בשנת 132 לספירה.
אסיפה אסף	ד. המנהל _____ את כל העובדים בבניין.
ה _____ התחילה בשעה 8:00.
חיים לחיות	ה. מה דעתך, כדאי _____ בקיבוץ?
לפי דעתי ה _____ בקיבוץ מעניינים
אבל קשים.
הגנה להגן	ו. אנחנו צריכים _____ על האינטרסים שלנו.
"צבא _____ לישראל" שומר על המדינה.
הפתעה מפתיע	ז. החברים ערכו לו מסיבת _____,
הוא הצליח בבחינות. זה לא _____
את המורים שלו.

בחור את התשובה הנכונה לפי הטקסט.

- א. מערות המסתור הן חלק מהטבע והנוף.
מעשה ידי אדם.
- ב. מערות מסתור נמצאו במקומות רבים בארץ.
במקום אחד בארץ.
- ג. מערות המסתור נמצאות על פני הקרקע.
מתחת לפני הקרקע.
- ד. התושבים התכוננו למלחמה קצרה.
למלחמה ארוכה.
- ה. התושבים גרו במערות כל החיים.
רק בזמן המלחמה.
- ו. מרד בר־כוכבא היה במאה השנייה לפני הספירה.
במאה השנייה לספירה.
- ז. הרומאים היו האויבים של היהודים.
המפקדים של הצבא.
- ח. בשנים 132-135 היה חופש פוליטי בארץ ישראל.
היה שלטון זר בארץ ישראל.

ענה על השאלות לפי הטקסט

- א. אילו סוגי מערות נמצאו? מה מיוחד לכל סוג?

- ב. איך אפשר לדעת מאיזו תקופה המערות?

ג. מדוע התחיל המרד?

ד. מה עשו התושבים, כדי שלא יהיה אפשר לגלות את המערות?

ה. איך יודעים שהמערות היו חלק מתוכנית מרכזית של הגנה?

ו. מדוע חיפשו האנשים דרך חדשה של מלחמה והגנה?

ז. האם אתה מכיר בהיסטוריה סיפורים דומים? ספר.

2 בניין נמל (2) – פסיב

פעלים רבים בבניין נמל משמעותם פסיבית, למשל:

חדלת נפתחה בשקט.

כל החגיגות ייקגרו בשעה 7.00.

בדרך כלל משתמשים בפסיב, כאשר לא יודעים מי עשה את הפעולה, כאשר לא חשוב מי עשה

אותה, או כאשר לא רוצים להזכיר את המבצע.

אפשר להזכיר את עשהו הפעולה עם מילת חיחס "על-ידי", אם בי זאת צורה פחות שכוח

בעברית המודרנית. לדוגמה, החולה נבדק על-ידי רופאי בית החולים.

לחלק מן הפעלים הפסיביים בנמל יש מקבילה אקטיבית בקלל. לדוגמה:

זן כתב מכתב לחורים – המכתב נכתב בעברית.

Порода (2) **נפעל** — страдательный залог.

Многие глаголы породы **נפעל** обозначают страдательное (пассивное) действие. Например: **לקטר** — **קטר**

Глаголы в пассивном залоге употребляются, когда неизвестно, или неважно, или не хотят упоминать, кто производил действие. Можно указать действующее лицо в страдательной конструкции с предлогом "על-ידי", хотя она менее употребительна в современном иврите. Например:

החולצ נבדק על ידי רוסאי בית החולים.

Глаголам в пассивном залоге соответствуют глаголы в действительном (активном) залоге. Например: **תן כתב לחורים** — **המכתב נכתב בעברית**.

נפעל/נספח

לי הפועל גרזנית

נשלח — להישלח	נקטר — להיקטר
נשכח — להישכח	נגמר — להיגמר
נשמע — להישמע	נשמר — להישמר
נקבע — להיפגע	נבחר — להיבחר
	נמצא — להימצא
	נקרא — להיקרא
	נשאל — להישאל
	נבדק — להיבדק
	נמכר — להימכר
	נקלט — להיקלט
	נגרם — להיגרם

2.1

השלם את הפועל החסר

- א. השיעורים לעברית נערכו אתמול בשעה 5:00. נ.מ.ר
- ב. אם מערכת הסקריואז הזאת נמכרה בזול, אקנה אותה. מ.כ.ר
- ג. מנהל המוזיאון הודיע, שהקונצרט יתחיל בזמן, ודלתות האולם נסגרו בשעה 8:00 בדיוק. ס.ג.ר
- ד. בישראל נכתבו חברי הכנסת לתקופה של ארבע שנים. כ.ת.ר
- ה. איבדתי מטבע זהב עתיק. אני עדיין מקווה, שהוא נמצא. מ.צ.מ
- ו. חבילות רבות נשלחו בדואר לחיילים בצבא. ש.ל.ח

- א. הארכיאולוגיים **מצאו** מערות מסתור. המערות נמצאו במקומות שונים בארץ.
- ב. התושבים **חפרו** מערות. המערות _____ מתחת לבתים.
- ג. הם **בנו** מערכת של מערות. כל המערות _____ לפי אותה תוכנית.
- ד. **קראו** למערות בשם מיוחד. הן _____ "מערות מסתור".
- ה. בני המשפחה **פתחו** את הדלת. הדלת _____ אל תוך המערה.
- ו. הם **שמרו** במערה מזון לתקופה ארוכה. המזון _____ במערות מחסן.
- ז. הקיבוץ **קלט** 10 משפחות של עולים. הן _____ גם בעבודה וגם בחברה.
- ח. **שמעתי** תוכנית רדיו על זמרים ישראלים. בתוכנית _____ שירים עבריים חדשים וישנים.
- ט. האוטובוס, שנסע לירושלים, **פגע** במכונית פרטית. שלושה בני אדם _____ קשת.
- י. — מה, לדעתך, **גרם** למחלה של רותי?
— אני חושב, שהמחלה _____ על-ידי וירוס.

אתר החרמון נפתח מחדש

אתר החרמון **נסגר** בחודש שעבר, מכיוון שלא ירד שלג באיזור. הודות לשלג הרב, שירד בחרמון בימים האחרונים, **נפתח** האתר מחדש. האנשים הרבים, שנמצאו בחרמון בשבת, באו לעשות סקי ולראות את השלג. מפעילי האתר מרוצים: יותר מאלף וחמש מאות כרטיסים **נמכרו**, הם מקווים שהשלג לא **יפסק**, וכך **תימשך** עונת הסקי שבועות אחדים. מפי מנהל המקום **נמסר**, כי בשבת הבאה תהיה בחרמון תחרות, ובה **תיבחר** "מלכת הסקי".

עוד **נאמר**, כי מארגני התחרות מקווים, שתציבור **ישמע** להוראות, וכי הסדר **יישמר**, זאת כדי שאנשים לא **יפגעו** ולא **יפגעו** בתאונות.

פתוב את הפועל בזמן המתאים ובצורה המתאימה:

- א. רעידת אדמה חזקה – 7.2 בסולם ריכטר – _____ לפני
(לפגוע)
- שבוע בעיר גיאבה שבגרוזיה. מן המקום _____ כי
(לחיסר)
- אנשים רבים _____ ומאות _____ רופאת
(לחירג) (לחיפצג)
- ילדים _____, שכל הבתים _____ כמו בתי
(לספר) (לרעוד)
- קלפים _____ את הילדים ו _____ החוצה,
(לקחת) אנטו (לרוץ)
- _____ חרופאה. רעידת האדמה _____ גם לנוקים
(לסר) (לנרס)
- גדולים לרכוש.

- ב. כ־200,000 עולים חדשים _____ ארצה מאז תחילת
(לחיט)
- שנת 1990, גידול של מאות אחוזים לעומת שנים קודמות, כך
אתמול על-ידי חמשוד לקליטת עלייה. רוב העולים
(לחימסר)
- _____ עכשוו ב"קליטה ישירה". הם _____ לעצמם
(לחיקלט) (לשכור)
- דירות ואחר-כך _____ ללמוד עברית באולפנים בכל רחבי
(לחתיחיל)
- הארץ. אם _____ הממשלה לקלוט אותם גם במקומות
(לחצליח)
- עבודה, _____ לעלייה זאת המשך גם בשנים הבאות.
(לחיות)

ג. השחקן ג'וליאנו מר, ש _____ אתמול מבית חולים _____
 (לברוח)
 פסיכיאטרי, _____ מחר בבוקר בבית חולים עם ועדה _____
 (להיפגש)
 של רופאים פסיכיאטרים. ג'וליאנו מר _____ אתמול כי
 (לכישן)
 _____ כבר בעבר ארבע פעמים לפני ועדה של רופאים
 (לעמוד)
 ובכל פעם _____ אותו, אחרי ש _____, כי לא
 (לשחרר) (להחליט)
 צריך לתת לו טיפול. הוא _____ אתמול בלילה, בזמן ש
 (להיתפס)
 _____ בפאב תל-אביבי, לאחר ש _____ למשטרה
 (להיות) (להתברר)
 שבית החולים _____ אחריו.
 (לחפש)

ד. במגדל "שער שכם" בירושלים _____ הארכיאולוגים
 (למצוא)
 חדר מדרגות עתיק. _____ אותו מאבנים גדולות
 (לכנות)
 ועתיקות. אבנים כאלה _____ גם את בני הכותל.
 (לשמט)
 הארכיאולוג _____ שגילה את חדר המדרגות במקרה. הוא
 (לספר)
 _____ אפשרות לפתוח אל המקום דרך חדשה להולכי רגל,
 (לכדוק)
 ואז _____ חדר המדרגות העתיק. _____ לחוקרים
 (להיסבא) (להתברר)
 שזה חדר מדרגות רומי, ש _____ כאשר התורכים
 (להיסגר)
 _____ עליו את שער שכם. המקום הזה _____ לקהל
 (לכנות) (להיפתח)
 בעוד שנה, ומשם _____ המבקרים במדרגות לראש "שער
 (לעלות)
 שכם".

- א. דויד, אני רוצה ש יגנוס חיוס למישרד ב-2:00
 כדי לקבל את פונקט-השיקים שלך. אחרי כן
חלק לבנק ו השלים שם את שכת-הלימוד.
 (להיכנס; לקבל; ללכת; לשלם)
- ב. אם אני _____ לְחַסוֹךְ כסף _____ לְטוּוֹל.
 (להצליח; לצאת)
- ג. רות _____ את התמונה של סבא שלה, כאשר
 _____ את הספר בארון. (למצוא; לחפש)
- ד. אם אתם לא _____ בזמן, לא _____
 לקורס הזה. (להירשם; להתקבל)
- ה. לא כדאי לך _____ הביתה אנשים זרים, שאתה לא
 _____ . (להכניס; להכיר)
- ו. רותי, אֵל _____ לבד בבית, בואי איתנו. (להישאר)
- ז. ילדים, אני מבקש, שלא _____ לאבא לעבוד. (להפריע)
- ח. האָמבולַנס _____ את הפצוע לבית החולים, אחרי
 שהוא _____ בתאונת דרכים קשה. (להביא; להיפגע)
- ט. בבקשה _____ לחדר מספר 102. (לפנות)
- י. בארץ דמוקרטית _____ האזרחים את חברי הכנסת
 כל ארבע שנים. כולם יכולים _____, אבל הרבה מאוד
 אנשים לא _____ חבל! (לבחור; להצביע; להצביע)
- יא. כבר חודשיים אני גר בתל-אביב, אבל עוד לא _____
 לעיר הזאת. (להתרגל)
- יב. — סליחה, איך אני יכול להגיע לספרייה?
 — _____ ישר עד המדרגות; _____
 במדרגות, מיד אחר-כך _____ שמאלה,
 ושם _____ את בניין הספרייה. (ללכת; לעלות;
 לפנות; לראות)
- יג. אם לא _____, _____ בבחינה. (ללמוד;
 להיכשל)
- יד. עליכם _____ אֵל הלוח אם אתם רוצים _____
 יותר טוב מה כתוב פה. (להתקרב; לראות)
- טו. ראש הממשלה לא רוצה, שהשרים _____ יותר מדי
 הִבְטָחוֹת, כי אחר-כך אי אפשר _____ אותן. (להבטיח;
 לקיים)
- טז. אני חושב, שאני _____ מאוד, כאשר אני _____
 אמא שלי סיפרה לי, שהיא _____, כאשר היא
 _____ . (להתרגש; להתנתן)

לשיר

זה כמו להיות ירדן.
אתה מתחיל למגלח בצפון,
צעיר, צוען, שוצף ומתחצף.
אתה שומע צפרים בסבך,
וקל אחת מהן צפור נרצון.

כי

לשיר

זה כמו להיות ירדן.

מייד

שוקפים כמו ירדן,
וכמותו זורם אתה דרומה.
על הרופים צומח עשב פרא, אכל האלה, האלה, האלה
פאון מימך.

הלא ימיד

שוקפים כמו ירדן.

סוף

לגוע כמו ירדן,
להאסף לאט אל ים המות,
במקום הנמדד ביותר בעולם.
אבל

מראש חרי השלג,

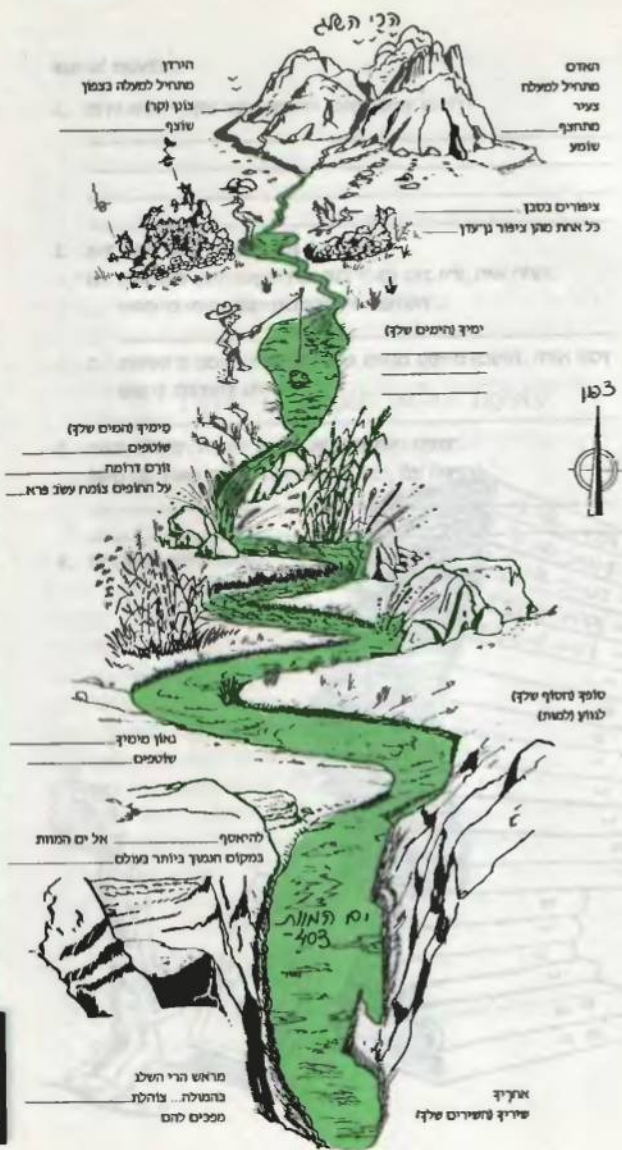
בהמלה גדולה צוהלת,

אחרך

שירך מפכים להם,

הלא

לשיר זה כמו להיות ירדן.

הרי השלם

הירדן
מרחיל למעלה בצמון
בוק (קר)
שוניף

האדם
מרחיל למעלה
צפיר
מרחוק
שומע

ציפורים בסבך
כל אחת מהן ציפור קרעון

סימך (המים שלך)

סימך (המים שלך)
שלימים
הורם דרומה
על החופים צומח עשב פרא

סופך (הסוף שלך)
לחוף (למטה)

גאון סימך
שלימים

להיאסף
אל ים המות
במקום הנמוך ביותר מעולם

101 רמולה
-403

מראש הרי השלם
בהמשלה... צוהלת
ממכים להם

אריך
שירך (השירים שלך)

ענת על השאלות

1. מדוע משווה נעמי שמר את חיי האדם לנהר הירדן?

2. איך כתוב בשיר הרעיון הבא:

א. כשהאדם צעיר ונאיבי ולא מבדיל בין טוב ורע, הוא חושב שהחיים יפים, מעניינים ומלאים הפתעות...

ב. כשהאדם מבוגר, הוא יודע שיש בחיים קשיים ובעיות, והוא מבין שצריך להמשיך עוד ועוד.

3. האם, לדעתך, זה שיר פסימי או אופטימי? הסבר.
(שים לב: האם המוות הוא סוף כל דבר, לפי השיר?)

4. תרגם את השיר לשפתך.

המתחם במצוה אומרים זו אהרן!

מפתח הוראות

1. קרא את הסיפור.
2. כתוב משפטים במלים מ _____
3. השלם את המשפטים שלפניך לפי הסיפור.
4. שנה את המשפטים לפי הדוגמה.
5. מצא משפטים מתאימים / זוגות / מלים / שמות תואר.
6. סדר את המשפטים בטבלה.
7. כתוב או ספר על _____
8. כתוב סיפור / בגוף שלישי / סוף לסיפור / מחדש / ברבים / עיצות / בשורת / את מילת הקישור / לפי הדוגמה.
9. ענה על השאלות.
10. השלם לפי הדוגמה / את המלים החסרות / את הפעלים החסרים / את הטבלה.
11. חבר שאלות על _____ / חידה / שני משפטים למשפט אחד.
12. שאל וענה.
13. מה יש לך לומר על _____
14. איך תגדיר?
15. כתוב את המלה לפי ההגדה שלפניך.
16. התאם את אי לבי / את המילים / ביטויים.
17. החלף את... ב...
18. מתח קו בין _____ לבין _____
19. תן הוראות לפי הדוגמה.
20. השתמש ב _____
21. כתוב את הפעלים בזמן ובצורה המתאימים.
22. כתוב את הפעלים החסרים / בזמן עבר / בזמן עתיד.
23. מייך את הפעלים שלפניך לפי הקבוצות / את הצירופים.
24. הוסיף פעלים / את מילת היחס החסרה.
25. סמן בקו את כל הפעלים / מה נכון.
26. מה כתוב בטקסט במקום?

1. Прочитайте рассказ.
2. Составьте предложения со словами.
3. Дополните предложения по тексту.
4. Измените предложения по образцу.
5. Найдите подходящие предложения / пары / слова / прилагательные /.
6. Распределите предложения в таблице.
7. Напишите или расскажите о .
8. Напишите рассказ / в 3-ем лице / окончание рассказа перескажите во мн. числе / советы / с помощью союза / по образцу /.
9. Ответьте на вопросы.
10. Заполните по образцу / пропущенные слова / нужные глаголы / таблицу /.
11. Составьте вопросы о / загадку / два предложения в одно /.
12. Спрашивайте и отвечайте.
13. Что вы можете сказать о .
14. Как вы определите?
15. Напишите слово по данному определению.
16. Подберите к м и з / слова / выражения /
17. Измените.
18. Подчеркните. Проведите линию от и до.
19. Дайте указания по образцу.
20. Употребите .
21. Напишите глаголы в нужном времени, числе и роде.
22. Впишите недостающие глаголы / в прош. вр. / в буд. вр. /.
23. Распределите данные глаголы по группам / словосочетания /.
24. Впишите глаголы / недостающий предлог / прилагательное /.
25. Подчеркните все глаголы / что правильно /.
26. Что заменено в тексте?

תשובות

יחידה א

- 1.1 א. אורלי אוהבת סרטים מפני שבקולנוע היא שוכחת את כל תבעיות שלח.
 ב. כשאורלי מקשיבה לסיפור של הסרט היא נכנסת לחיים של השחקנים.
 ג. אורלי אומרת שהיא יכולה לראות סרטים מבוקר עד ערב.
 ד. כשהחבר שלח מזמין אותה למסיבה, אורלי אומרת שיש סרט מצויץ שהיא רוצה לראות.
 ת. החבר של אורלי שואל איך היא יכולה לחיות כך.
 ו. החבר של אורלי כועס, כי הראש שלח כל הזמן בקולנוע.
 ז. אורלי לא יודעת איך אפשר לחיות בלי לראות סרטים בקולנוע.
 (אסתי דרקוו קאן)

- 1.2 ב. אני מקשיב למוסיקה ברדיו. ג. הוא נכנס לקולנוע לראות סרט. ד. אנחנו מסבירים את המילים החדשות בסיפור. ה. אתם כועסים על האנשים שלא באו למסיבה. ו. רזן מזמין את החברים למסעדה. ז. היא מתחילה את העבודה ב-6:00 בבוקר. ח. הם חיים בשלום עם המשפחה.

- 1.3 א. לאורלי יש חרבה בעיות בחיים – עם אמא ואבא שלח, ועם האחיים והאחיות שלח; יש לה בעיות גם עם החבר שלח, כי הוא רוצה להתחתן והיא לא רוצה. היא הולכת לסרטים כדי לשכוח את הבעיות האלה. היא חושבת שאפשר לחיות כמו בסרטים. שם יש פתרון לכל הקונפליקטים, עד סוף הסרט. מה הבעיה חזוטר גדולה של אורלי? היא לא חיה בעולם הריאלי. היא חיה במנטוזות.

(קתרין אלפרט)

- ב. דויד "מסדר" לאוכל. הוא אוכל כל היום. כשהוא קם הוא אוכל ארוחת בוקר גדולה. אחר־כך הוא שותה קפה עם שתי עוגות. בשעה 10:00, כשהוא בעבודה, הוא אוכל כמה סנדוויצ'ים "קטנים", כי הוא לא רוצה לחיות רעב בצותריים. בארוחת הצותריים הוא אוכל דגים, בשר, ירקות ומירות, ואחרי האוכל הוא קונה מנה גדולה של גלידה. אחרי הצותריים הוא שותה תה עם ביסקוויטים, וכערב הוא חולץ למסעדה לאכול. הוא אוכל רק ארוחה אחת ביום, אבל הוא מתחיל אותה בבוקר וגומר בלילה.
 ג. שם הסרט: הארוחה של קאנט.

זה סרט יפה מאוד ומעניין על אישה שידעה לבשל טוב מאוד. היא חכינה ארוחה צרפתיית יקרה מאוד בכל הכסף שקיבלה פנים את הארוחה היא עשויה לקבוצה של אנשים דתיים בדנמרק שאסור להם לדבר על אוכל, כי אוכל זה לא משהו חשוב לפי המחשבה שלהם. האוכל שלח חיה נחדר והוא נתן להם הרגשה טובה של חברות ושלום ושמחה. יש בסרט הרבה הומור, וגם השחקנים טובים מאוד. צריך קצת סבלנות כדי לראות את הסרט, כי הוא מתקדם לאט, אבל כדאי לראות אותו.

- 2.1 ב. אחרת ג. אחרת. ד. אחרת. ה. אחרת. ו. אחרת. ז. אחרת. ח. אחרת.
 2.2 א. אחר. ב. עוד ג. עוד ד. אחרים. ה. אחרת.
 3.2 א. לשאול, שואל, שאל, ש.א.ל. / לשמוע, שומע, שמע, ש.מ.ע. / לשכוח, שוכח, שכת, ש.כ.ח.

- ב. לשיר, שר, ש.י.ר. / לבוא, בא, בא, ב.ו.א. / לטוס, טס, טס, ט.ט.ס.
 ג. לעלות, עולה, על.ה. / לבנות, בונה, בנה, ב.נ.ה. / לעשות, עושה, עשה, ע.ש.ה.
 ד. לטלף, מטלף, טלפן, ט.ל.פ.ג. / לספר, מספר, סיפר, ס.פ.ר. / לבקר, מבקר, ביקר, ב.ק.ר.

- 3.3 גרה, נוסעת, גרים, אוהבת, מספר, מבקשת, מספרת, נסעה, ביקרו, רתחו, אמרו, קנתו, ביקשו, באו, קיבלו, שאלו, עשיתו, סיפרו, מדברות, קניתו.
- 4.1 א. מתחיל ב. להכיר ג. מסבירה ד. מפסיקה ת. מפרע ו. לחזמין ז. לחגיע ח. מקשיבים ט. מרגישה י. מבטיח יא. מסכימה יב. לחזמין יג. לחצליח.
- 5.1 ב. איתם ג. איתה ד. איתכם ה. איתך ו. איתכן/איתו ז. איתך/איתי ח. איתה ט. איתנו י. איתי.

יחידה ב

- 1.1 א. הרועה חי בכפר. הוא עבד בשדה. הוא עבד מהבוקר עד הערב. היה לו משעמם בעבודה, הוא חיפש מה לעשות...
 ב. הסיפור על הרועה נמשך שבועיים.
 ג. הזאב היה גדול ושחור. הוא "אכל" את כל הכבשים ושכב לישון. כאשר חזר הרועה לכפר בלי הכבשים, האנשים כעסו מאוד ולא נתנו לו עבודה. היום הוא עובד בקרקס עם זאבים.
 ד. לא כדאי להיות שקרן ולספר סיפורים, כי בסוף אף אחד לא מאמין לך גם אם אתה אומר אמת. אפשר לשקר לאנשים רק פעם אחת; אחר-כך הם מבינים שזה שקר, ולא מאמינים לך.
- 1.2 א. הפחד ב. מצחיקות ג. צוחק ד. נמשך ה. החליט ו. כפר/משעממים ז. כבשים ח. מוד ט. שוב י. פתאום יא. נשאים.
- 1.3 א. הפעם ב. אף פעם ג. עוד פעם ד. פעם / עוד פעם.
- 2.1 הפסיק, להפסיק; הזמין, לחזמין; הרגיש, להרגיש; התחיל, להתחיל.
- 2.2 הבטחתי, הגעתי, הרגשתי, הסברתי, התחלתי, חלחלתי, הזמנתי, הסכימה, הקשיבה.
- 2.3 הוא הגיע, הוא הרגיש, הסביר, התחיל, הצליח, הוא הזמין, היא הסכימה, הקשיבה...
- 2.4 ב. הצליחה ג. הבטיחה ד. הזמין/הסכים ה. הקשבנו ו. הסברתי ז. הפרעת ח. הפירו ט. הפסקת/הפסקת/התחלתי.
- 2.6 א. איפה הכיר רון את דן? ב. מה הרגיש רון כשקרא את המכתב של דן? ג. מה מבטיח רון לאורי? ד. למה לא הצליח רון לישון בלילה? ח. מה הבטיח רון לתת לאורי?
- 3.2 ב. נמאס לנו לטייל בעולם. ג. נמאס לי לשמוע את הדעות שלו על המצב. ד. נמאס לנו לבקר כל שנה באותו מקום. ה. נמאס לך לעבוד כל כך הרבה וכל כך קשה? ו. נמאס לך ללבוש את השמלות הישנות מהשנה שעברה. ז. נמאס לי לראות אותם כל הזמן. ח. נמאס לחם לגור שם.
- 3.4 ב. אנחנו נוסעים כל שנה לחו"ל, אף פעם לא נמאס לנו מהנסיעות. ג. דן מדבר רק על פוליטיקה; נמאס לי מהפוליטיקה שלו ומדן. ד. התלמידים אומרים שנמאס לחם מהטיוולים בנגב. ה. אמרתי לרון: "לא נמאס לך מהעבודה!" ו. רות אמרה שנמאס לה מהשמלות הישנות. ז. נמאס לנו מהסרטים על האהבה. ח. כבר הרבה שנים הם גרים בעיר, ועוד לא נמאס לחם מתל-אביב.
- 4.3 נאלצה, חדשים, ימות, יקרים, זולים, מצוינים, כחול, גבוה, ירוק, מיוחדת, עניקות, רחוקים, ישנים, מעניינים, ארוכה, זקנים, עייפים, אדומים, שחורים.
- 4.4 העיר טונגלי בטורקיה רחוקה מאוד מכאן. בעיר גרים רק 20,000 איש. אין בעיר בניינים גבוהים ואין בה רחובות ארוכים. אין הרבה חנויות ואין אנשים עשירים. יש רק כביש אחד בעיר, עשרים מנוחת וקצת אוטובוסים. קשה להיות בטונגלי. זאת עיר עתיקה מאוד ולא מודרנית. אין שם השמל או מים בבתים. כאשר קר בטורקיה – קר יותר בטונגלי, וכאשר חם בטורקיה – שם חם יותר. האנשים בטונגלי עניים מאוד. הרבה אנשים לא עובדים, כי אין שם עבודה. בטונגלי גרים כורדים שיוצעים רק כורדית או טורקית. אין בטונגלי שום דבר מעניין, אבל חשוב לדעת שגם שם חיים אנשים.

- 5.2 א. דויד יותר חכם ויותר יסח מדן. ב. השוקולד השווייצאי טעים יותר מהשוקולד הישראלי.
 ג. הסרדיניים הרבה יותר זולים מחקוויאר והרבה פחות טעימים. ד. סיגריאות טיים זולות יותר מסיגריאות מרלבורו. ה. הקולטע מעמין הרבה יותר מהתיאטרון הקלאסי. ו. גבינה לבנה אוכלים הרבה יותר מגבינת רוקפור. ז. מכונית סובארו יותר זולה ואחות טובה ממכונית קדילק. ח. ישראל קטנה יותר ואחובה יותר מברית המועצות. ט. הישראלים שמחים יותר וזוחקים יותר מהרוסים. י. תל-אביב חמה יותר ממוסקבה בחורף. יא. החיים בעיר מעניינים יותר מהחיים בכפר. יב. דירח במעלות עולה פחות מדירח בעיר.
- 6.3 אבא הלך לעבודה מוקדם בבוקר וחזר בשעות הצהריים. גם אני באתי מוקדם... כאשר השמש ירדה אמא לבשה את בגדי השבת והדליקה את הנרות. אנהג לבשנו בגדים יפים ואחר-כך הלכנו עם אבא לבית הכנסת. כאשר חזרנו הביתה, היה השולחן ערוך. אבא אמר את ה"יקידוש", ואנהג ענינו "אמן". שרנו שירי שבת ואבלנו ארוחה טובה וישבנו כל הערב דיברנו.
- 6.4 ב. עלו / היו עולים ג. הייתי חולכת / חלכתי ד. אכלה / היו אוכלים.
- 7.1 ב. לכס ג. אותנז ד. איתך ה. לך ו. לחם ז. לחן ח. אותם ט. אותי י. שלנו/אותן/איתן יא. יש לנאמנת יב. אין לי יג. אין לו יד. שלך טו. אין לחם.

יחידה ג

- 1.1 הוא מבשל במטבח / אנהג חיים במאה ה-20. / חם עולים על הר גבוה. / הוא חי בשנת 560 לספירה. / אנהג משתמשים במכונית. / צריך לבנות את הבניין. / חולצה ושמלה חן בגדים. / בהתחלה לא ידענו עברית. / הוא עבר לתל-אביב.
- 1.2 א 3 ב 3 ג 2 ד 1
- 1.3 א. היום יש שעונים דיגיטליים מודרניים או שעונים עם בטריות, שעובדים בלי הפסקה. יש שעונים זולים מאוד ויש שעונים יקרים. לכל אדם יש הרבה שעונים, גם שעונים שאפשר ללכת איתם לים ולתורף איתם. השעונים המודרניים מאוד יפים ואפשר לקנות שעונים בכל הצבעים.
- ב. כאשר הייתי בר-מצוה קיבלתי מתנה שעון עם אלף-בית במקום מספרים. היה לי קשה מאוד לרדת מה השעה כאשר בשעון היה י לפני טי ונעשר דקות לפני השעה תשע. אבל, בסוף למדתי את האלף-בית בעברית, ואני שומר את השעון העברי הזה לבר-מצוה של הבן שלי.
- ג. חבל שאני לא יכולה לחיות כלי שעון. בלי שעון לא צריך לקום בבוקר וללכת לעבודה. לא צריך לבוא בזמן... באים רק משרוצים לבוא, ואף אחד לא אומר: "למה לא באת בזמן?" בלי שעון אפשר לרקוד כל הלילה וללכת לטייל כל היום ולחשוב שכל החיים הם שבת אחת ארוכה.
- 2.3 **סמיכות:** ארוחת בוקר, כיתות אילפן, חדרי ילדים, שירי שבת, עבודת בית, חבר קיבוץ. **ש"ע+ש"ת:** עבודה קשה, שירים יפים, כיתות חדשות, חדרים ישנים, ארוחה יקרה, חבר קרוב, חופשה ארוכה.
- 2.4 א. גדול ב. עתיקים ג. חמות ד. יקרים ה. מעניינת ו. גבוה ז. יפהפיות ח. שחורות ט. ארוכים.
- 2.5 שעות יום חמות, בקבוקי יין קטנים, מגדלי שעון גבוהים, מסיבות יום הולדת נפלאות, כתי ספר גדולים, שעות עבודה ארוכות, חברי ממשלה חשובים, סיפורי חיים מעניינים

- 2.6 ב. מקל ג חומת ד. מדורים ח. קנות ז. עובדים/לומדים ז. הבטיח ח. הפסיקה ט. עוזרים.
- 3.1 ב. היתה להם משפחה גדולה בקיבוץ. ג. היו לנשים בגדים חדשים. ד. היו לתלמיד שתי מורות טובות. ה. היה לו בית חדש. ו. לא היתה לרוד עבודת. ז. לא היה לך כסף בבנק. ח. לחזורים שלי לא היו קרובים כארץ. ט. לא היה לו כוח לעבוד. י. לא היו לה שמלות ארוכות.
- 3.2 לרות היה בית על שפת הים. ג. לא היתה לה דירה גדולה. ד. לסוזן וגיון היו ציורים יקרים. ה. לבוריס היו בגדים חמים. ו. לשרה לא היו שמלות יפות. ז. לאורלי היתה משפחה גדולה. ח. היה לכם שעון קיר עתיק.
- 3.3 ב. היה לו רדיו שקיבלו במתנת. ג. היה לו וידיאו חדש שקיניו לפני שנה. ד. היו לו תקליטים יקרים שאנחו אהבים מאוד. ה. היה לו "שעון שבא" שקיבלו לחתונה. ו. היתה לו תמונה עתיקה שקיניו בשוק. ז. היה לו "סמבור" שכתבה הביאה מרוסיה.
- 3.4 כשהייתי ילדה קטנה היה לי רק חבר אחד, אבל היו לו חרבה צעצועים והוא בא לשחק איתי. קום אחד הוא בא לבית שלי עם אופניים. היו לו אופניים חדשים. גם אני רציתי אופניים, אבל לא היתה לי סבלות ללמוד איך נוסעים באופניים. עליתי על האופניים ואחרי רגע אחד נפלתי. לא היה לי מעים. החבר שלי צחק, ואני כעסתי.
- (גיני)
- 4.1 א. איפה שתית קפה? אבל ההורים שלי. שתיתי קפה בבית של דן.
ב. איפה גרים הודים שלך? הם גרים אצל הודים מנהריה. הם גרים בדירה בנהריה.
ג. איפה אוכל השוטר? אבל החברה שלו. בבית שלי.
ד. איפה לומדים יפנית? אצל החברים מיפן או בבית הספר לשפות.
- 4.2 א. אצל ב. ב'אצל ג. אצל ד. אצל'ה. אצל'ב.
- 4.5 א. אצלן ג. אצלם ד. אצלה ח. אצלך ו. אצלכם/אצלנו ז. אצלך/אצלי ח. אצלכן ט. אצלכן/אצלו.
- 5.1 א. רחל הגיעה לבנק מאוחר, כי היא קמה רק ב-9:00.
ב. מר לוי כעס על רחל, מפני שהיא דיברה עם חברה ולא ענתה לטלפון.
ג. רחל שכחה להביא מכתבים מחדואר, מפני שכנסה לחנות בגדים בדרך.
ד. ציפורה הלכה חביתה, כי בעלה חזר ממילואים.
ה. רחל לא מצאה את המכתבים, מפני שהם היו אצל ציפורה.
ו. מר לוי טאג, כי אי אפשר למצוא פקידות טובות שרוצות לעבוד.
- 5.2 א. רחל קמה רק ב-9:00, לכן הגיעה לבנק מאוחר.
ב. רחל לא ענתה לטלפון, לכן כעס מר לוי.
ג. רחל נכנסה לחנות לראות שמלה, לכן שכחה להביא את המכתבים מחדואר.
ד. בעלה של ציפורה חזר מחמילואים, לכן היא הלכה הביתה באמצע העבודה.
ה. המכתבים היו אצל ציפורה, לכן רחל לא מצאה אותם.
ו. אי אפשר למצוא פקידות שרוצות לעבוד, לכן מר לוי טאג.
- 5.3 א. חזמנתי אותו למסיבה, מפני שהוא מספר הרבה בדיחות.
ב. און לי מכונית, לכן אני נוסעת באוטובוסים.
ג. לא רציתי ללכת למסעדה הזאת, מפני שהיא יקרה מאוד.
ד. היא הסכימה להרחותן איתו, מפני שהוא צעיר, יפה וחכם.
ה. חרגשתי רע מאוד, לכן לא באתי לעבודה.
ו. הם עובדים ימים וליילות, לכן הם מצליחים מאוד.
ז. לא היה לו זמן לדבר איתי, מפני שהטלפון לא הפסיק לצלצל.
- 5.4 באתי לישראל מפני שרציתי לחיות בין יהודים. / ...מפני שבעלי רצה לחיות בישראל עם המשפחה שלו. / ...מפני שהלימודים כארץ מעניינים אותי. / ...לכן אני צריכה ללמוד עברית. / ...לכן אני צריכה לחיות עם הביורוקרטיה הישראלית.

- 1.1 ב. כדאי ג. להסתכל ד. חוזר ה. ויכוח ו. לשפור ז. עיצות ח. כועסת ט. רוב י. דיעה.
- 1.2 א. תיאור רוצה לצאת למילואים, מפני שהיא חושבת שבמילואים אין בעיות. לא צריך לחשוב על המשפחה, על הילדים ועל העבודה. ב. אפשר ללמוד בסופרמרקט על אנשים בכל העולם, מה הם אוהבים לאכול ומה הם אוהבים לעשות. בתור אפשר לקנות דיעות שאין בספרים ובעיתונים. בתור אפשר גם לשמוע ויכוחים פוליטיים וללמוד על בעיות של אנשים. ג. הוא קיבל הרבה עיצות: איפה לשכור דירה, לאיזה רופא כדאי ללכת, באיזו מסעדה אוכלים טוב וכו'. ד. גם אני חושב שמעניין מאוד לעמוד עם אנשים בתור. אתה יכול לשמוע על מה הם מדברים ומה הם חושבים. אם התור ארוך אפשר גם לדבר עם האנשים בעברית.
- ה. כשעמתי בתור באה אישה זקנה ועמדה ראשונה. אמרתי לה: "גברת, זה התור שלי." היא הסתכלה ואמרה לי: "אתה צעיר, יש לך הרבה זמן לעמוד בתורים. אני זקנה ואין לי פה זכר ועמתי מספיק." זה לא יפה שאתה לא נותן לי לחיות ראשונה.
- 1.3 א. המורים נכבדים לכיתה בזמן. ב. תהנה פועל על הנוסעים שלא עומדים בתור. ג. הפקידות חוזרות למשרד אחרי הצהריים. ד. האחיות שלי מספרות על הספר המעניין. ה. הבעל שלי חושב על הבעיות בעבודה. ו. אשתי מקבלת את העיצות של הרופא. ז. אהנונו שזואים את התורים בסופרמרקט. ח. אתם מביאים את הירקות מהחנות.
- 2.1 א. תספר ב. יקבלו ג. תבקשי ד. תסדרי ה. יסדרו ו. אקבל / אשלים ז. נטלפן ח. דבר ט. יעני י. תשחקו.
- 2.2 א. ביקרתי ב. אשרת ג. לטלפן ד. דיברו / דיברתי ה. משחקו ו. ביקרנו ז. לדבר ח. תבקש / תקבל ט. תעשן.
- 3.1 ב. אם הם יבקרו בארץ, הם יטיילו גם בגליל. ג. אם תלמדי אותי עברית, אלמד אותך אנגלית. ד. אם תשרת בצה"ל, תקבל בגדי צבא. ה. אם תדברי עם הפקידה, היא תסדר לך חדר במעונות. ו. אם אתם תבקשו, אבשל לכם ספגטי. ז. אם הילדה תשחק בשקט, היא תקבל שוקולד מאמא. ח. אם תשרתי צנבא רחוק מחבית, נבקר אותך שם. ט. אם נקבל כסף מחוזרים, נשלם את שכר הדירה. י. אם תשלמו את הכסף בזמן, תקבלו את המכונית כסוף החודש.
- 4.1 א. אספר לכם בשבעה הבא. ב. אהנונו נדבר איתו מחר. ג. לא, אהנונו נשלם בעוד שבוע. ד. לא, היא תטייל בגליל ביום שני הבא. ה. לא, הוא יטלפן מחר. ו. לא, אני אקבל את הכסף בעוד יומיים. ז. אתה תקבל את הספר שלך בחודש הבא. ח. אתם תדברו עברית טובה בשנה הבאה.
- 5.1 ב. שיושב בחדר מספר 34 / שנועל מגלי בית / שגן במלון שרתון / שישב על יד החתול שיושב בחדר מספר 36 / שמעשן סיגר וקורא עיתון / שעובד במשרד קבלה / שיושב על יד החלון.
- שעובד בחדר מספר 40 / שעומד על יד המפה / שעומד על יד השולחן / שעובד במשרד נסיעות.
- 5.2 א. ששואלים הרבה שאלות ב. שלא מעשנים ג. שעלו לישראל לפני זמן קצר ד. שנוסע לחיפה ח. שיושב בפרקו ו. שעומד על השולחן.
- 5.3 א. תשחקו, שהגליל בישראל, קיבל עבודה בחוליווד ב. הזאב, שהיה בשדה, הפחיד את החיפה. ג. אנשי הכפר כעשו על החיפה, שרצה לחצות אותם. ד. לא אהבנו את הסרט, שראינו בטלוויזיה. ה. הפקידה, שהבטיחה לעזור לנו, הגיעה מאוחר למשרד. ו. תבגדים, שרות קטנה, היו יקרים. ז. שעוני הכיס, שפיטר הינלין הצליח לבנות, הפכו מיד פופולריים.
- 5.4 ב. אפשר לרשת מה אוכלת משפחת בדיחי שבאה מתימן. ג. העולים החדשים, שבאו אהנונו, יקבלו דירה בחיפה. ד. החבורה, שקטנה עכשיו כרטיס, נוסעת לחיפה. ה. אני שואט את האוכל שמזכרים בקמטרה.
- 6.1 ב. לטסודנט יש בעיות לזכור מילים חדשות וגם יש לו בעיות עם הדקדוק. הוא לא אוהב בחינות ונמאס לו ללמוד עברית. הוא לא יודע איך לדבר בעברית עם בחורות שהוא פוגש ורוצה לחיות חבר שלהן. הסטודנט יכול למתור את הבעיות שלו, אם הוא יזמין את זיקלן ללמוד איתו עברית באולפן. הם יכולים ללמוד ביחד.
- 7.2 א. בשבילך ב. על ידך ג. על ידו ד. לצנפו ה. בשבילכם ו. בגללך ז. בגללכן ח. בשבילכם ט. לצנמי י. על ידכם יא. בגללנו.

- 1.1 א. מצאו / נקב ב הרצאה ב. מחקר ד. משפטים ה. עישון ו. אחוז ז. שיניים ת. לרוך ט. טורס י. בדיקות.
- 1.2 א. לא נכון ב. לא נכון ג. נכון ד. נכון ה. נכון ו. לא נכון.
- 1.3 יש היום מחקרים חדשים, איך אפשר להפסיק לעשן. יש אנשים שחולכים לעשות היפגוזה. אחרי ההיפגוזה הם לא יכולים אפילו לחשוב על סיגריות. אפשר להפסיק לעשן גם אם חולכים לזמן שעובד כמו בסין עם אקופאקטורה. זה עוזר מאוד.
 - 2.1 א. בגלל ב. מפני ש- ג. בגלל ד. בגלל ה. מפני ש- ז. בגלל ח. מפני ש-.
 - 2.2 א. היא לא חולכת למסיבות, מפני שהיא שונאת רעש. ב. אנשים שונאים לעמוד בתור, מפני שאין להם סבלנות. ג. הרבה אנשים מותים, מפני שהם מעשנים יותר מדי. ד. ניגנתי בפסנתר הרבה שנים בגלל אמא שלי. ה. לא שכרתי את הדירה הזאת בגלל המתיר הנבחר שלה. ו. קשה לה לחלוט מזה ללבוש, מפני שיש לה הרבה בגדים בארון. ז. הטלפון שלי לא פועל, מפני שלא שילמתי את החשבון. ח. לא יצאתי לטייל בגלל מזג האוויר הקשה.
 - 2.3 א. מפני ששיחקתי כדורגל ב. בגלל הנסיעה לירושלים ג. מפני שהתחלתי ללמוד באוניברסיטה ד. מפני שהוא עובד קשה ה. בגלל הטיול שלי בארץ ו. מפני שהם זולים בשוק ז. הרגש הציקני שלי / מפני שאני ציוני.
 - 3.1 א. הרבה ברגל ב. ישחק טניס או כדורגל ג. הוא צריך לדבר כל היום ד. תבשל את האוכל שהוא אוהב. ה. יש בארץ רמטאים מצוינים שילמדו אותו איך להפסיק לעשן.
 - 3.2 יום אחד ישבתי בתראסה של רופא. הוא דיבר על אנשים שחולים בסרטן. בהרצאה היו גם סרטנים והמוגות על חגוף של אנשים שנישטו הרבה שנים. ראיתי שהרואות שלחם שחורות כמו לילה. הסרטנים היו קשים מאוד ואני פחדתי. באותו יום הפסקתי לעשן.
 - 3.3 א. תטיילי הרבה ברגל / אל תלמדי בלילה לפני החתונות / תשחקי כדורגל או כדורסל / אל תעשני סיגריות / תבקרי אצל הרופא כל חצי שנה / אל תבקרי אצל אנשים חולים
 - 3.4 א. אדבר עם המנהל ב. ילמד אותנו מורה חדש. ג. אבקר אותם בשבוע הבא. ד. נצלצל אליך בשעה 5. ה. רות תקבל פרחים מחתבר שלה. ו. נטייל לגליל. ז. הוא ישרת בצבא שלוש שנים. ח. "מכבי" תשחק בשבת נגד "הפועל". ט. אבשל דגים לשבת. י. נסדר אותו מחר.
 - 4.1 א. דודים ובני דודים הם קרובי משפחה. ב. ירושלים היא עיר. ג. פלאפל הוא אוכל. ד. שמלה וחולצה הן בגדים. ה. ישראל היא ארץ. ו. טורקית ואנגלית הן שפות. ז. צחייל הוא צבא. ח. מצרים היא ארץ.
 - 4.2 אפשר (+אונז). א. מגדל שלום בניין גבוה. ב. רון ויצחק רמתי שניים. ג. מרים פקידה בבנק לאומי. ד. הבית משנת 1938.
 - 4.3 א. הוא/ש. ב. ש/היא ג. שהוא ד. שהם ה. הוא/ש.
 - 5.1 א. שתי התחורות ששותות יין, עומדות בצד ומדברות. ב. החור, שמעשן סיגרייה, מקשיב לבחור שצוץ. ג. החור, שמנגן בגיטרה ושר, עומד על יד האורגן. ד. התחורה, שיושבת על כיסא נבוא, לא מרגישה טוב. ה. החור, שמסתכל על האנשים הרוקדים, לובש בגדים שחורים. ו. התחורה, שמביאה יין לאנשים, מדברת עם החור המצחיק.
 - 5.2 האישה שנסע נר בחיפה. / הילדה שאכלה הלכה לישון. / החבור שמנגן בגיטרה מדבר בטלפון. / החורים, שעברו מירושלים לקיבוץ, באו לביקור. / הרופא, שערך מחקר על העישון, מלמד באוניברסיטה.
 - 5.3 מוכר הוא איש שעובד בתנות. / פקידה היא אישה שעובדת במשרד. / מורה הוא איש שמלמד תלמידים. / פיצה היא אוכל איטלקי. / בורשט הוא משקה רסי. / סטודנטיות הן תלמידות שלמדו באוניברסיטה. / פוליטיקאי הוא איש כנסת או ממשלה. / ספורטאים הם אנשים שעושים ספורט. / שחקנים הם אנשים שעובדים בתיאטרון. / רומנים הם אנשים שגרים ברומניה.
 - 6.1 א. אגור ב. יקום ג. תטוסו ד. תשרי ה. יריבו ו. אנוח ז. ידוע ח. תבואי ט. תדון.

- 6.3 א. תטוסי / תנחזי / תקומי / תרוצי / לבלבל לך / לריב איתך / שאת שומעת / לדון איתך / תגורי / תשירי לעצמך / תשימי עין על הבחורים הנחמדים / אולי מישוה נחמד ישים לב אליך.
- ב. תטוסי / תנחזי / תקומי / תרוצי / לבלבל לכם / לריב איתכם / שאתם שומעים / לדון איתכם / תגורי / תשירי לעצמכם / תשימו / תשים לב אליכם.
- 7.1 א. בוא / בואי / בואו ב. שים / שימי / שימו ג. קום ד. רוץ / רוצי / רוצו.

יחידת 1

- 1.1 א. געגייס ב. תעריכה ג. להפריד ד. מבין ח. ציירים ו. כתוב ז. מישוה ח. שונות ט. התחלה י. קבר.
- 1.2 א. כשביקרתי עם רחל בשבת שעברת במזויאון ב. שיש לציירים שמות מיוחדות שאפשר לחבין ג. כי קשה לו לקרוא, אולי אין לו משקמים. ד. חושב על מתים ועל מלחמות ה. יש לצייר געגעים למישוה רחוק ו. אפשר לחבין אותו גם בלי מילים ז. צריך.
- 1.3 ויזה, הבת של לאה, נסעה לגירויורק עם חנן, הילד שלה. הם נסעו כי תבעל של זיוה קיבל שם עבודה. הם גרים במלון קטן על יד הים. הם נסעו לעבוד רק שנה אחת, אבל כבר עברו שתי שנים והם לא חזרו. לאה מתגעגעת מאוד. היא קוראת לזיוה לבוא הביתה. היא אומרת: "החיים שלי קשים כשאתם לא פה. כל האור והשמש חלכו איתכם וגם השמחה. בואו הביתה!"
- 3.1 א. אמכור ב. יסגרו ג. יגמור ד. תשכור ח. נכתוב ו. תחזיר ז. תקבד ח. יצור / מגזור ס. תעבור י. תחשוב
- 3.2 א. אכתוב להם מחר. ב. אעבוד עד 4:00 ג. נעבור בקיץ פשגמור ללמוד. ד. רותי תחזור לארץ בשבוע הבא. ה. העיתונאי מרוסיה יכתוב אותה. ו. רותי תחזור הביתה בשעה 6:00.
1. תעזור לי יותר מאוחר. ח. הם יסגרו את המשרד ב-4:00.
- 4.1 א. אמרה אישה זקנה לילד שעמד באוטובוס.
ב. אמר הסטודנט שגר במעונות לחבר שלו.
ג. אמרה סבתא לנכדה שלה, כשבאו אורחים אחרי המסיבה.
ד. אמר המורה לסטודנטים שעישנו בכיתה בשיעור.
ה. אמר אבא לבן שלו בן ה-15 שדיבר כל הומן בטלפון.
ו. אמרה אמא לבן שלה שרצה את המכונית ביום שישי בערב.
ז. אמר דן לאח הנדול שלו שאמר לו איך צריך לזרוק את הכדור.
ח. אמרה רותי לשני החברים (הנדוניקים) שטילפנו בשעה 10:00 בלילה.
- 4.2 א. אולי תסגור את הרדיו אני צריך ללמוד עכשיו.
ב. אולי תסדרי את המיטה שלך לפני שהאורחים באים.
ג. אולי תבקשו מחתברים שלכם לעשות מסיבה בבית שלכם ולא כאן?
- 5.1 2. מוזנ לזוה היא ציור קלאסי. כל אחד מכיר את הציור הזה. דושאן חושב שהיום אין מקום לציורים קלאסיים וצריך אומנות מודרנית על החיים היום ועל הבעיות של האדם בזמן שלנו, לכן הוא עושה קריקטורה מהציור של מונה לזוה, הוא צוחק על מונה לזוה. היא לא סמל של אישה מודרנית.
- 6.1 א. אליין / אליי ב. אליחס ג. אליט ד. אליכס ה. אליחס ו. אליץ ז. אליו ח. אליו ט. אליו י. אליקה יא. אליו יב. אליץ / אליי / אליט / אליץ יג. אליין.
- 6.2 א. לו ב. לח ג. אליחס ד. לחן ה. אליקה ו. אליחס ז. לחם ח. לחן ט. אליהן י. אליו.

- 1.1 א. לחרוט ב. מלחמה ג. אחרי ד. יצא ה. סגר ו. סוף ז. חדש.
- 1.2 א. כד ב. נמל ג. היילים ד. דייגים ה. חומה ו. לכבוש
- 1.3 א. יפו חיתח כבר אז עיר גדולה ומסכיב לה חומה. ב. המצרים כבשו את העיר יפו. ג. המוסלמים כבשו את ארץ ישראל, ואת נמל יפו חרסו. ד. עליה גדולה של יהודים מארצות אירופה נכנסה לארץ דרך נמל זה. ה. הערבים הפסיקו את העבודה בנמל בגלל העלייה וסגרו אותו.
- 2.1 א. תלבשי ב. תשמעו ג. אמצא ד. משכב ה. נפתח ו. תלמד ז. יצחק ח. תקרא.
- 2.2 א. אנשי העיר ישלחו... ב. מה ישאל... ג. אלבש... ד. אמצא... ה. יכעסו... / יצחק... ה. ישמעו... / יצחקו... ו. תפתח... ותקרא... ז. נלמד... / ונקרא... ח. תשאל... / ילמד.
- 3.1 ב. בניין האוניברסיטה ג. מכונית הצבא ד. נמל העיר ה. גג הבית ו. שיחת הטלפון ז. תושב העיר.
- 3.2 מורות הכיתה ב. בנייני האוניברסיטה ג. מכוניות הצבא ד. נמלי העיר ה. גגות הבית ו. שיחות הטלפון ז. תושבי העיר.
- 3.3 א. שר הצבא ב. אנשי יפו ג. ימי שלום ד. נמל יפו ה. סוף חמאת.
- 3.4 א. שעון קיס ב. ארון חבדים ג. מכונית ספורט ד. בניי מלון ה. חוף חים ו. משרד המכונה ז. מפת הארץ ח. מסיקת פז ט. תקליטי ג'אז י. עונת יום ההולדת יא. עטון הארץ.
- 4.1 א. עליה ב. עליו ג. עליה ד. עליכם ה. עליו ו. עליהם ו. עליהן / עלינו ח. עליך ט. עליך י. עלינו יא. עליו יב. עליך.
- 5.1 ב. עליהם להצליח... ג. עליך לצאת... ד. עליכם להשפיע... ה. עלינו לדבר... ו. עליך לזעזע... ז. עליו לשכב... ח. עליהן... ט. הסטודנטים צריכים... י. כל מטייל צריך...
- 5.2 א. 1. עליה לסדר דרכון במשרד הפנים. 2. עליה לסדר ויזה בקונסוליה של בריזל. 3. עליה לקנות כרטיס טיסה. 4. עליה לסדר את חבדנים וכל מה שהיא צריכה במזוודה. ב. 1. עליך ללכת לקופת חולים לרופא. 2. עליו לבדוק אותך. 3. עליו לתת לך כדורים. 3. עליך לשכב במיטה לשעות הרבה תה. 4. עליך לקחת אספירין בל 4 שעות.
- 6.2 א. 1. אחרי שעורכים מחקר, אפשר להגיע לתוצאות. 2. לפני שאפשר להגיע לתוצאות, צריך לערוך מחקר. ב. 1. אחרי שמרתוחים מים, שמים ספגטי בסיר. 2. לפני ששמים ספגטי בסיר, מרתוחים מים.
- 7.1 ג. באר שבע נמצאת בדרום הארץ. ד. הירדן נמצא במזרח. ה. ראשון לציון נמצאת מדרום לתל-אביב. ו. נמל חיפה נמצא מצפון לנמל אשדוד.
- 8.1 א. שחיו בה שמלות, מעליים ובובעים מדורניים / היו בחלון הרבה שמלות יפות / הזמני אותה לחתונה / החתן הגבוה / ידעה איזו שמלה לקנות / נגב / שרצה לשנות וזדקה ולא היה לו כסף / הוציא את הארנק מתוך הסל שלה / לקח את הארנק הוא התחיל לרוץ / הרגישה / נגבו לה את הארנק / ישב על ספסל ברחוב / הנגב ואת מה שעשה / לעצור אותו / נגל ברחוב לא רחוק משם עמד... / שם לב למה שקרה, הוא עצר את הנגב / הארנק והכסף שלה / חזקו עזר לו לעצור את הנגב / תודה לאיש הזקן / הלך עם השוטר למשטרה.

יחידה ח

- 1.1 אגדה עתיקה / סלע שחור / מלך חכם / עזרה חשובה / קורבן יקר / אל יחיד / ממצות מפיחיה / בתיים יפהייה /
- 1.4 א. אגדה ב. מלך ג. התאהב ד. ממצות ח. חרגו ו. נלחמו ז. סלעים ח. אליס ט. חרגו י. פגע יא. העניש יב. עזרה.
- 1.5 א. בת, בנות, בן, אישה, נשים.
ב. מים, סלעים, אגדות, דייגים, חוף.
ג. מיתולוגיה, ממצות, אל הים, אליס, בת מלך, אגדה.
ד. להילחם, לשחרר, לתרוג.
- 1.6 א. לא נכון ב. לא נכון ג. נכון ד. לא נכון ה. נכון ו. נכון ז. לא נכון ח. לא נכון.
- 2.2 לדעתי אורי לא ידע איך לחיות בלי לעבוד. גם אם הוא יחזור לרחוב דיוגנוף, לא יהיה לו זמן לקרוא ספרים והוא יעבוד מבוקר עד ערב בלי הפסקה.
- 2.3 א. תזכור / וכתוב ב. נקרא / נלמד ג. תעזור / תכעס ד. תסגור / נפתח ה. נמצא / נשפור ו. תלבשי / אשכה ז. תמצאו / תשלחו ח. תצחק / תשמע.
- 3.1 א. אל תשחקו עד שעה מאוחרת! / תסדרו את החדר ארזי שתגמרו לשחק! / אל תפתחו את הדלת לאנשים שאתם לא מכירים! / תגמרו את עבודת הבית ורק אחר־כך תקראו ספר. / אל תריבו זה עם זה! / רותי, אל תפריעי לפני לנגן. / אל תשכבו לישון מאוחר.
- 4.2 א. תצליח ב. תפריעו / נצליח ג. חרגו / יסכימו ד. תתחילו / אתחיל ה. תבטחו ו. יסבירו ז. תשפיע ח. תזכירי / תזכירי ט. תחליטו י. תזכירו.
- 4.3 א. לתנע ב. תפסיקו ג. הפריחה ד. תזמינו ה. נתחילו ו. ידגו / יענישו ז. הקשבת / תסברתי ח. תשפיע / תפסיק ט. לחצולת י. לחצחיק יא. חרבות יב. השאירה.
- 5.1 א. ... ואילו בארץ ביוליראוטסט. ב. ... השני אהב לשבת בבית ולקרוא ספרים. ג. ... בשנה חבאה יגיעו 300,000 עולים. ד. ... משה הצליח פחות וקיבל רק 70.
- 6.1 א. שראה לפני שבוע בתערוכה / כדי לתת אותו במתנה לאמא / מפני שחשב שהצייר הצעיר צריך עידוד ועזרה / כאשר יבא לטיול בעיר תאמנים בצפת / לכן אין לו מספיק כסף לקנות אוכל / בגלל הצמעים הימים והחמים של.
- 6.2 א. לכן ב. כאשר ג. ש"ד. כאשר / כש"ה. כדי / כדי ו. אחרי ז. בגלל ח. לפני ט. ואילו י. מפני ש"א לפני ש"ב.
- 7.1 א. מהם ב. ממנו ג. ממנה ד. ממני ה. ממנה ו. מאיתנו ז. ממך / ממני ח. מכם / מאיתנו ט. ממך י. מהם.

יחידה ט

- 1.2 א. לבית ספר "אלונים" ברחובות דרושים מורים למתמטיקה, תניך וספרות. ב. לחברת "אל על" דרושים אנשי ביטחון, דיילים ודיילות. ג. דורשים ממנהל המכירות ניסיון בעבודה במחשבים, הוא צריך לחיות בעל מכונית ולדעת אנגלית. ד. לתיאטרון "בימה" דרושים שחקנים ורקדנים למחזמר "אויטה". ה. מדייק התיירים צריך לדבר אנגלית וצרפתית. ו. מנהל המכירות צריך למכור מחשבים. ז. הטבח בהילטון צריך לדעת לשל אוכל איורפי ח. השחקנים והרקדנים יתקבלו לעבודה ב"בימה" רק אחרי בחינה. ט. שעות העבודה של הרוטאים בתל השומר יחזו גם ביום וגם בלילה. י. מורה בתיכון במשרה מלאה עובד 28 שעות בשבוע.
- 1.3 א. ספרך ב. שוטר ג. עיתונאי ד. מוסיקאי ה. רופא ו. פקיד ז. צייר ח. מהנדס ט. פועל י. סופר יא. זמר יב. טבח יג. שחקן יד. מורה

תל אביב
15.3.91

לכבוד
מלון הילטון
רח'
ירושלים

אדון נכבד,

בתשובה למדעתך בעיתון אני רוצה להציע את עצמי לעבודה במלון שלכם. שמי אלכסנדר דוברובסקי ואני טבח מנוסה. למדתי את המקצוע בבית ספר מיוחד לטבחים בברית המועצות. הייתי טבח שלוש שנים בבית חרושת ובישלת ארוחות צהריים לפועלים. שתי שנים עבדתי במלון קטן במוסקבה, הייתי שם טבח ראשי ובישלתי אוכל רזי ואירופי לתיירים.

בישראל עבדתי שנה במסעדת "הראלי" בתל אביב ואני יכול לבשל גם אוכל יהודי. אשמח לתת לכם כל אינפורמציה שתבקשו.

בכבוד רב,

אלכסנדר דוברובסקי
רח' ויתקין 3, תל אביב
טלפון: 03-223458

- 2.1 א. איש שיש לו בית ב. אישה שיש לה חגת ג. אנשים שיש להם מכונית ד. נשים שיש להן השכלה גבוהה ה. מישחו שיש לו שיער שחור ו. מישחו שיש לו ידיעות רבות ז. מישחו שיש לה ביטחון עצמי.
- 4.1 התוצאה היא 17. 18 ב. האב לא ידע חשבון. ג. אם מחברים את כל החלקים, לא מקבלים מספר שלם. ג. האחים רבו מפני שלא הצליחו לחלק ביניהם את מספר תגמילים לפי מה שאמר להם האב.
- 4.2 א. שאלה / נעוה ב. גמל / טוס ג. כיתה לשתי קבוצות / שנה ד. לרזי כסף / דלת פתוחה ה. חבר בחדר / תורים ו. שיער קשה / מילים חדשות.
- 5.1 א. רב ב. רביס ג. רבח / רבח ד. רבות ה. רב.
- 6.1 א. תדע ב. תרדו ג. תנאו ד. אשכ ה. תשב ז. תלד ו. טא ח. נלך / ילך.
- 6.2 א. שבי שבו / לך, לכי, לכו /
- 6.3 א. שבי ב. תלכו ג. רד ד. תצאו ה. תלכי
- 7.1 ג. הוא אינו יכול לבוא ב־04:00. ג. אינך מצליח בלימודים. ד. / ת. / ו. אינכם אוהבים לישון על חוף תים. ז. הפקידה איננה במשרד. ח. אינך עורכת את המסיבה אצלך.

יחידה י

- 1.2 ב. כואב לך כל הגוף / לך כואב כל הגוף. ג. כואבות לידי השיניים. / השיניים כואבות לילד. ד. כואב לאבא הראש / הראש כואב לאבא. ה. כואבת לאמא הבטן. / הבטן כואבת לאמא. ו. כואבות לרות האוזניים / האוזניים כואבות לרות.
- 1.3 כואבות / כואבות / כואב / כואב / כואבות / כואב / כואב
- 1.4 הראש כואב לי בגלל הרמש / השיניים כואבות לך בגלל הסוכריות שאתה אוכל. / הרגליים כואבות לילדה בגלל חטיויל הקשה. / הבטן כואבת לך, לכן הוא לא יצא לטיול.

- 2.1 א. רבות ב. ירוקה ג. יבשים ד. רותחים ה. מצוינת ו. טבעוליות.
- 2.2 א. רותחים ב. חולה ג. מרץ ד. שכן ה. לרפא ו. טבעולי ז. תרופות ח. מחלות.
- 2.3 א. לחוציא ב. מרפאים ג. מגדלים ד. לשפוך ה. להכין ו. מאמין.
- 2.4 א. אישה בריאה וחזקה ואף פעם לא היתה חולה ב. לקחתי בבית שני כדורי אספירין וחלכתי לישון ג. בעלים ובפרחים יבשים ד. ששפכתי עליה מים רותחים ה. שמה מעט דבש על חיד ו. חיד שלי טואבת כל כך ז. ידעו שדבש מרפא הכול ח. 1. שיעול ארץ קרייטס וראומטויס 2. מחלות לב 3. לישון טוב בלילה 4. לקום בבוקר במרץ ובשמחה ט. 1. דבש עזר לכל מחלה 2. דבש עם כל דבר 3. דבורים בחצר הבית ומזכרת לחנויות את הדבש שלהן.
- 3.1 במשך הקיץ למדתי עברית באולפן של האוניברסיטה. / במשך קיץ אחד הצלחנו ללמוד 500 מילים חדשות / במשך החפסקה שתינו קפה בקפסולות. / במשך חקונצרט הקשבנו למוסיקה ולמענים גם ישנו קצת. / במשך חודש אחד עבדתי כל לילה במסעדה ביופ. / לא הצלחנו לישון במשך הטיסה. / קראתי את כל הספר במשך שעתים. / לא ראינו אפילו סרט אחד במשך החודש.
- 4.1 1. 2. 3. 4.
- 5.1 א. דן לא שכר את הדירה אלא קונן אותה. ב. הבגדים האלה אינם ירוקים אלא כחולים. ג. המלכים לא רכבו על חמורים אלא על סוסים. ד. טולסטוי לא היה צרפתי אלא רוסי. ה. אל תטלפן אליי בצוהריים אלא בערב. ו. הם נוסעים לא מפני שהם רוצים לטייל, אלא מפני שהם רוצים לבקר את החודים.
- 5.2 אנטו לא רוכבים על גמל אלא על סוס. / היא לא טסה לפרו אלא ללונדון. / הם לא מסתכלים בתמונות בספר אלא בסרט בטלוויזיה. / אתם לא רוצים ללמוד מתמטיקה אלא פיזיקה. / הוא הציע לו לא ללכת לסרט אלא להישאר בבית. / הבודים שלנו לא נמצאים בארץ אלא על הכיסא.
- 6.2 א. מה תעשה בחופשה באילתו ב. קניתי לי בית... ג. רות תהיה עיתונאית... ד. נעלה לישראל... ה. מתי ראית... ו. מה שותית, רותי? ז. הוא לא ענת... ח. הסטודנטים ירצו... ט. למי הם פנו... י. אתן תבכו כשתראו...
- 6.3 א. תפנה / תענה ב. נעשה / נחיה ג. תחיי / יכפו ד. יעלו / יבנה ה. תעשה / אקנה ו. ישנו / יהיו ז. תראה ח. יהייח ט. תרצו י. אזהר / אהיה.
7. דן ישנת / אתה תבנת / תוא יקנה / היא תחיי / אתם תחיו / את תראי / אתן תעשו / הרבה יהודים יעלו.

יחידה יא

- 1.1 א. להקים ב. תזאה ג. לשון ד. לזעזעים ה. חסר ו. לאבד ז. להעדיף ח. הצגה ט. מדעים י. שלט יא. שביחה יב. מרכז קניות יג. מדוברת.
- 1.2 תופעה / מעדיפות / טוענות / מעמד / עסקים / נמשכת / פועלות / מקימות / מפניות / פוגעת / סכנה.
- 1.3 א. 3 ב. 1 ג. 3 ד. 3 ה. 3 ו. 2 ז. 1 ח. 2 ט. 3
- 1.5 א. להסביר לה את הבעיה שלא הצליחה לפתור בעצמה ב. לסדר להם אולפן ללימוד עברית ג. לתקן לו את החשמל בדירה ד. לתת לה חופשה יותר ארוכה.
- 2.1 התרגלות / מתאחזת / התקרבנו / התרחקתם / התקדמו / מתווכחות / חתקשרת / התרגשי / התרגמתי / מתנגדים / התגעגע / אתרחץ / תתחנני.
- 2.2 א. התרגל / התרגלה / אתרגל. ב. התחנתי / מתחנתי / תתחנני. ג. מתקדמת / התקדמתי / נתקדם. ד. מתרחצת / התרחץ / התרחצתי / אתרחץ. ה. מתרגז / התרגז / תתרגז. ו. יתרחק / התרחקה. ז. מתווכחים / מתווכח / מתווכחות / התווכחתי / אתווכח.
- 2.3 א. תתקרב אל ב. התגעגעה אל ג. מתווכח עם ד. מתנגד ל. ה. התרחצתי / התלבשתי ו. תתחנני איתו ז. התרגלה אל ח. התרגעה על ט. נתקדם ב. י. מתאחזת ב' יא. להתרחק מן יב. התקשרתי ל' / נתקשר.

- 3.2 א. חשוב ללבוש כובע כאשר יוצאים לטיול בשמש.
 ב. כדאי להשתמש במפה כשטסעים למקום חדש ולא מוכר.
 ג. כדאי לקחת תיק עזרה ראשונה, מפני שלפעמים קורות תאונות בדרך.
 4.1 ד. אחר־ך / אחרי־ך. לפני־ך. לפני־ה/לפניהם. ת. לפני־ך/לפני־ה.
 4.2 ב. לפני־ה/אחרי־ה. אחרי־ה/לפניהם. ד. לפני־ה/אחרי־ה. ת. אחרי־ה/לפניהם. ו. אחרי־ך/לפניהם.
 4.3 ב. אליי־אלך. ג. עליהם. ד. עליך. ת. לפני־ך. ו. לפני־לפניך. ז. עליו. ח. לפני־ה/עליו. ט. אלינו.
 י. לפני־ך/אחרי־ך. יא. אליהם. יב. עליהם. יג. אלינו. יד. אליכם/עליכם.

יחידה יב

- 1.1 א. 2 ב. 3 ג. 3 ד. 2 ה. 1 ז. 3.
 1.2 א. פרטים ב. כיוון ג. צליל ד. שינוי ת. סימן ו. השתנה ז. לזוז ח. נעלמת ט. למטה י. משמעות.
 1.4 א. התחלה של משהו. ב. טמפרטורה של נוף. ג. פעילות של אנשים. ד. אבולוציה ת. חלק של ארץ או עיר. ו. היה סימן למשהו. ז. מעטות, לא הרבה.
 2.1 בניין פעל: בדק – בדיקה / שמע – שמיעה / פיי: ידע – ידיעה / ירד – ירידה / ליה: ראה – ראייה / עיז: טס – טיסה.
 בניין פתל: צויר – ציור / טייל – טיול.
 בניין הפעיל: הסכים – הסכמה / החליט – החלטה / הפריע – הפרעה.
 בניין תפעל: התיישב – התיישבות / הסתכל – הסתכלות / התנגד – התנגדות.
 2.2 א. טיסות ב. הליכה ג. התחלות ד. טיפול ה. קריאה/דיבור ו. יציאה ז. התרגשות ח. בנייה ט. התקדמות י. חיפושים.
 2.4 כאשר קיבל את המכתב... לעשות כל מה שצריך לעשות ולסדר... להזמין את משפחת סמורין... ולשלוח את הבקשה...
 אחרי שביקרו בקונסוליה... ופגו למשרדי "אזביר"... הם היו צריכים שהמנהל במקום העבודה יסכים... וגם שהחורים שלו יסכימו שיצאו מגרירת-המעצות... היו כולם עסוקים. הם קנו מזוודות, מכרו רהיטים והעבירו את הדירה למישהו אחר. הם גם ארזו את... והלכו לבדוק את החבילות... כדי לקבל את הוויזות...
 אחרי יומיים שבחם לא ישנו כמעט, לא אכלו ולא שתו... הגיעה השעת לעלות למטוס "אל-עלי" ולטוס לארץ.
 כדאי לזכור מה שאמר בוריס כשפגש את משפחת זליקוביץ: זה לא היה קל להחליט לעלות לארץ... יצאתי ממקום שידעתי, שאני לא יכול לחזור... אבל חיייתת לי תקווה להתחיל היום חדישים...
 3.2 א. להיכנס / ניכנסתי / תיכנסו ב. נמשת / נמשתי / אפגש ג. משארים / יישארו ד. נלחמים / נלחמנו / נלחם ה. נרשמו / נרשמו / יירשמו ו. נרדם / תירדם ז. יימשך / נמשך / נמשך ח. להיכנס / יימשך / יינמר ט. נמשך / נרדמו / נארה / נרדמו.
 4.3 א. חודקת ב. להשתמש ג. תסתכל ד. הצטערתי ה. השתגע ו. יסתדר ז. הסתפרח ח. הסתכלו ט. תצטער.

- 1.1 א. ותקרקעי ב. מסתור ב. מחסן ד. ציבורי ח. מעבר ו. מפקד ז. מרד ח. תושבים ט. נסתר י. מפתיע יא. קרקע יב. תקופה.
- 1.2 א. לבנות/בנייה ב. נילוי/גילוח ג. למרוד/מרד ד. אסף/אסיפה ה. לחיות/חיים ו. להנח/חנות ז. המתנה/חפתיע ח. עניין/עניין ט. מסתור/נסתר י. דומה/דמיון
- 1.4 א. מעטח ידי אדם ב. במקומות רבים בארץ ג. מתחת למגי תקרקע ד. למלחמה ארוכה ה. רק בזמן המלחמה ו. במאה השנייה לספירה ז. האויבים של היהודים ח. חיה שלטון זר בארץ ישראל
- 2.1 א. נגמרו ב. תימכר ג. ייסגרו ד. נבחרים ה. יימצא ו. נשלחות.
- 2.2 ב. נחפרו ג. נבנו ד. נקראו ה. נפתחו ו. נשמרו ז. נקלטו ח. נשמעו ט. נפעו י. נגרמה.
- 3.1 א. פגעה / נמסר / נחרטו / נפגשו / סיפרה / רעדו / לקחו / רצנו / אמרה / גרמה.
 ב. תישע / נמסר / ייקלטו / שוכרים / מתחילים / תצליח / תחיה.
 ג. ברח / ייפגש / טען / עמד / שיחררו / החליטו / נתפס / חיה / התברר / מחפש
 ד. מצאו / בנו / שימשו / סיפר / בדק / נמצא / התברר / נסגר / בנו / ייפתח / יעלו.
- 3.2 א. תיכנס / לקבל / תלך / תשלם ב. אצליח / אצא ג. מצאה / חיפשו ד. תירשמו / תתקבלו ה. לחכמים / מכיר ו. תישארו ז. תפריעו ח. תביאו / נפעו ט. למנות י. בוזרים / מצביעים יא. התרגלתי יב. לך / תעלה / תמנה / תראה יג. תלמדו / תיכשלו יד. להתקרב / לראות טו. יבטיחו / לקיים טז. אתרגש / אתחתן / התרגשו / תתחתנו.
- 4.5 א. תיכנס / לקבל / תלך / תשלם ב. אצליח / אצא ג. מצאה / חיפשו ד. תירשמו / תתקבלו ה. לחכמים / מכיר ו. תישארו ז. תפריעו ח. תביאו / נפעו ט. למנות י. בוזרים / מצביעים יא. התרגלתי יב. לך / תעלה / תמנה / תראה יג. תלמדו / תיכשלו יד. להתקרב / לראות טו. יבטיחו / לקיים טז. אתרגש / אתחתן / התרגשו / תתחתנו.